

သာမဏေကျော်

ဒုတိယဆင့် တတိယဆင့်ဆိုင်ရာ

ပါရာဇိကဏ်၊ ပါမိတ်၊ ဂူဠဝါ၊ ပရိဝါ

ဂါထာနိဿယများ

ဆိုင်ရာဘာသာဋီကာများမှ ထုတ်နုတ်ပူဇော်ထားပါသည်။

အရှင်သူရိယ နှင့် အရှင်ဝဏ္ဏသာရ
စီစဉ်ပူဇော်သည်။

သာမဏေကျော်

ဒုတိယဆင့် တတိယဆင့်ဆိုင်ရာ

ပါရာဇိကဏ်၊ ပါဗိတ်၊ ဂူဠဝါ၊ ပရိဝါ

ဂါထာနိဿယများ

ဆိုင်ရာအာသာဒိကများမှ ထုတ်နုတ်ပူဇော်ထားပါသည်။

အရှင်သူရိယ နှင့် အရှင်ဝဏ္ဏသာရ
စီစဉ်ပူဇော်သည်။

သာမဏေကျော်

ဒုတိယဆင့် တတိယဆင့်ဆိုင်ရာ

ပါရာဇိကဏ်၊ ပါမိတ်၊ ဂူဠဝါ၊ ပရိဝါ

ဂါထာနိဿယများ

ဆိုင်ရာဘာသာဋီကာများမှ ထုတ်နုတ်ပူဇော်ထားပါသည်။

အရှင်သူရိယ နှင့် အရှင်ဝဏ္ဏသာရ
စီစဉ်ပူဇော်သည်။

သာမဏေကျော်

ဒုတိယဆင့် တတိယဆင့်ဆိုင်ရာ

ပါရာဇိကဏ်, ပါမိတ်, ဣဋ္ဌဝါ, ပရိဝါ

ဂါထာနိဿယများ

ဆိုင်ရာဘာသာဒိကများမှ ထုတ်နုတ်ပူဇော်ထားပါသည်။

အရှင်သူရိယ နှင့် အရှင်ဝဏ္ဏသာရ
စီစဉ်ပူဇော်သည်။

သာမဏေကျော်

ဒုတိယဆင့် တတိယဆင့်ဆိုင်ရာ

ပါရာဇိကဏ်, ပါမိတ်, ဣဋ္ဌဝါ, ပရိဝါ

ဂါထာနိဿယများ

ဆိုင်ရာဘာသာဒိကများမှ ထုတ်နုတ်ပူဇော်ထားပါသည်။

အရှင်သူရိယ နှင့် အရှင်ဝဏ္ဏသာရ
စီစဉ်ပူဇော်သည်။

သာမဏေကျော်

ဒုတိယဆင့် တတိယဆင့်ဆိုင်ရာ

ပါရာဇိကဏ်, ပါမိတ်, ဣဋ္ဌဝါ, ပရိဝါ

ဂါထာနိဿယများ

ဆိုင်ရာဘာသာဒိကများမှ ထုတ်နုတ်ပူဇော်ထားပါသည်။

အရှင်သူရိယ နှင့် အရှင်ဝဏ္ဏသာရ
စီစဉ်ပူဇော်သည်။

မိမိတို့၏ ဆန္ဒ

ဤဂါထာနိဿယစာအုပ်ကို သာမဏေစာမေးပွဲဝင် အရှင်များအတွက် လိုအပ်ချက်ကို ပြည့်ဆည်းပေးလိုသောဆန္ဒဖြင့် စီစဉ်ထုတ်ဝေပါသည်။

ဘာသာဋီကာ၌ အလွန်ချုံး၍ အနက်ပေးထားသော ပရိဝါ အပရဒူတိယဂါထာသင်္ဂဏိက-လာ ဂါထာများကို မိုးထိန်ဿယ၊ ဘာသာဋီကာနှင့် အဋ္ဌကထာများကို ကြည့်ရှုတိုက်ဆိုင်၍ သင်္ချာသဒ္ဒါတို့၏ သင်္ချေယျသရုပ်များလည်းပေါ်လွင်အောင်၊ ဘာသာဋီကာအနက်ပေးဟန်လည်း မပျက်ရအောင်၊ နှစ်ဦးသားတိုင်ပင်ကာ ပြည့်စုံနိုင်သမျှပြည့်စုံအောင် စုစည်းအနက်ပေးထားပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို စီစဉ်ထုတ်ဝေရာ၌ -

ဓမ္မဒါနပြုကြသော အရှင်သူရိယ၏ ဓမည်းတော် - ဦးထွန်းရှိန် (ဇာရေးဆရာ - သန်းဝင်းရှိန်)၊ မယ်တော် - ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်း၊ သမီး - ကိုသန်းဇော် + မဥမ္မာမြင့်၊ သား - မောင်အောင်မြတ်ထွန်း၊ မြေး - မောင်ထွန်းထွန်းအောင်၊ မောင်စင်မင်းထက် မိသားစု(ကမ်းနားလမ်း၊ ကျောက်တန်းမြို့) နှင့် ကျေးဇူးတင်ထိုက်သူပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကို ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။

ပရိယတ္တိစာပွဲဝင်အရှင်များ “ဤဂါထာနိဿယစာအုပ်ဖြင့် ချမ်းသာစွာ ကျက်မှတ်နိုင်ကြသည်”ဟု ဆိုလျှင် မိမိတို့၏ဆန္ဒ ပြည့်ဝပါပြီ။

အရှင်သူရိယ
ရွှေဆင်တိုင်းစာချကျောင်း
မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်
အပရပူရမြို့

အရှင်ဝဏ္ဏသာရ
ဦးစိုးဝင်းကျောင်း
မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်
အပရပူရမြို့

ဝိသုဒ္ဓိသင်တန်း

(၁၁)

ပဌမပါဒ

ပိဋကတ်

၁။ အညဿ သန္တမတ္တာနံ	-----	၁
၂။ ကာသာဝကဏ္ဍာ ဗဟဝေါ	-----	၁
၃။ သေယျော အယောဂုဋ္ဌော ဘုတ္တော	-----	၂
၄။ မမန္တပါနံ ဝိပုလံ ဥဋ္ဌာရံ	-----	၂
၅။ သုဿ ယထာ သက္ခရာဓောတပါဏိ	-----	၃
၆။ န တံ ယာစေ ယဿ ပိယံ ဇိဂိသေ	-----	၃
၇။ အပါဟံ တေ န ဇာနာမိ	-----	၄
၈။ ယာစကော အပ္ပိယော ဟောတိ	-----	၄
၉။ မနာပမေဝ ဘာသေယျ	-----	၆
၁၀။ အဓိစေတသော အပ္ပမဇ္ဇတော	-----	၆
၁၁။ ဥဘော အတ္တံ န ဇာနန္တိ	-----	၇
၁၂။ သာလီနံ ဩဒနော ဘုတ္တော	-----	၇
၁၃။ ဝိရတ္တု တံ ဓနလာဘံ	-----	၈
၁၄။ ပရိဗ္ဗေ မဟာဠဟေ	-----	၈
၁၅။ ယံ လဒ္ဓံ တေန တုဋ္ဌဗ္ဗံ	-----	၉
၁၆။ အာစရိယာနံ ဝိဘာဇုပဒါနံ	-----	၁၀
၁၇။ ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ	-----	၁၀
၁၈။ အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ	-----	၁၀
၁၉။ မာ မံ အပါဒကော ဟိသိ	-----	၁၁
၂၀။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ	-----	၁၁
၂၁။ အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ	-----	၁၂
၂၂။ အဟိဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ	-----	၁၂
၂၃။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကော စေဝ	-----	၁၃
၂၄။ သိတံ ဥက္ကံ ပဋိဟန္တိ	-----	၁၃

(ခ)

ဝါထာဇာဏိတာ

ပဌမပါဒ

ပိဋကံ

၂၅။ တတော ဝါတာတပေါ ယောဇော	-----	၁၄
၂၆။ တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတော ပေါသော	-----	၁၅
၂၇။ တေ တဿ၊ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ	-----	၁၆
၂၈။ သတံ ဟတ္ထိံ သတံ အဿာ	-----	၁၇
၂၉။ သဗ္ဗဒါ ဝေ သုခံ သေတိ	-----	၁၈
၃၀။ သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတွာ	-----	၁၈
၃၁။ ယေ ဝုဗ္ဗမပစာယန္တိ	-----	၁၉
၃၂။ သဗ္ဗာဘိဘူ လောကဝိဒ္ဓ	-----	၁၉
၃၃။ ယဿန္တရတော န သန္တိ ကောပါ	-----	၂၀
၃၄။ ဖလံ ဝေ ကဒလိံ ဟန္တိ	-----	၂၀
၃၅။ မာ ကုဉ္ဇရ နာဂမာသဒေါ	-----	၂၀
၃၆။ မာ စ မဒေါ မာ စ ပမာဒေါ	-----	၂၀
၃၇။ ဒဏ္ဍေနေနကေ ဒမယန္တိ	-----	၂၂
၃၈။ သုကရံ သာဓုနာ သာဓုံ	-----	၂၂
၃၉။ မဟာဝရာဟဿ မဟိံ	-----	၂၃
၄၀။ ယော ဝေ န ဗျထတိံ ပတွာ	-----	၂၃
၄၁။ အသန္တိဒ္ဓေါ စ အက္ခာတိ	-----	၂၄
၄၂။ မာ ဇာတု ကောစိ ဇေကသ္မိံ	-----	၂၄
၄၃။ ပဏ္ဍိတောတိ သမညာတော	-----	၂၅
၄၄။ သော ပမ္မာဒံ အနုစိဏ္ဍော	-----	၂၅
၄၅။ အဒုဋ္ဌဿ ဟိ ယော ဒုဗ္ဗေ	-----	၂၅
၄၆။ သမုဒ္ဒံ ဝိသကုဗ္ဗေန	-----	၂၆
၄၇။ ဧဝမေဝ တထာဂတံ	-----	၂၆
၄၈။ တာဒိသံ ဖိတ္တံ ကြုဗ္ဗေထ	-----	၂၇

ဝိလာမာတိတာ

(၁)

ပဌမပါဠိ

ပိဋက

၄၉။	တာပါယိကော နေရယိကော	-----	၂၇
၅၀။	သုခါ သံယဿ သာမဂ္ဂိ	-----	၂၇
၅၁။	ဝတ္တံ စာပရိပူရေန္တော	-----	၂၈
၅၂။	ဝိက္ခိတ္တံစိတ္တော နေကဂ္ဂေါ	-----	၂၈
၅၃။	ယံ ဝတ္တံ ပရိပူရေန္တော	-----	၂၉
၅၄။	စာဝိက္ခိတ္တံစိတ္တော ဧကဂ္ဂေါ	-----	၂၉
၅၅။	တသ္မာ ဟိ ဝတ္တံ ပူရေယျ	-----	၂၉
၅၆။	ဆန္ဒမတိဝဿတိ	-----	၃၀
၅၇။	သံဝေဂဇနနတ္တာယ	-----	၃၀
၅၈။	စေံ ဝိနိတာ သစ္စဗ္ဗေ	-----	၃၀
၅၉။	ရာဂဒေါသပရိတ္တိဋ္ဌာ	-----	၃၁
၆၀။	သုရံ ပိဝန္တိ မေရယံ	-----	၃၁
၆၁။	ဧတေ ဥပက္ခိလေသာ ဝုတ္တာ	-----	၃၂
၆၂။	စာန္တကာရေန ဩနဂ္ဂါ	-----	၃၂
၆၃။	ဥပါလိံ ဝါသကော စေဝ	-----	၃၄
၆၄။	တတော မဟိန္ဒော ဣပ္ပိယော	-----	၃၄
၆၅။	ဧတေ နာဂါ မဟာပညာ	-----	၃၄
၆၆။	တတော အရိဋ္ဌော မေဓာဝိ	-----	၃၅
၆၇။	ပုနဒေဝ ကာဠသုမနော	-----	၃၅
၆၈။	ပုနဒေဝ သုမနော မေဓာဝိ	-----	၃၅
၆၉။	ဓမ္မပါလိတနာမော စ	-----	၃၆
၇၀။	ဥပတိသော စ မေဓာဝိ	-----	၃၆
၇၁။	ပုနဒေဝ ဥပါလိ မေဓာဝိ	-----	၃၇
၇၂။	ပုနဒေဝ အဘယော မေဓာဝိ	-----	၃၇

ပဌမပါဒ

ပိဋကံ

၇၃။ တဿ သိဿော မဟာပညော	-----	၃၇
၇၄။ စူဠာဘယော စ မေဓာဝိ	-----	၃၈
၇၅။ စူဠဒေဝေါ စ မေဓာဝိ	-----	၃၈
၇၆။ ဧတေ နာဂါမဟာပညာ	-----	၃၈
၇၇။ အနိစ္စာ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ	-----	၃၈
၇၈။ ဗုဒ္ဓစန္ဒေ အနုပ္ပန္နေ	-----	၃၉
၇၉။ ဒုက္ကရံ ဝိဝိဓံ ကတွာ	-----	၃၉
၈၀။ တေ ဒေသယန္တိ သဒ္ဓမ္မံ	-----	၄၀
၈၁။ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော သိဟော	-----	၄၀
၈၂။ ဧဝံ နိယတိ သဒ္ဓမ္မော	-----	၄၀
၈၃။ တဿေဝ ပရိဝါရဿ	-----	၄၁
၈၄။ ကာယဝါစာဟိ စိတ္တေန	-----	၄၂
၈၅။ သမုဋ္ဌာနံ ဟိ သင်္ခေပံ	-----	၄၂
၈၆။ သမုဋ္ဌာနာ ကာယိကာ	-----	၄၃
၈၇။ ဥပသမ္ပံ ပုဏ္ဏိဿံ	-----	၄၄
၈၈။ ဟိတာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ	-----	၄၄
၈၉။ အတ္ထသတံ ဓမ္မသတံ	-----	၄၅
၉၀။ ဧကံသံ စိဝရံ ကတွာ	-----	၄၅
၉၁။ ဒွိသု ဝိနယေသု ယေ ပညတ္တာ	-----	၄၆
၉၂။ ဘဒ္ဒကော တေ ဥပ္ပဂေါ	-----	၄၆
၉၃။ ဒွိသု ဝိနယေသု ယေ ပညတ္တာ	-----	၄၇
၉၄။ ကတမေသု သတ္တသု နဂရေသု	-----	၄၇
၉၅။ ယံ တံ ပုဏ္ဏိမ္မ အင်္ဂိတ္တယံ နော	-----	၄၇
၉၆။ သာဓာရဏံ အသာဓာရဏံ	-----	၄၈

ဝါထာမာဒိတာ

(၉)

ပဌမပါဒ

ပိဋကံ

၉၇။	ကေတိသာ ယေ ဂရုကာ	-----	၄၉
၉၈။	ထုလ္လစ္စယံ ပါစိတ္တိယာ	-----	၄၉
၉၉။	ဝိပရိတဒိဋ္ဌိ ဂကျန္တိ	-----	၅၀
၁၀၀။	ဝိသံ ဒွေ သတာနိ ဘိက္ခုနံ	-----	၅၀
၁၀၁။	ဆစတ္တာရိသာ ဘိက္ခုနံ	-----	၅၁
၁၀၂။	သတံ သတ္တတိ ဆစ္စေဝ	-----	၅၁
၁၀၃။	သတံ သတ္တတိ စတ္တာရိ စိမေ	-----	၅၁
၁၀၄။	ပဏ္ဍုပလာသော ပုထုသိလာ	-----	၅၂
၁၀၅။	'ပါရာဇိကန္တိ ယံ ဝုတ္တံ	-----	၅၂
၁၀၆။	'သံယာဒိသေသော'တိယံ ဝုတ္တံ	-----	၅၃
၁၀၇။	'အနိယတော'တိ ယံ ဝုတ္တံ	-----	၅၃
၁၀၈။	'ထုလ္လစ္စယန္တိ ယံ ဝုတ္တံ	-----	၅၄
၁၀၉။	'နိဿဂ္ဂိယန္တိ ယံ ဝုတ္တံ	-----	၅၄
၁၁၀။	'ပါစိတ္တိယန္တိ ယံ ဝုတ္တံ	-----	၅၅
၁၁၁။	'ပါဠိဒေသနိယန္တိ ယံ ဝုတ္တံ	-----	၅၅
၁၁၂။	နိမန္တနာသု ဘုဇ္ဇန္တာ ဆန္ဒာယ	-----	၅၅
၁၁၃။	သဒ္ဓါစိတ္တံ ကုလံ ဂနာ	-----	၅၆
၁၁၄။	ယော စေ အရညေ ဝိဟာရန္တော	-----	၅၆
၁၁၅။	ဘိက္ခုနိ အညာတိတာ သန္တာ	-----	၅၆
၁၁၆။	'ဒုက္ကဋန္တိ ယံ ဝုတ္တံ	-----	၅၇
၁၁၇။	ယံ မနုဿော ကရေ ပါပံ	-----	၅၇
၁၁၈။	'ဥတ္တာသိတန္တိ ယံ ဝုတ္တံ	-----	၅၈
၁၁၉။	'သေခိယန္တိ ယံ ဝုတ္တံ	-----	၅၈
၁၂၀။	အာဒိ စေတံ စရဏဉ္စ	-----	၅၈

(၈)

ဝိထာဓာတ်ကာ

ပဌမပါဒ	ပိဋက
၁၂၁။ ဂတိ မိဂါနံ ပဝနံ	၅၉
၁၂၂။ စောဒနာ ကိမတ္ထာယ	၅၉
၁၂၃။ စောဒနာ သာရဏတ္ထာယ	၆၀
၁၂၄။ မာ ခေါ တုရိတော အဘဏိ	၆၀
၁၂၅။ မာ ခေါ သဟဿ အဘဏိ	၆၀
၁၂၆။ အနုယောဂဝတ္ထံ နိဿမယ	၆၁
၁၂၇။ စုဒ္ဓိတဿ စ စောဒကဿ စ	၆၂
၁၂၈။ ဥဘော အနုက္ခိပန္နော	၆၂
၁၂၉။ သဗ္ဗိစ္စ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ	၆၃
၁၃၀။ အကာလေန စောဒေတိ	၆၃
၁၃၁။ ပုဗ္ဗာပရံ န ဇာနာတိ	၆၃
၁၃၂။ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌေန သမေတိ	၆၄
၁၃၃။ ဥပေါသထော သာမဂ္ဂတ္ထာယ	၆၅
၁၃၄။ ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ	၆၅
၁၃၅။ န စ အာမိသံ နိဿာယ	၆၆
၁၃၆။ ကောဓနော ဥပနာဟိ စ	၆၆
၁၃၇။ ဥပကဏ္ဍကံ ဇယတိ	၆၇
၁၃၈။ ဝတ္ထံ ဝိပတ္တိ အာပတ္တိ	၆၇
၁၃၉။ ကမ္မဉ္စ အဓိကရဏဉ္စ	၆၈
၁၄၀။ န စ သညတ္တိကုသလော	၆၈
၁၄၁။ ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ	၆၉
၁၄၂။ ပတ္တမနန္ဒိကော ကထိနုဒ္ဓါရော	၆၉
၁၄၃။ ပတ္တမနန္ဒိကော ကထိနုဒ္ဓါရော	၆၉
၁၄၄။ နိဋ္ဌာနန္ဒိကော ကထိနုဒ္ဓါရော	၇၀

ပဌမပါဒ	ပိဋကံ
၁၄၅။ သန့်ဌာနန္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရော -----	၇၀
၁၄၆။ နာသနန္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရော -----	၇၁
၁၄၇။ သဝနန္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရော -----	၇၁
၁၄၈။ အာသာဝစ္ဆေဒိကော -----	၇၁
၁၄၉။ သီမာတိက္ကမနန္တိကော -----	၇၂
၁၅၀။ သဟဏ္ဏာရော ကထိနုဒ္ဓါရော -----	၇၂
၁၅၁။ ကတိ အာပတ္တိယော ကာယိကာ -----	၇၂
၁၅၂။ ဆာပတ္တိယော ကာယိကာ -----	၇၃
၁၅၃။ အရုဏုဇ္ဇေ ကတိ အာပတ္တိယော -----	၇၃
၁၅၄။ အရုဏုဇ္ဇေ တိဿော -----	၇၄
၁၅၅။ ဝိနယဿ ကတိ မုလာနိ -----	၇၄
၁၅၆။ ဝိနယဿ ဒွေ မုလာနိ -----	၇၄
၁၅၇။ ဂါမန္တရေ ကတိ အာပတ္တိယော -----	၇၅
၁၅၈။ ဂါမန္တရေ စတဿော -----	၇၅
၁၅၉။ ကတိ ဝါစသိကာ ရတ္တိ -----	၇၅
၁၆၀။ ဒွေ ဝါစသိကာ ရတ္တိ -----	၇၆
၁၆၁။ ကတိ ဒေသနာဂါမိနိယော -----	၇၆
၁၆၂။ ပဉ္စ ဒေသနာဂါမိနိယော -----	၇၆
၁၆၃။ ဝိနယဂရုကာ ကတိ ဝုတ္တာ -----	၇၇
၁၆၄။ ဝိနယဂရုကာ ဒွေ ဝုတ္တာ -----	၇၇
၁၆၅။ ပါရာဇိကာ ကာယိကာ ဒွေ -----	၇၇
၁၆၆။ ဒွေ အတ္တာနံ ဝပိတ္တာန -----	၇၈
၁၆၇။ ပါကာတိပါတေ တိဿော -----	၇၈
၁၆၈။ တယော ပုဂ္ဂလာ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗာ -----	၇၉

(၉)

ဝါထာဓာထိကာ

ပဌမပါဒ	ပိုဒ်
၁၆၉။ အဒိန္နာဒါနေ တိဿော	၇၉
၁၇၀။ ဘိက္ခုနောဝါဒကဝဂ္ဂသ္မိံ	၈၀
၁၇၁။ ဘိက္ခုနိန်နဉ္စ အက္ခာတာ	၈၀
၁၇၂။ ဂစ္ဆန္တဿ စတဿော	၈၁
၁၇၃။ ပဉ္စ ပါစိတ္တိယာနိ	၈၁၊ ၂
၁၇၄။ နဝ ပါစိတ္တိယာနိ	၈၁၊ ၂၊ ၃
၁၇၅။ ယာဝတတိယကေ တိဿော	၈၃
၁၇၆။ သဗ္ဗာ ယာဝတတိယကာ	၈၃
၁၇၇။ ပဉ္စန္ဒံ ဝိနိစ္ဆယော ဟောတိ	၈၄
၁၇၈။ ဒွေ ကာယိကာ ရတ္တိံ	၈၄
၁၇၉။ အဋ္ဌာနိသံသေ သမ္ပဿံ	၈၅
၁၈၀။ ပဉ္စဋ္ဌာနေ မုသာဝါဒေါ	၈၅
၁၈၁။ အဋ္ဌဂီကော မုသာဝါဒေါ	၈၅
၁၈၂။ အဋ္ဌဝါစိကာ ဥပသမ္ပဒါ	၈၆
၁၈၃။ ဧကဿ ဆေလံ ဟောတိ	၈၆
၁၈၄။ နဝ အာယာတဝတ္ထုနိ	၈၇
၁၈၅။ ဒသ ပုဂ္ဂလာ နာဘိဝါဒေတဗ္ဗာ	၈၇
၁၈၆။ ပဉ္စန္ဒံ ဝသံဋ္ဌာနံ	၈၇
၁၈၇။ ဒသသတံ ရတ္တိသတံ	၈၈
၁၈၈။ ဒွါဒသ ကမ္မဒေါသာ ဝုတ္တာ	၈၈
၁၈၉။ စတဿော ကမ္မသမ္ပတ္တိယော	၈၉
၁၉၀။ ဆ ကမ္မာနိ ဝုတ္တာနိ	၈၉
၁၉၁။ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ ဝုတ္တာနိ	၈၉
၁၉၂။ ယံ ဒေသိတံနန္တရိနေန တာဒိနာ	၉၀

ဝါထာမာတိကာ

(ဈ)

ပဌမပါဒ

ပိဋကံ

၁၉၃။ ဆဉ်နဒိယဗုဒ္ဓဘိဝံသ	-----	၉၀
၁၉၄။ အဋ္ဌာရသ နာပါယိကာ	-----	၉၁
၁၉၅။ အဋ္ဌာရသ အဋ္ဌကာ ဝုတ္တာ	-----	၉၁
၁၉၆။ ယာဝ သုပုဗ္ဗိတံ တယာ	-----	၉၁
၁၉၇။ အသံဝါသော ဘိက္ခုဟိံ စ	-----	၉၂
၁၉၈။ အဝိဿာနိယံ အဝေဘဂီယံ	-----	၉၂
၁၉၉။ ဒသ ပုဂ္ဂလေ န ဝဒါမိ	-----	၉၃
၂၀၀။ န ဥက္ခိတ္တကော	-----	၉၃
၂၀၁။ ဥပေတိ ဓမ္မံ ပရိပုစ္ဆမာနော	-----	၉၄
၂၀၂။ ဥက္ခက္ခကေ န ဝဒါမိ	-----	၉၄
၂၀၃။ ဘိက္ခု သညာဝိကာယ	-----	၉၅
၂၀၄။ န ကာယိကံ ကိစ္ဆိ	-----	၉၅
၂၀၅။ န ကာယိကံ ဝါစသိကဉ္စ ကိစ္ဆိ	-----	၉၆
၂၀၆။ အနာလပန္နော မနုဇေန ကေနစိ	-----	၉၆
၂၀၇။ သိက္ခာပဒါ ဗုဒ္ဓဝရေန ဝဏ္ဏိတာ	-----	၉၇
၂၀၈။ ဥဘော ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာ	-----	၉၇
၂၀၉။ စတုရော ဇနာ သံဝိဇာယ	-----	၉၈
၂၁၀။ ဣတ္ထိံ စ အဋ္ဌန္တရေ သိယာ	-----	၉၈
၂၁၁။ တေလံ မဇံ ဖာဏိတဉ္စာပိ သပ္ပံ	-----	၉၉
၂၁၂။ နိဿဂ္ဂိယေန အာပတ္တိ	-----	၉၉
၂၁၃။ ဘိက္ခု သိယာ ဝိသတိယာ	-----	၁၀၀
၂၁၄။ ပဒဝိတိဟာရမတ္ထေန	-----	၁၀၀
၂၁၅။ နိဝတ္ထော အန္တရဝါသကေန	-----	၁၀၁
၂၁၆။ န ဓာပိ ဥတ္တိ	-----	၁၀၁

ပဌမပါဒ

ပိဋကံ

၂၁၇။ ကုတ္တိံ ဟနေ န မာတရံ	-----	၁၀၂
၂၁၈။ ကုတ္တိံ ဟနေ စ မာတရံ	-----	၁၀၂
၂၁၉။ အစောဒယိတွာ အသာရယိတွာ	-----	၁၀၃
၂၂၀။ စောဒယိတွာ သာရယိတွာ	-----	၁၀၃
၂၂၁။ ဆိန္ဒန္တဿ အာပတ္တိ	-----	၁၀၄
၂၂၂။ သစ္စံ ဘဏုန္တော ဂရုကံ	-----	၁၀၄
၂၂၃။ အဓိဋ္ဌိတံ ရဇနာယ ရတ္တံ	-----	၁၀၅
၂၂၄။ အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ	-----	၁၀၅
၂၂၅။ န ရတ္တစိတ္တော	-----	၁၀၆
၂၂၆။ န စာပိ အာရညကံ	-----	၁၀၆
၂၂၇။ ကာယိကာနိ န ဝါစသိကာနိ	-----	၁၀၇
၂၂၈။ ဝါစသိကာနိ န ကာယိကာနိ	-----	၁၀၈
၂၂၉။ တိဿိတ္ထိယော မေထုနံ	-----	၁၀၈
၂၃၀။ မာတရံ စိဝရံ ယာစေ	-----	၁၀၉
၂၃၁။ ကုဒ္ဓေါ အာရာဓကော ဟောတိ	-----	၁၀၉
၂၃၂။ တုဒ္ဓော အာရာဓကော ဟောတိ	-----	၁၁၀
၂၃၃။ သံယာဒိသေသံ ထုလ္လုစ္စယံ	-----	၁၁၀
၂၃၄။ ဥဘော ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿာ	-----	၁၁၀
၂၃၅။ အကပ္ပကတံ နာပိ ရဇနာယ	-----	၁၁၁
၂၃၆။ န ဒေတိ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ	-----	၁၁၁
၂၃၇။ န ဒေတိ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ	-----	၁၁၂
၂၃၈။ အာပဇ္ဇတိ ဂရုကံ သာဝသေသံ	-----	၁၁၂

ဝိနည်းပါဠိတော် ဂါထာနိဿယများ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပါရာဇိကထံပါဠိတော် ဂါထာနိဿယ

၁။ အညထာ သန္တမတ္တာနံ၊ အညထာ ယော-ပဝေဒယေ။
နိကစ္စ ကိတဝဿေဝ၊ ဘုတ္တံ ထေယျေန တဿ တံ။
(ပါ-၁၁၆)

ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အညထာ-အပရိသုဒ္ဓကာယ
သမာဓာရစသော တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (မစင်ကြယ်
သော ကိုယ်ကျင့်အစရှိသော တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊)
သန္တ-ထင်ရှားဖြစ်နေသော၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ အညထာ-ပရိသုဒ္ဓ
ကာယသမာဓာရစသော တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (စင်ကြယ်
သော ကိုယ်ကျင့်အစရှိသော တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊)
ပဝေဒယေ-သိစေအံ့၊ ကိတဝဿ-ငှက်မုဆိုး၏၊ နိကစ္စ-လှည့်ပတ်၍၊
(သကုဏဂ္ဂဟဏံ)ဣဝ-ငှက်တို့ကို ဖမ်းယူခြင်းကဲ့သို့၊ တဿ-
ထိုရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုတိုင်းပြည်၏ ဆွမ်းကို၊ ထေယျေန-ခိုးသူ၏
ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာစိတ်ဖြင့်၊ ဘုတ္တံ-စားအပ်ပြီ။ [“တံ-ထိုဘောဇဉ်ကို”
ဟုလည်းပေးနိုင်၏၊ ဘတ္တံ-ဟူသောနပုလ္လိင်ကိုမှန်း၍ “တံ-ထိုဆွမ်းကို”
စွဲသည်။]
(အင်္ဂု-၃၊ ၆၅၈)

၂။ ကာသာဝကဏ္ဍာ ဗဟဝေါ၊ ပါပဓမ္မာ အသညတာ။
ပါပါ ပါပေဟိ ကမ္မေဟိ၊ နိရယံ တေ ဥပပဇ္ဇရေ။ (ပါ-၁၁၆)

ကာသာဝကဏ္ဍာ-သင်္ကန်းဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်သော လည်ပင်းရှိ
ကုန်သော၊ (ဝါ) လည်ပင်း၌ သင်္ကန်းဖြင့် ရစ်ပတ်ထားကုန်သော၊ ဗဟ-
ဝေါ-များစွာကုန်သော၊ ပါပဓမ္မာ-ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိကုန်သော၊
အသညတာ-စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်နှုတ်စိတ် မရှိကုန်သော၊ (ဝါ)

ကာယဒွါရစသည်တို့ဖြင့် စောင့်စည်းမှုမရှိကုန်သော၊ ပါပါ-ယုတ်မာ
ကုန်သော၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ပါပေဟိ-ယုတ်မာကုန်သော၊
ကမ္မေဟိ-အမှုတို့ကြောင့်၊ (ကံတို့ကြောင့်) နိရယံ-ငရဲ၌၊ ဥပပဋ္ဌဇေ-
ဖြစ်ကြရကုန်၏။ (အင်္ဂု-၃၊ ၆၅၉)

၃။ သေယျော အယောဂုဠော ဘုတ္တော၊
တတ္တော အဂ္ဂိသိခူပမော။
ယဉ္ဇေ ဘုဉ္ဇေယျ ဒုဿီလော၊
ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ အသညတော။ (ပါ-၁၁၆)

တတ္တော-လောလောပူသော၊ (ဝါ) အလွန်ပူသော၊ အဂ္ဂိသိခူ-
ပမော-မီးတောက်မီးလျှံဟူသော ဥပမာရှိသော၊ (ဝါ) မီးတောက်မီးလျှံ
နှင့်တူသော၊ အယောဂုဠော-သံတွေခဲသည်၊ (ဝါ) သံတွေခဲကို၊
ဘုတ္တော-စားအပ်သည်၊ (သမာနော) သေယျော-မြတ်ပါသေး၏၊
(ဝါ) ကောင်းပါသေး၏၊ အသညတော-ကာယဒွါရစသည်တို့ဖြင့်
စောင့်စည်းခြင်းမရှိသော၊ (ဝါ) ကိုယ်၊နှုတ်၊စိတ်တို့ကို မစောင့်စည်း
သော၊ ဒုဿီလော-သိလမရှိသောရဟန်းသည်၊ ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ-ကို၊ ဘုဉ္ဇေ-
ယျ-အံ့၊ ယဉ္ဇေ (သေယျော)-မမြတ်သည်သာ။

(တစ်နည်း) အသညတော-သော၊ ဒုဿီလော-သည်၊ ယံ
ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ-ကို၊ စေ ဘုဉ္ဇေယျ-အကယ်၍ စားငြားအံ့၊ (တတော-ထို
ဆွမ်းထက်) ဘုတ္တော-သော၊ တတ္တော-သော၊ အဂ္ဂိသိခူပမော-သော၊
အယောဂုဠော-သံတွေခဲက၊ သေယျော-မြတ်ပါသေး၏။ (အင်္ဂု-၃၊ ၆၅၉)

၄။ မမန္တပါနံ ဝိပုလံ ဥဠာရံ၊
ဥပ္ပဋ္ဌတိမဿ မကိဿ ဟေတု။
တံ တေ န ဒဿံ အတိယာစကောသိ၊
န စာပိ တေ အဿမမာဂမိဿံ။ (ပါ-၂၂၁)

မမ-ကျွန်ုပ်၏၊ (ဝါ) ကျွန်ုပ်မှာ၊ ဝိပုလံ-များပြားသော၊ ဥဠာရံ-
 မွန်မြတ်သော၊ အနုပါနံ-စားဖွယ်၊ သောက်ဖွယ်သည်၊ ဣမဿ
 မဏိဿ-ဤပတ္တမြား၏၊ ဟေတု-အကြောင်းကြောင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပါ
 ၏၊ တံ-ထို ပတ္တမြားကို၊ တေ-အရှင်ရသေ့အား၊ န ဒဿံ-မပေးနိုင်ပါ၊
 (တွံ) အတိယာစကော-မသိဆိုးကောင်း၊ အလွန်တောင်းတတ်သည်၊
 အသိ-၏၊ တေ-၏၊ အဿမံ အပိ-သင်္ခမ်းကျောင်းသို့လည်း၊ န စ
 အာဂမိဿံ-မလာတော့ပါ။ (အာရုံ-၄၊ ၄၄၇)

၅။ သုသု ယထာ သက္ခရဓောတပါဏီ၊
 တာသေသိ မံ သေလမာယာစမာနော။
 တံ တေ န ဒဿံ အတိယာစကောသိ၊
 န စာပိ တေ အဿမမာဂမိဿံ။ (ဇ-၂၂၁)

သက္ခရဓောတပါဏီ-ကျောက်ညို၌ သွေးအပ်သော သန်
 လျက်လက်၌ရှိသော၊ (ကျောက်ညို၌ သွေးထားအပ်သော သံလျက်ကို
 လက်ကိုင်ထားသော) သုသု-နုပျိုသောယောက်ျားသည်၊ (တာသေ-
 တိ)ယထာ-ခြိမ်းခြောက်သကဲ့သို့၊ (တထာ၊ တွံ) မံ-ကို၊ သေလံ-
 ပတ္တမြားကျောက်ကို၊ အာယာစမာနော-တောင်းလျက်၊ တာသေသိ-
 ခြိမ်းခြောက်ပြီ။ ["ထိတ်လန့်စေပြီ"ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးပါ။] ၊ပေ၊ န စ
 အာဂမိဿံ-ပါ။ (အာရုံ-၄၊ ၄၄၇)

၆။ န တံ ယာစေ ယဿ ပိယံ ဇိဂိသော၊
 ဝိဒေသော ဟောတိ အတိယာစနာယ။
 နာဂေါ မဏိ ယာပိတော ငြာဟုဏေန၊
 အဒဿနညေဝ တဒဗ္ဗဝမာ။ (ဇ-၂၂၂)

[ယဿ -ယံ+အဿ] ယံ-အကြင်ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ အဿ-
 ထိုပစ္စည်းရှင်(သတ္တဝါ)သည်၊ ပိယံ-ချစ်ဖတ်၏ဟူ၍၊ (နှစ်သက်မြတ်နိုး

၏ဟူ၍) ဇိဂိသေ-သိရာ၏၊ (နားလည်ရာ၏) တံ-ထိုပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊
န ယာစေ-မတောင်းရာ၊ (မတောင်းရာ) အတိယာစနာယ-မသိဆိုး
ကောင်း အလွန်တောင်းခြင်းကြောင့်၊ ဝိဒေဿော-မချစ်လုံးလုံး မုန်း
အပ်သူသည်၊ (ဝါ) အမုန်းခံရသူသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဗြာဟ္မဏေ-
န-ဗြာဟ္မဏသည်၊ (ဗြာဟ္မဏမျိုးဖြစ်သော ရသေ့သည်) နာဂေါ-ကို၊
မဏိ-ကို၊ ယာစိတော-တောင်းအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုနဂါးကို၊ အဒဿန-
ညေဝ-မမြင်ရခြင်းသို့သာ၊ အဇ္ဈဂမာ-ရောက်ရလေပြီ။

(တစ်နည်း) ယဿ-အကြင်သူအား၊ ပိယံ-ချစ်အပ်သော၊
(ယံ-အကြင်ဝတ္ထုကို) ဇိဂိသေ-တောင့်တနှစ်သက်ရာ၏၊ (တဿ-
ထိုသူ၏) တံ-ထိုဝတ္ထုကို၊ န ယာစေ-မတောင်းရာ၊ စသည်ဖြင့်လည်း
အနက်ပေးနိုင်သည်။ (အင်္ဂု-၄၊ ၅၄၄)

၇။ အပါဟံ တေ န ဇာနာမိ၊ ရဋ္ဌပါလ ဗဟူ ဇနာ။
တေ မံ သံဂမ္မ ယာစန္တိ၊ ကသ္မာ မံ တံ န ယာစသိ။
(၇-၂၂၃)

ရဋ္ဌပါလ-ချစ်သားရဋ္ဌပါလ၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ (ဇေ) ဇနာ-
အကြင်လူတို့သည်၊ (သန္တိ) အဟံ-သည်၊ တေ အပိ-ထိုလူတို့ကို
လည်း၊ န ဇာနာမိ-မသိပါ၊ တေ-ထိုလူတို့သည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ သံဂမ္မ-
အညီအညွတ်လာရောက်၍၊ (တစ်စုတစ်ဝေးတည်းလာရောက်၍)၊
ယာစန္တိ-ကုန်၏၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-သင်သားတော်သည်၊ မံ-ကို၊
န ယာစသိ-နည်း။ (အင်္ဂု-၄၊ ၄၄၅)

၈။ ယာစကော အပိယော ဟောတိ၊ ယာစံ အဒဒမပိယော။
တသ္မာဟံ တံ န ယာစာမိ၊ မာ မေ ဝိဒေဿနာ အဟူ။
(၇-၂၂၃)

ယာစကော-တောင်းတတ်သူသည်၊ (ဝါ) ကို၊ အပ္ပိယော-မ
 ချစ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ယာစံ-တောင်းအပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊
 အဒဒံ-မပေးသူသည်လည်း၊ (ဝါ) ကိုလည်း၊ အပ္ပိယော ဟောတိ၊
 (တစ်နည်း) ယာစံ(ယာစန္တဿ)-တောင်းသူအား၊ အဒဒံ-မပေး
 သူသည်လည်း၊ (ဝါ) ကိုလည်း၊ အပ္ပိယော ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊
 အဟံ-သည်၊ တံ-သင်ဖခင်ကို၊ န ယာစာမိ-ပါ၊ မေ-သားဖြစ်သူ
 ကျွန်တော်၏(အပေါ်၌)၊ ဝိဒေဿနာ-မချစ်လုံးလုံး မုန်းခြင်းသည်၊
 (ဝါ) အထူးမုန်းခြင်းသည်၊ မာ အဟု-မဖြစ်ပါစေနှင့်။ |ဤသို့တွေး၍
 မတောင်းပါဟု ဆိုလိုသည်။|

(တစ်နည်း) မာ မေ ဝိဒေဿနာ အဟု-ဟူသောဝါကျကို
 အကြောင်းပြဝါကျဟု ယူ၍ “ယသ္မာ-ကြောင့်၊ မေ-၏(အပေါ်၌)၊
 ဝိဒေဿနာ မာ အဟု၊ တသ္မာ အဟံ တံ န ယာစာမိ”ဟုလည်း
 ပေးနိုင်သည်။ (အင်္ဂု-၄၊ ၄၄၆)

ပါရာမိကထံပါဠိတော် ဂါထာနိဿယ ပြီးပြီ။

ပါမိတ်ပါဠိတော် ဂါထာနိဿယ

၁။ မနာပမေဝ ဘာသေယျ၊ နာ'မနာပံ ကုဒါစနံ၊
 မနာပံ ဘာသမာနဿ၊ ဂရံ ဘာရံ ဥဒဗ္ဗဟိ၊
 ဓနဉ္စ နံ၊ အလာဘေသိ၊ တေန စ'တ္ထမနော အဟု။(၆-၈)

မနာပမေဝ-မြတ်နိုးဖွယ်စကားကိုသာ၊ ဘာသေယျ-ပြောဆိုရာ၏။ အမနာပံ-မမြတ်နိုးဖွယ်စကားကို၊ ကုဒါစနံ-တစ်ရံတစ်ခါမျှ၊ (ဘယ်သောအခါမျှ) န ဘာသေယျ-မပြောဆိုရာ၊ မနာပံ-ကို၊ ဘာသမာနဿ-ပြောဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဂရံ-လေးသော၊ ဘာရံ-ဝန်ကို၊ (လှည်းပေါင်းတစ်ရာဟူသောဝန်ကို) ဥဒဗ္ဗဟိ-ထုတ်ဆောင်ပြီ၊ (နွားလားကြီးက ထုတ်ဆောင်ပြီ) ဓနဉ္စ-ဥစ္စာကိုလည်း၊ နံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ အလာဘေသိ-ရစေပြီ၊ တေန စ-ထိုသို့ရခြင်းကြောင့်လည်း၊ အတ္ထမနော-မိမိစိတ်ရှိသူသည်၊ (ဝါ) နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သူသည်၊ အဟု-ဖြစ်ပြီ။

(တစ်နည်း) |တေနဖြင့် “ဓနဉ္စ အလာဘေသိ”ကို ကြည့်၍ ဓနလာဘကိုစွဲပါ။ “စ”ကား အဝုတ္တသမုစ္စည်း၊ ထို“စ”ဖြင့် အတ္တနော ကမ္မေနကို ဆည်းပါ။| ထိုအတိုင်း အနက်ပေးလိုမူ-

တေန-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာကိုရခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ကမ္မေန စ-အလုပ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တမနော အဟု။ [ဥဒဗ္ဗဟိ၊ အလာဘေသိ၊ အဟု ဤသုံးပုဒ်၏ ကတ္တားမှာ နန္ဒိဝိသာလန္တားလားတည်း။] (အင်္ဂု-၁၊ ၃၃၅)

၂။ အဓိစေတသော အပ္ပမလ္လတော၊
 မုနိနော မောနပထေသု သိက္ခတော။
 သောကာ န ဘဝန္တိ တာဒိနော၊
 ဥပသန္တဿ သဒါ သတိမတော။ (၆-၅၅)

အဓိဝေတသော-လွန်ကဲသော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ရှိထသော၊
 အပ္ပမဇ္ဇတော-ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့မလျော့ထသော၊ မောနပ-
 ထေသု-အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်၏ လမ်းကြောင်းဖြစ်သော ဥဂပါးဗောဓိ
 ပက္ခိယတရားတို့၌၊ (ဝါ) အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်၏ လမ်းကြောင်းဖြစ်သော
 သိက္ခာသုံးပါးတို့၌၊ သိက္ခတော-ကျင့်သော၊ တာဒိနော-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်
 သော၊ (ဝါ) ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ၊ ထိုနှစ်ဝကို၊ လုံးဝအတူ၊ ရှုတော်မူတတ်သော၊
 ဥပသန္တဿ-ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းအေးပြီးသော၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊
 သတိမတော-သတိရှိသော၊ မုနိနော-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊
 သောကာ-ဝမ်းနည်းခြင်းတို့သည်၊ န ဘဝန္တိ-မဖြစ် (မရှိ)တော့ကုန်။
 (အင်္ဂု-၁၊ ၃၈၇)

၃။ ဥဘော အတ္တံ န ဇာနန္တိ၊ ဥဘော ဓမ္မံ န ပဿရေ။
 ယော စာယံ မန္တံ ဝါစေတိ၊ ယော စာဓမ္မေနုမိယတိ။
 (ဇ-၂၆၈)

ယော စာယံ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ မန္တံ-ကို၊ ဝါစေတိ-
 အောက်ကနေ၍ ဆိုစေ၏၊ (သင်ပေး၏)၊ ယော စ-အကြင်မင်းသည်
 လည်း၊ အဓမ္မေန-မတရားသဖြင့်၊ (အထက်က နေသောအားဖြင့်)၊
 အဓိယတိ-သင်ယူ၏၊ တေ ဥဘော-ထိုမင်းနှင့်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ဦးသား
 တို့သည်၊ အတ္တံ-အကျိုးကို၊ (ဝါ) အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ န ဇာနန္တိ-
 မသိကြကုန်၊ ဓမ္မံ-အကြောင်းကို၊ (ဝါ) ပါဠိကို၊ န ပဿရေ-
 မမြင်ကြကုန်။
 (အင်္ဂု-၂၊ ၃၈၄)

၄။ သာလိနံ ဩဒနော ဘုတ္တော၊ သုစိပံသုဝသေစနော။
 တသွာ ဓမ္မေ န ဝတ္ထာပိ၊ ဓမ္မော အရိယေဘိ ဝဏ္ဏိတော။
 (ဇ-၂၆၈)

ဆပက-ခွန်းစကား၊ [အာလုပ်ထည်၊] သုစိမံသုပသေစနော-
 သွန်းလောင်းထည့်ခတ်အပ်သော သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အသားရှိ
 သော၊ သာလိနံ-သလေးတို့၏၊ သြဒနော-ထမင်းကို၊ ဘုတ္တော-စား
 အပ်ပါပြီ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဓမ္မေ-တရား၌၊ န ဝတ္တာမိ-မဖြစ်နိုင်ပါ။
 (ဝါ) မကျင့်နိုင်ပါ။ ဓမ္မော-တရားကို၊ အရိယေဘိ-မြင့်မြတ်ဖြူစင် သူ
 တော်စင်တို့သည်၊ ဝဏ္ဏိတော-ခိုးမွမ်းအပ်ပြီ။ [“ဤသို့သိပါသည်၊ မသိ၍
 မကျင့်နိုင်ခြင်း မဟုတ်ပါ” ဟုဆိုလိုသည်။] (အင်္ဂု-၂၇၀၄)

၅။ ဓိရတ္ထ၊ တံ ဓနလာဘံ၊ ယသလာဘဉ္စ ဗြာဟ္မဏ၊
 ယာ ဝုတ္တိံ ဝိနိပါတေန၊ အဓမ္မစရဏေန ဝါ။ (၃-၂၆၈)

ဗြာဟ္မဏ-ပုဂ္ဂိုလ်၊ တံ ဓနလာဘံ-ထိုဥစ္စာဟူသောလားဘင်
 လည်းကောင်း၊ (တံ) ယသလာဘံ စ-ထိုအခြွေအရံ အကျော်အစော
 ဟူသော လားဘင်လည်းကောင်း၊ ဓိ-ထို့၊ ထို ထွေးထိုက်သည်၊ (ဝါ)
 စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်သည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်လေစွ၊ ဝိနိပါတေန-အပါယ်တို့၌
 ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ကျကြောင်း၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
 အဓမ္မစရဏေန ဝါ-မတရားကျင့်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယာ
 ဝုတ္တိံ-အကြင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသည်၊ (နိပ္ပဇ္ဇတိ-ပြီးစီး၏၊ တာ-
 ယ-ထိုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖြင့်၊ ဘိ-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။)
 (အင်္ဂု-၂၇၀၄)

၆။ ပရိပ္ပလ မဟာဗြဟ္မေ၊ ပစန္ဒညေပိ ပါဏိနော။
 မာ တံ အဓမ္မော အာစရိတော၊ အသ္မာ ကုမ္ဘမိဝါဘိဒါ။
 (၃-၂၆၈)

မဟာဗြဟ္မေ-ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၊ ပရိပ္ပလ-တစ်နယ်တစ်ကျေး လျင်
 စွာပြေးလော၊ အညေ-မင်းနှင့်ပုဂ္ဂိုလ် အသင်တို့မှ အခြားကုန်သော၊

ပါဏိနောပိ-သတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ ပစန္ဒိ-မိမိဘာသာ ချက်ပြုတ်စား
 သောက်ကြပါကုန်၏။ အသွား-ကျောက်သည်၊ ကုဗ္ဗိ-ရေအိုးကို၊ ဘိန္ဒုတိ
 ဣဝ-ခွဲသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ အာစရိတော-ပြုကျင့်အပ်သော၊
 အဓမ္မော-မတရားမှုသည်၊ တွံ-သင့်ကို၊ မာ အဘိဒါ-မခွဲပါစေနှင့်။
 (မဖျက်ဆီးပါစေနှင့်)။ (အင်္ဂု-၂၃၈၅)

၇။ ယံ လဒ္ဓံ တေန တုဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အတိလောဘော ဟိ ပါပကော။
 ဟံသရာဇံ ဂဟေတွာန၊ သုဝဏ္ဏာ ပရိဟာယထ။ (ပါ-၃၇၈)

ယံ-အကြင်ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်ပြီ၊ တေန-ထိုပစ္စည်း
 ဖြင့်၊ တုဋ္ဌဗ္ဗံ-နှစ်သက်ကျေနပ်ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၏၊ အတိလောဘော-
 အလွန်လိုချင်ခြင်းသည်၊ ပါပကော-ယုတ်မာဆိုးဝါး၏၊ ဟံသရာဇံ-
 ကို၊ ဂဟေတွာန-ဖမ်းယူခြင်းကြောင့်၊ (ဝါ) ဖမ်းယူ၍ အတောင်အားလုံး
 ကို နုတ်ယူခြင်းကြောင့်၊ သုဝဏ္ဏာ-ရွှေမှ၊ ပရိဟာယထ-ယုတ်လျော့ဖူး
 ပြီ။ (အင်္ဂု-၂၃၇၈)

ဝါစိတ်ပါဠိတော် ဂါထာနိဿယ ပြီးပြီ။

ဂူဠဝါဝါဠိတော် ဂါထာနိဿယ

၁။ အာစရိယာနံ ဝိဘန္ဇပဒါနံ၊ တမ္မပဏ္ဍိဒီပပသာဒကာနံ။
မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ ဝါစနာ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ။ (၈-၁၈၇)

(သော-ဤအစဉ်သည်ကား။) တမ္မပဏ္ဍိဒီပပသာဒကာနံ-သီ
ဟိုဠ်ကျွန်းကို ကြည်ညိုစေတတ်ကုန်သော၊ ဝိဘန္ဇပဒါနံ-ဝေဖန်အပ်
သော ပုဒ်ရှိကုန်သော၊ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ-မဟာဝိဟာရကျောင်း
တိုက်၌ သီတင်းသုံးကုန်သော၊ အာစရိယာနံ-ဆရာတို့၏၊ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိ
တိယာ-သူတော်ကောင်းတရား၏တည်ခြင်းငှါ၊ ဝါစနာ-ပို့ချအပ်သော
အစဉ်တည်း။ (အင်္ဂု-၅၀၉)

၂။ ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဧရာပထေဟိ မေ။
ဆဗ္ဗာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ကဏှာဂေါတမကေဟိ စ။
(၈-၂၅၅)

ဝိရူပက္ခေဟိ-ဝိရူပက္ခ၊ မည်ရကျော်ဟိုး၊ နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊
(သဟ-တက္ခ) မေ-ငါ၏၊ မေတ္တံ-မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း ကောင်းသော
မေတ္တာသည်၊ (ဟောတု-ဖြစ်ပါစေသည်။) ဧရာပထေဟိ-ဧရာ
ပထ၊ မည်ရကျော်ဟိုး၊ နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊ (သဟ) မေ-၏၊ မေတ္တံ-
သည်၊ (ဟောတု) ဆဗ္ဗာပုတ္တေဟိ-ဆဗ္ဗာပုတ္တ၊ မည်ရကျော်ဟိုး၊
နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊ (သဟ) မေ မေတ္တံ (ဟောတု) ကဏှာ-
ဂေါတမကေဟိ စ-ကဏှာဂေါတမက၊ မည်ရကျော်ဟိုး၊ နဂါးမင်းမျိုး
တို့နှင့်၊ (သဟ) မေ မေတ္တံ (ဟောတု)။ (အင်္ဂု-၅၅၇)

၃။ အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ။
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။
(၈-၂၅၅)

အပါဒကေဟိ-အခြေမရှိသည့် မျိုးဇာတိများစွာ၊ သတ္တဝါအနန္တတို့နှင့်၊ (သဟ၊) မေ မေတ္တံ (ဟောတု၊) ဒွိပါဒကေဟိ-အခြေ ၂ ချောင်းရှိသည့် မျိုးဇာတိများစွာ၊ သတ္တဝါအနန္တတို့နှင့်၊ (သဟ၊) မေ မေတ္တံ (ဟောတု၊) စတုပ္ပဒေဟိ-အခြေ ၄ ချောင်းရှိသည့် မျိုးဇာတိများစွာ၊ သတ္တဝါအနန္တတို့နှင့်၊ (သဟ၊) မေ မေတ္တံ (ဟောတု၊) ဗဟုပ္ပဒေဟိ-အခြေများစွာရှိသည့် မျိုးဇာတိများစွာ၊ သတ္တဝါအနန္တတို့နှင့်၊ (သဟ၊) မေ မေတ္တံ (ဟောတု)။ (အင်္ဂု-၅၅၇)

၄။ မာ မံ အပါဒတော ဟိသိ၊ မာ မံ ဟိသိ ဒွိပါဒတော။
မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိသိ၊ မာ မံ ဟိသိ ဗဟုပ္ပဒေါ။
(ဇိ-၂၅၅)

အပါဒတော-အခြေမရှိသောသတ္တဝါသည်။ မံ-ငါ့ကို၊ မာ ဟိသိ-မညဉ်းဆဲပါစေလင့်၊ ဒွိပါဒတော-အခြေ ၂ ချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည်။ မံ မာ ဟိသိ၊ စတုပ္ပဒေါ-အခြေ ၄ ချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည်။ မံ မာ ဟိသိ၊ ဗဟုပ္ပဒေါ-အခြေများစွာရှိသော သတ္တဝါသည်။ မံ မာ ဟိသိ။ (အင်္ဂု-၅၅၇)

၅။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါကာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ပုဂ္ဂလာ။
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု။ မာ ကိဉ္စိ ပါပမာဂမာ။ (ဇိ-၂၅၅)

သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ သတ္တာ-အာရုံငါးရပ်၊ ငြိကပ်တတ်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ ပါကာ-ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ဘူတာ-ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘဒြာနိ-ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာတို့ကို၊ ပဿန္တု-တွေ့ကြ မြင်ကြ

ပါစေကုန်သတည်း။ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သောသတ္တဝါသို့၊ ပါပ-
ယုတ်မာညစ်ဆိုး မကောင်းကျိုးသည်။ မာ အာဂမာ-မရောက်ပါစေ
လင့်။ (အင်္ဂု-၅၅၄)

၆။ အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အပ္ပမာဏော ဓမ္မော။
အပ္ပမာဏော သံယော၊ ပမာဏဝန္တာနိ သရိသပါနိ။
(ပါ-၂၄၅)

ဗုဒ္ဓေါ-ကြွင်းမဲ့ဥသံ့၊ အလုံးစုံကို၊ အကုန်သိမြင်၊ ဘုရားရှင်သည်။
အပ္ပမာဏော-ဤရွှေဤမျှ၊ ဂဏန်းချ၍၊ မရနိုင်အောင်၊ များမြောက်
သော ဂုဏ်တော်ရှိပါပေ၏။ ဓမ္မော-မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ ဓမ္မကုန်ဟု၊ ဆယ်
ဟန်သော တရားတော်သည်။ အပ္ပမာဏော-ဤရွှေဤမျှ၊ ဂဏန်းချ၍၊
မရနိုင်အောင်၊ များမြောက်သောဂုဏ်တော်ရှိပါပေ၏။ သံယော-အရိ
ယာရှစ်ဖော် သံယာတော်သည်။ အပ္ပမာဏော-ပေ၏။ သရိသပါနိ-
ကိုယ်ဖြင့်တွား၍ သွားတတ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ပမာဏဝန္တာ-
နိ-နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်ရာ၊ များစွာထိုထို၊ အကုသိုလ်ရှိကြကုန်၏။ (အင်္ဂု-၅၅၄)

၇။ အဟိဝိစ္ဆိကာ သတပဒိ ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗု မုသိကာ။
ကတာ မေ ရက္ခာ ကတံ မေ ပရိတ္တံ၊ ပဋိက္ကမန္တု ဘူတာနိ။
သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊ နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

အဟိဝိစ္ဆိကာ-မြွေကင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ သတပဒိ-ကင်း
ခြေများတို့သည်လည်းကောင်း။ ဥဏ္ဏနာဘိ-ပင့်ကူတို့သည်လည်း
ကောင်း။ သရဗု-တက်တူတို့သည်လည်းကောင်း။ (ဝါ) အိမ်မြှောင်
တို့သည်လည်းကောင်း။ မုသိကာ-ကြွက်တို့သည်လည်းကောင်း။ ပမာ-
ဏဝန္တာ-နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်ရာ၊ များစွာထိုထို၊ အကုသိုလ်ရှိကြကုန်၏။ မေ-
ငါသည်။ ရက္ခာ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ ကတာ-ပြုအပ်ပြီ၊ မေ-သည်။

ပရိတ္တိ-ဝန်းကျင်လှည့်ပတ်, စောင့်ရှောက်တတ်သော, အကာအရံကို၊
 ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဘူတာနိ-ဆိုခဲ့သမျှ သတ္တဝါ အံ့နန္ဒတို့သည်၊ ပဋိတ္တိ-
 မန္တ-ဝေးစွာရှောင်လွှဲ ဖဲကြကုန်လော၊ သောဟံ-မေတ္တာဖြင့်သာ နေလေ
 ရှိသော ထိုငါသည်၊ ဘဂဝတော-ငါတို့ထိပ်ထား၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား
 အား၊ နမော-ရိုသေမြတ်နိုး၊ လက်အုပ်မိုး၍၊ ရှိခိုးမှုကို၊ (ကရောမိ-
 ပြုပါ၏) သတ္တန္တံ-ခုနစ်ဆူကုန်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ-ဝိပဿီစသား
 ရှင်တော်ဘုရားတို့အား၊ နမော-ရိုသေမြတ်နိုး၊ လက်အုပ်မိုး၍၊ ရှိခိုးမှုကို၊
 (ကရောမိ-ပြုပါ၏။) (အင်္ဂု-၅၃၄)

၈။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကော စေဝ၊ ပေသလာနဉ္စနုဂ္ဂဟော။
 သုသိက္ခိတော ဝိနယဓရော၊ ဟိတစိတ္တော သုပေသလော။
 ပဒီပကရဏော ဝိရော၊ ပူဇာရဟော ဗဟုဿုတော။ (၈-၂၅၉)

သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကော စေဝ-သူတော်ကောင်းတရား၏ တည်တံ့ခြင်း
 ကို အလိုရှိထသော၊ ပေသလာနံ-သီလကို ချစ်မြတ်နိုးသောရဟန်း
 တို့ကို၊ အနုဂ္ဂဟော စ-ချီးမြှောက်တတ်ထသော၊ သုသိက္ခိတော-
 ဆရာအထံ၌ ကောင်းစွာသင်အပ်ပြီးသော အကျင့် (သိက္ခာ)ရှိထသော၊
 ဟိတစိတ္တော-သာသနာတော်၏ စီးပွားနှင့်စပ်ယှဉ်သော စိတ်ရှိထ
 သော၊ (ဝါ) သာသနာတော်၏ စီးပွားကိုလိုလားသော စိတ်ရှိထသော၊
 သုပေသလော-လွန်စွာသီလကို ချစ်မြတ်နိုးထသော၊ ပဒီပကရ-
 ဏော-ဉာဏ်တည်းဟူသောအရောင်အလင်းကို ပြုတတ်ထသော၊ ဝိ-
 ရော-ပညာရှိထသော၊ ဗဟုဿုတော-များသောသူတရှိထသော၊ ဝိန-
 ယဓရော-ဝိနည်းကိုဆောင်သောရဟန်းသည်၊ ပူဇာရဟော-ရဟန်း
 ရှင်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့၏ ပူဇော်မှုကိုခံယူထိုက်၏။ (အင်္ဂု-၅၅၅)

၉။ သိတံ ဥက္ကံ ပဋိဟန္တိ၊ တတော ဝါဠမိဂါနိ စ။
 သရိသပေ စ မကသေ၊ သိသိရေ စာပိ ဝုဋ္ဌိယော။ (၈-၂၆၁)

(ဝိဟာရော-ယခုအခါ၊ ကောင်းမွန်စွာဖြင့်၊ သဒ္ဓါရွှင်လန်း၊ လှူဒါန်းအပ်သောကျောင်းသည်။) သီတံ-အဇ္ဈင်တဟိ၊ နှစ်လီပျက်မှု၊ အအေးဥတုကိုလည်းကောင်း၊ ဥက္ကံ-တောမီးစသား၊ လောင်သော်ငြားက၊ ရှောင်ရှားရမှု၊ အပူဥတုကိုလည်းကောင်း၊ အထော-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝါဠုမိဂါနိ စ-ခြင်သော်သစ်ကျား၊ စသည်များမြှောင်၊ ရဲရင့်သော သားကောင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သရိသပေ စ-ကိုယ်ဖြင့်တွား၍၊ သွားကြမြားမြှောင်၊ မြွေကင်းစသော အကောင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မကသေစ-သမာဓိဖျက်၊ လွန်နှောင့်ယှက်သည့်၊ ခြင် မှက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သိသိရေ စာပိ-သိသိရအခါ၊ မိုးလည်းပါသဖြင့်၊ လွန်စွာအေးစေ၊ ဆောင်းတွင်းလေတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝုဠိယော စ-မကြာ မကြာ၊ ရွာလေ့ရှိသော မိုးရေတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဟန္တိ (ပဋိဟနတိ)-ပူအေးနှစ်ဝ၊ ဘေးမအောင်၊ နေညပုံသေ၊ တားဆီးနိုင်ပေသတည်း။

(အင်္ဂု-၅၅၅)

၁၀။ ဝတော ဝါတာတပေါ ယောရော၊ သဇ္ဇာတော ပဋိဟညတိ။
 လေဏတ္ထဉ္စ သုခတ္ထဉ္စ၊ ဈာယိတုဉ္စ ဝိပဿိတုံ။
 ဝိဟာရဒါနံ သံယုဿ၊ အဂ္ဂံ ဗုဒ္ဓေန ဝဏ္ဏိတံ။ (ဇ-၂၉၂)

တတော (တေန ဝိဟာရေန)-ကြည်ဖြူရွှင်လန်း၊ သဒ္ဓါစွမ်းဖြင့်၊ လှူဒါန်းအပ်သော ထိုကျောင်းသည်။ ယောရော-သစ်ပင်မားမတ်၊ ချုံတွေပြတ်အောင်၊ တိုက်ခတ်ဝှေ့ရမ်း၊ အလွန်ကြမ်းသော၊ သဇ္ဇာတော-နွေလအခါ၊ မနေသာအောင်၊ ရဲခါခါတိုင်၊ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော၊ ဝါတာတပေါ-လေပြင်းလေကြမ်း၊ လေသရမ်းနှင့်၊ လောင်ကျွမ်းလှိုက်ဆူ၊ နေအပူကို၊ ပဋိဟညတိ-ကျောင်းတွင်းခဏ၊ ဝင်လိုက်ရလျှင်၊ နေညပုံသေ၊ တားမြစ်နိုင်ပေသတည်း။

လေဏတ္ထဉ္စ-အာရုံကောင်းဖြင့်၊ ကိန်းအောင်းမွေ့လျော်၊ စံပျော်ခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ သုခတ္ထဉ္စ-ဆိုခဲ့သမျှ၊ ဘေးမခသဖြင့်၊ အေး

မြချမ်းသာ၊ နေထိုင်ရခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ ဗျာယ်တုဉ္ဇ-သမာဓိ
မြဲမြံ၊ ရှုအားသန်သည့်၊ လောကီဈာန်အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ ဝိပဿီ-
တုဉ္ဇ-ရုပ်နာမ်ဓမ္မ၊ သင်္ခါရ၌၊ နိစ္စစသည်၊ မမှိုက်မညှို့၊ ဝိပဿနာရှုခြင်း
အကျိုးငှါလည်းကောင်း။

သံဃဿ-စာတုဒ္ဓိသာ၊ အာဂတာနာဂတ၊ ဘုရားသားကောင်း၊
သံဃာတော်အပေါင်းအား၊ (သံဃဿ-အရပ်လေးပါး၊ မေတ္တာပွား၍၊
တရားဖြင့်ပျော်၊ သံဃာတော်အပေါင်းအား၊) ဝိဟာရဒါနံ-အသိ
အလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာနှင့်၊ သဒ္ဓါကောင်းသူ၊ ကျောင်းအလှူကို၊ အဂ္ဂံ-
ထိုထိုဒါန၊ ဟူသမျှထက်၊ ခေါင်ကလွမ်းခြိုး၊ အသာဆုံးဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓေန-
ကြောင်းကျိုးစုံလင်၊ အကုန်မြင်သည်၊ ရှင်ပင်ထွဋ်ထား၊ မြတ်ဘုရား
သည်။ ဝဏ္ဏိတံ-သံယုတ္တခေါ်မှန်း၊ နိကာယ်ကျမ်း၌၊ ချီးမွမ်းတော်မူ
အပ်ပေသတည်း။ (အင်္ဂု-၅၅၆)

၁၁။ တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတော ပေါသော၊ သမ္ပဿံ အတ္ထမတ္တနော။
ဝိဟာရေ တာရယေ ရမ္မေ၊ ဝါသယေတ္ထ ဗဟုဿုတေ။
တေသံ အနုဉ္ဇ ပါနဉ္ဇ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
ဒဒေယျ ဉုရဘူတေသု၊ ဝိပွသန္နေန စေတသာ။ (ဖိ-၂၉၂)

တသ္မာ ဟိ(တသ္မာ ဝေ)-ထိုသို့ပေါင်းယူ၊ ကျောင်းအလှူက၊ တစ်
မူတိုးပွား၊ အကျိုးများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ ပဏ္ဍိတော-ပြော
တိုင်းမယ့်၊ ကြောင်းကျိုးစုံအောင်၊ ဖုံဖုံဆင်ခြင်၊ ပညာရှင်ဖြစ်သော၊ ပေါ-
သော-လူကြီးသူမ၊ ဟူသမျှသည်၊ အတ္တနော အတ္ထံ-ခုရော နောင်ပါ၊
သံသရာဝယ်၊ မှန်စွာပွားတိုး၊ ကိုယ့်အကျိုးကို၊ သမ္ပဿံ(သမ္ပဿ-
န္ဓော)-လှမ်းကာအစဉ်၊ မြော်မြင်နိုင်သည်ရှိသော်။

ရမ္မေ-နှလုံးမွေ့လျော်၊ ပျော်ဖွယ်ကောင်းကုန်သော၊ ဝိဟာရေ-
ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၊ စာချကျောင်းနှင့်၊ ကျောင်းကြီးကျောင်းငယ်၊ အ

သွယ်သွယ်သောကျောင်းတို့ကို၊ ကာရယေ-နေမည့်သံယာ၊ ရှိနေရာ
ကို၊ ကောင်းစွာရှာဖွေ၊ ဆောက်လုပ်စေရာ၏။ ဧတ္ထ-ဤသို့ကြီးကုတ်၊
သပြာထုတ်၍၊ ဆောက်လုပ်အပ်ပြီး၊ ကျောင်းအသီးသီး၌၊ ဝဟုဿု-
တေ-ပရိယတ်နှင့်၊ ပဋိပတ်တွင်၊ ကျွမ်းကျင်သောအား၊ များသောသုတ
ရှင်တို့ကို၊ ဝါသယေ-စာပေပို့ချ၊ တရားပြု၍၊ နေ့ညပုံသေ၊ သီတင်း
သုံးစေရာသတည်း။

ဥဇုဘူတေသု-စိတ်နေစိတ်ယား၊ ရိုးသားဖြူလွင်၊ သူတော်စင်ဖြစ်
ကြပေကုန်သော၊ တေသု-မိမိကျောင်းတွင်၊ အစဉ်မွေ့လျော်၊ ထိုဘုန်း
တော်ကြီးတို့အား၊ အန္တဉ္စ-နံနက်အခါ၊ စားသောက်ရာသည့်၊ ရသာချို
ချဉ်၊ ဆွမ်းဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါနဉ္စ-ညချမ်းအခါ၊ သုံးဆောင်
ရာသည့်၊ အဖျော်ယမကာကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ-
သက်န်းပရိက္ခရာ၊ အိပ်ရာနေရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိပ္ပသန္နေန-အ
ထူးကြည်လင်၊ သဒ္ဓါရှင်သော၊ ဝေတသာ-ဉာဏ်ရောင်လျှံဖိတ်၊ ကုသိုလ်
စိတ်ဖြင့်၊ ဒဒေယျ-သာသနာတည်မှု၊ အရှည်ရှု၍၊ ဂရစိုက်ကာ၊ ပေးလျှူ
ရာသတည်း။ (အင်္ဂု-၅၆-၅)

၁၂။ တေ တဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပန္နဒဒနံ။
ယံ သော ဓမ္မံ ဣဓညာယ၊ ပရိနိဗ္ဗာတိ အနာသဝေါ။

(၈-၂၇)

တေ (ထေရာ)-ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါ၊ ပြည့်စုံစွာဖြင့်၊ ကျောင်းမှာ
မွေ့လျော်၊ ထိုဘုန်းတော်ကြီးတို့သည်၊ တဿ(ဒါယကဿ)-ပစ္စည်း
၄ ဖြာ၊ ထောက်ပံ့ကာဖြင့်၊ ကျောင်းမှာမပြတ်၊ ရောက်လာတတ်သော၊
ထိုကျောင်းဒကာ (ကျောင်းအမ)အား၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပန္နဒဒနံ-သံသရာဒုက္ခ၊
ရှုတ်သမျှကို၊ မုချပိုင်ပိုင်၊ ပယ်နုတ်နိုင်သော၊ ဓမ္မံ-ရုပ်နာမ် ၂ ဖြာ၊ လေး
သစ္စာဝယ်၊ မှန်စွာသိကြောင်း၊ တရားကောင်းကို၊ ဒေသေန္တိ-ဒေသနာ
နည်း၊ ကိုယ်တွေ့နည်းဖြင့်၊ သီးသီးကျန၊ ဟောပြုကြကုန်၏။ ယံ ဓမ္မံ-

ရှုပ်နာမ်နှင့်စပ်၊ ပရမတ်ကို၊ တပ်အပ်သိကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့သော တရားကောင်းကို၊ သော (ဒါယကော)-တရားအနှစ်၊ တရားစစ်ကို၊ အားသစ်လိုက်နာ၊ ထိုကျောင်းဒကာ (ကျောင်းအမ)သည်၊ ဣဝ-ဤ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာတော်၌ပင်၊ အညာယ-ကြားနာစဉ်းစား၊ ဘာဝနာ ပွားသဖြင့်၊ ဉာဏ်အားထိမိ၊ ကိုယ်တိုင်သိ၍၊ အနာသဝေါ-ဘဝါဘဝ၊ ခွဲမရသည့်၊ အာသဝကုန်ခန်း၊ ရဟန္တာဖြစ်လျက်၊ ပရိနိဗ္ဗာတိ-အနုပါဒိ သေသ၊ နိဗ္ဗာနဖြင့်၊ အေးမြငြိမ်းချမ်းရပေသတည်း။ (အာနိ-၅၅၇)

၁၃။ သတံ ဟတ္ထိံ သတံ အဿာ၊ သတံ အဿတရီရထာ။
သတံ ကညာသဟဿာနိ၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ။
ဧကဿ ပဒဝိတိဟာရဿ၊ ကလံ နာဂ္ဂန္တိံ သောဠသိ။
(ပါ-၃၀၇)

သတံ ဟတ္ထိံ (သဟဿာနိ)-ဆင်ရတနာ တစ်သိန်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ သတံ အဿာ (သဟဿာနိ)-မြင်းရတနာ တစ်သိန်း တို့သည်လည်းကောင်း၊ သတံ အဿတရီရထာ (သဟဿာနိ)- အဿတိုရ်မြင်းကပ်ယှဉ်အပ်သော ရထားတစ်သိန်းတို့သည်လည်း ကောင်း၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ-စွပ်အပ်(ဝတ်ဆင်အပ်)သော ပတ္တ မြားနားတောင်းရှိကုန်သော၊ သတံ ကညာသဟဿာနိ-သတို့သွီး ရတနာ၊ ကညာတစ်သိန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧကဿ ပဒဝိတိ- ဟာရဿ-ဘုရားဖူးသွားသူ၏ခြေတစ်လှမ်း၏၊ သောဠသိ-တစ်ဆယ့် ခြောက်စိတ်ဖြစ်သော၊ (ဝါ) တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ်၊ ၁၆ ပြန်စိတ်၍ တစ်စိတ်ဖြစ်သော၊ ကလံ-အဖို့ကို၊ နာဂ္ဂန္တိံ (န+အဂ္ဂန္တိံ)-မထိုက်တန် ကုန်။ [သောဠသိ စာလံ-၌ နောက်နည်းသည် ငိုကာနည်းတည်း။] (အာနိ-၅၅၈)

၁၄။ အဘိက္ကမ ဝဟပတိ၊ အဘိက္ကမ ဝဟပတိ။
အဘိက္ကန္တံ တေ သေပေျာ နော ပဋိက္ကန္တံ။ (ပါ-၃၀၇)

ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်သူဌေး၊ အဘိက္ကမ-ရှေ့သို့တိုးပါလော၊ ဂဟပ-
 တိ အဘိက္ကမ-လော၊ တေ-၏၊ အဘိက္ကန္တံ-ရှေ့သို့တိုးခြင်းသည်၊
 သေယျော-မြတ်၏၊ (ကောင်းအံ့) ပဋိက္ကန္တံ-နောက်သို့ပြန်ခြင်းသည်၊
 နော (သေယျော)-မမြတ်ပါ။ (အာဇံ-၅၈၆)

၁၅။ သဗ္ဗဒါ ဝေ သုခံ သေတိ၊ ဗြာဟ္မဏော ပရိနိဗ္ဗာတော။
 ယော န လိမ္မတိ ကာမေသု၊ သီတိဘူတော နိရူပဓိ။ (ဇန-၄၅)

(ယော) ဗြာဟ္မဏော-ကိလေသာအာသဝေါတို့ကို ဖျော့ပြိုး
 သော အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပရိနိဗ္ဗာတော-ကိလေသာတို့၏
 ငြိမ်းခြင်းအားဖြင့် ငြိမ်းတော်မူပြီးသည်၊ သီတိဘူတော-ကိလေသာအ
 ပူ မရှိသဖြင့် အေးမြသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ နိရူပဓိ-ကိလေသာဟူသော
 ဥပဓိမရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ကာမေသု-ဝတ္ထု၊ ကိလေသာ ၂ ဖြာသော
 ကာမတို့၌၊ န လိမ္မတိ-တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် လိမ်းကျံကပ်ငြိတော်မမူ၊
 (သော) ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သဗ္ဗဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ဝေ-စင်စစ်၊
 သုခံ-ချမ်းချမ်းသာသာ၊ သေတိ-အိပ်ရ(နေရ)၏၊ [န လိမ္မတိ
 ကာမေသုတိ ဝတ္ထုကာမေသု ဝ ကိလေသကာမေသု ဝ တဏှာဒိဋ္ဌိလေပေတိ
 န လိမ္မတိ၊ အင်္ဂုတ္တရတိက၊ ဒေဝဒုတဝဂ်၊ ဟတ္ထတသုတ္တဋ္ဌကထာ။] (အာဇံ-၅၈၇)

၁၆။ သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတွာ၊ ဝိနေယျ ဟဒယေ ဒရံ။
 ဥပသန္နော သုခံ သေတိ၊ သန္တိ ပပျုယျ စေတသာ။ (ဇန-၄၆)

သဗ္ဗာ-အလုံးစုံကုန်သော၊ အာသတ္တိယော- ငါးပါးအာရုံ ကာမ
 ဂုဏ်တို့၌ ကပ်ငြိတတ်သောတဏှာတို့ကို၊ (ဝါ) အဝတို့၌ တောင့်တ
 တတ်သောတဏှာတို့ကို၊ ဆေတွာ-ဖြတ်ပြီး၍၊ ဟဒယေ-စိတ်နှလုံး၌၊
 ဒရံ-ကိလေသာဟူ၊ အပူခပ်သိမ်းကို၊ ဝိနေယျ-ပယ်ဖျောက်၍၊ စေတ-
 သော-စိတ်၏၊ သန္တိ-ငြိမ်းအေးခြင်းသို့၊ ပပျုယျ-ရောက်ပြီး၍၊

(တစ်နည်း) စေတသာ-ဖြင့်၊ သန္တိ-ငြိမ်းအေးရာနိဗ္ဗာန်သို့၊ ပပုယျ-
၍၊ ဥပသန္တော-ငြိမ်းအေးတော်မူသည်။ (ဟုတွာ) သုခံ သေတိ-အိပ်ရ
နေရ၏။ (အာပုံ-၅၀၇)

၁၇။ ယေ ဝုဗ္ဗမပစာယန္တိ၊ နရာ ဓမ္မဿ ကောဝိဒါ။
ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ စ ပါသံသာ၊ သမ္ပရာယေ စ သုဂ္ဂတိ။ (ပါ-၃၁၁)

ဓမ္မဿ-ဝုဗ္ဗာပစာယန၊ မြတ်ဓမ္မ၌၊ ကောဝိဒါ-ကျွမ်းကျင်ကုန်
သော၊ ယေ နရာ-အကြင်လူတို့သည်၊ ဝုဗ္ဗံ-အသက်သိက္ခာ၊ ဂုဏ်ဝါ
ကြီးရင့်သူကို၊ အပစာယန္တိ-ရိုသေလေးစားကြကုန်၏။ တေ နရာ-ထို
လူတို့ကို၊ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ စ-ဖျက်မှောက်ထင်ထင်၊ တွေ့မြင်အပ်သော
ဤပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌လည်း၊ ပါသံသာ-ချီးမွမ်းထိုက်ကုန်၏။ သမ္ပ-
ရာယေ စ-တမလွန်ဘဝ၌လည်း၊ (တေသံ-ထိုလူတို့၏) သုဂတိ-
ကောင်းသောဂတိသည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏။) (အာပုံ-၅၀၆)

၁၈။ သဗ္ဗာဘိဘူ လောကဝိဒ္ဓ၊ ဟိတစိတ္တော ဝိနာယကော။
လေဏတ္ထဉ္စ သုခတ္ထဉ္စ၊ ဈာယိတုဉ္စ ဝိပဿိတုံ။ (ပါ-၃၇၅)

သဗ္ဗာဘိဘူ-အလုံးစုံသောတေဘူမကတရားတို့ကို လွှမ်းမိုး၍
ဖြစ်တော်မူထသော၊ လောကဝိဒ္ဓ-လောကသုံးပါးကို သိတော်မူပြီးထ
သော၊ ဟိတစိတ္တော-စီးပွားနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ရှိတော်မူထသော၊ (ဝါ)
စီးပွားတိုလိုလားသောစိတ်ရှိတော်မူထသော၊ ဝိနာယကော-သတ္တလော
က၏ ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ နာယကအစစ် ဖြစ်တော်မူထသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ လေဏတ္ထဉ္စ-ငှါငှါ၊ သုခတ္ထဉ္စ-ငှါငှါ၊ ဈာယိတုဉ္စ-ငှါ
ငှါ၊ ဝိပဿိတုံ စ-ငှါငှါ၊ (အနုညာသိ။) [လေဏတ္ထဉ္စ စသော ငှ-
ပုန်ကို ဝိထာရာနုပောဓနာဝါထာ၌ အနတ်ပေးခဲ့ပြီး၊] (အာပုံ-၆၁၇)

၁၉။ ယဿန္တရတော န သန္တိ ကောပါ၊
 ဣတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ ဝိတိဝတ္ထော။
 တံ ဝိဂတဘယံ သုဒ္ဓိံ အသောကံ၊
 ဒေဝါ နာနုဘဝန္တိ ဒဿနာယ။

(၉-၃၄၁)

ယဿ-အကြင်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အန္တရတော-စိတ်၌၊ ကော-
 ပါ-စိတ်ကိုနောက်ကျအောင် ဖျတ်ဆီးတတ်သော ရာဂစသောကိလေ
 သာတို့သည်၊ (ဝါ) စိတ်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သော ဒေါသတို့သည်၊ န သန္တိ-
 မရှိကုန်၊ (ယော-အကြင်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ဣတိ ဘဝါဘဝ-
 တဉ္စ-ဤသို့ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိအားဖြင့်ပြားသော ဘဝ အဘဝကိုလည်း၊ (ဝါ)
 ဤသို့ ကြီးပွားခြင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအားဖြင့်ပြားသော ဘဝ အဘဝ
 ကိုလည်း၊ (ဝါ) ဤသို့ မြီခြင်း၊ ပြတ်စဲခြင်းအားဖြင့်ပြားသော ဘဝ
 အဘဝကိုလည်း၊ (ဝါ) ဤသို့ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုအားဖြင့်ပြားသော
 ဘဝ အဘဝကိုလည်း၊ ဝိတိဝတ္ထော-လွန်ပြီ၊ ဝိဂတဘယံ-ကင်းသော
 ဘေးရှိသော၊ သုဒ္ဓိံ-(ဝိဝေကသုခ အဂ္ဂဖလသုခအားဖြင့်) ချမ်းသာခြင်း
 ရှိသော၊ အသောကံ-သောကမရှိသော၊ တံ-ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ (ဝါ)
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်ကို၊ ဒေဝါ-နတ်တို့သော်မှလည်း၊ ဒဿနာယ-သိမြင်
 ခြင်းငှါ၊ နာနုဘဝန္တိ-မရနိုင်ကြကုန်။ [ဆိုလိုရင်းကား-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့
 ၎င်းစိတ်ကို ပုထုဇဉ်နတ်တို့သော်မှ မသိနိုင်ကြ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်ကို သေက္ခ
 နတ်တို့သော်မှ မသိနိုင်ကြ၊ ထို့ကြောင့် အရှင်ဘဒ္ဒိယ၏စိတ်ကို ရဟန်းတို့အထင်
 လွဲကြသည် ဟူလို၊]

(အာပုံ-၆၂၁)

၂၀။ ဖလံ ဝေ ကဒလိံ ဟန္တိ၊ ဖလံ ဝေဠုံ ဖလံ နဠုံ။
 သက္ကာရာ ကာပုရိသံ ဟန္တိ၊ ဂဗ္ဘော အဿတရိံ ယထာ။
 (၉-၃၄၆)

ဝေ-စင်စစ်၊ ဖလံ-ငှက်ပျောသီးသည်၊ ကဒလိံ-ငှက်ပျောပင်ကို၊

ဟန္တိ ယထာ-သတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဂဗ္ဘော-ကိုယ်ဝန်သည်၊
 အဿတရီ-အဿတိုရ်မြင်းမကို၊ ဟန္တိ ယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
 သတ္တာဓော-ပူဇော်သက္ကာရသည်၊ ကာပုရီသံ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ၊ ယုတ်
 မာသောယောကျားကို၊ ဟန္တိ-၏။ (အင်္ဂု-၆၂၇)

၂၁။ မာ တုဉ္ဇရ နာဂမာသဒေါ။

ဒုက္ခံ ဟိ တုဉ္ဇရ နာဂမာသဒေါ။

န ဟိ နာဂဟတဿ တုဉ္ဇရ၊

သုဂတိ ဟောတိ ဣတော ပရံ ယတော။ (ပါ-၃၅၇)

တုဉ္ဇရ-နာဠာဂိရိဆင်ပြောင်ကြီး၊ ယတော-အကြင်ကြောင့်၊
 နာဂဟတဿ-ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကို သတ်သူ၏၊
 ဣတော-ဤဘဝမှ၊ ပရံ-နောက်ဘဝ၌၊ သုဂတိ-ကောင်းသောဂတိ
 သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်နိုင်၊ (တတော-ထို့ကြောင့်)၊ တုဉ္ဇရ-ကြီး၊
 နာဂံ-ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်သို့၊ မာ အာသဒေါ-
 သတ်လိုသောစိတ်ဖြင့် မချဉ်းကပ်လင့်၊ တုဉ္ဇရ-ကြီး၊ နာဂံ-သို့၊
 အာသဒေါ-သတ်လိုသောစိတ်ဖြင့် ချဉ်းကပ်ခြင်းသည်၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲ
 ကြောင်းတည်း။ (အင်္ဂု-၆၂၅)

၂၂။ မာ စ မဒေါ မာ စ ပမာဒေါ။

န ဟိ ပမတ္တာ သုဂတိ ဝဇန္တိ တေ။

တွညေဝ တထာ ကရိဿသိ၊

ယေန တွံ သုဂတိ ဂမိဿသိ။ (ပါ-၃၅၇)

မဒေါ စ-မူးယစ်ခြင်းကိုလည်း၊ (တယာ-သင်သည်)၊ မာ (ကာ-
 တဗ္ဗော)-မပြုသင့်၊ ပမာဒေါ စ-မေ့လျော့ခြင်းကိုလည်း၊ (တယာ၊)
 မာ (ကာတဗ္ဗော)-သင့်၊ မာ စ မဒေါတိ မဒေါ တယာ န ကာတဗ္ဗောတိ

အတ္ထော၊ ဝိမတိ၊ | ဟိ-မှန်၏၊ ပမတ္တာ-မေလျော့ကုန်သော၊ တေ-ထို
သူတို့သည်၊ သုဂတိ-သို့၊ န ဝဇန္တိ-မရောက်နိုင်ကုန်၊ ယေန-အကြင်
ကောင်းမှုကြောင့်၊ တွံ-သင်သည်၊ သုဂတိ-သို့၊ ဂမိဿသိ-ရောက်လ
တံ၊ တထာ-ထိုသုဂတိသို့ရောက်ကြောင်းကောင်းမှုကို၊ တုညေဝ-
သင်ကိုယ်တိုင်သာ၊ ကရိဿသိ-ပြုရလတံ။ (အင်္ဂ-၆၅၅)

၂၃။ ဒဏ္ဍေနုကေ ဒမယန္တိ၊ အင်္ဂုသေဟိ ကသာဟိ စ။
အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန၊ နာဂေါ ဒန္တော မဟေသိနာ။
(ဇ-၃၅၅)

ဧကေ-အချို့တို့သည်၊ ဒဏ္ဍေန-ဒုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂု-
သေဟိ-ချွန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကသာဟိ စ-ကြိမ်တို့ဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ ဒမယန္တိ-ဆုံးမကြကုန်၏၊ အဒဏ္ဍေန-ဒုတ်မရှိသည်၊ အသ-
တ္ထေန-ဓားစသောလက်နက်မရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) မဟေသိနာ-မြတ်
စွာဘုရားသည်၊ နာဂေါ-နာဠာဂိရိဆင်ပြောင်ကြီးကို၊ ဒန္တော-ဆုံးမတော်
မှုအပ်ပြီ။ [“ဆင်ကိုဆုံးမရာ၌ အခြားသောဆင်ဆရာတို့သည် ဒုတ်ကို
လည်းကောင်း၊ ချွန်းကိုလည်းကောင်း၊ လှံစသောလက်နက်တို့လည်းကောင်း
အသုံးပြု၍ ဆုံးမကြကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်ကား ဒုတ်လည်းမပါ လက်
နက်လည်းမပါဘဲ နာဠာဂိရိဆင်ကြီးကို ဆုံးမတော်မူနိုင်ပေသည်”ဟူလို့၊]
(အင်္ဂ-၆၅၆)

၂၄။ သုကရံ သာဓုနာ သာဓုံ၊ သာဓုံ ပါပေန ဒုက္ကရံ။
ပါပံ ပါပေန သုကရံ၊ ပါပမရိယေဟိ ဒုက္ကရံ။ (ဇ-၃၆၁)

သာဓုနာ-သူတော်ကောင်းသည်၊ သာဓုံ-ကောင်းသောအမှုကို၊
သုကရံ-လွယ်ကူစွာပြုအပ်၏၊ (ပြုလွယ်၏) ပါပေန-သူယုတ်မာသည်၊
သာဓုံ-ကို၊ ဒုက္ကရံ-ခဲယဉ်းသဖြင့်ပြုအပ်၏၊ (ပြုနိုင်ခဲ၏) ပါပေန-
သူယုတ်မာသည်၊ ပါပံ-မကောင်းမှုကို၊ သုကရံ-၏၊ အရိယေဟိ-အရိ

ယာ သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ပါပံ-ကို၊ ဒုက္ခရံ-မပြုအပ် မပြုနိုင်။
(အင်္ဂု-၆၇၉)

၂၅။ မဟာဝရာဟဿ မဟိ ဝိတြုဗ္ဗတော၊
ဘိသံ ယဿာနဿ နဒိသု ဇဂ္ဂတော။
ဘိကောံ ပက္ခိ အဘိဘက္ခယိတွာ၊
မမာနုတြုဗ္ဗံ ကပဏော မရိဿတိ။ (ပါ-၃၆၄)

မဟိ-မြေကြီးကို၊ ဝိတြုဗ္ဗတော-အစွယ်တို့ဖြင့် ထိုးကော်မှုကို ပြု
တတ်သော၊ နဒိသု-နဒိမည်သော ချောင်းမြောင်းတို့၌၊ ဘိသံ-ကြာစွယ်
ကို၊ ယဿာနဿ-စားသော၊ ဇဂ္ဂတော-ဆင်အပေါင်းကို စောင့်ရှောက်
သော၊ မဟာဝရာဟဿ-ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ (ဝါ) ကို၊ အနုတြုဗ္ဗံ-
အတုလိုက်၍ ပြုသော၊ ဘိကောံ-ဆင်ပေါက်သည်၊ ပက္ခိ-ခွံညွှန်တို့၊
(ဝါ) ခွံညွှန်နှင့်တကွဖြစ်သော ကြာစွယ်ကို၊ အဘိဘက္ခယိတွာ-စားမိ
၍၊ (ဝါ) စားမိခြင်းကြောင့်၊ မရတိ (ဣဝ)-သေရသကဲ့သို့၊ (ဝေ-
တု) မမ-ငါဘုရား၏ပြုပုံကို၊ အနုတြုဗ္ဗံ-အတုလိုက်၍ပြုသော
ဒေဝဒတ်သည်၊ ကပဏော-အထီးကျန်ဖွဲ့ဆင်းရဲသည်၊ (ဟုတွာ)၊
မရိဿတိ-လတုံ။ [ဤကား ငိုကာဖွင့်အတိုင်း အနက်ပေးခြင်းတည်း။]

အဋ္ဌတထာံအလို-

မဟိ-ကို၊ ဝိတြုဗ္ဗတော-သော၊ ဘိသံ-ကို၊ ယဿာနဿ-သော၊
နဒိသု-တို့၌၊ ဇဂ္ဂတော-ပျော်မြူး၍နေသော၊ မဟာဝရာဟဿ-၏၊
၊ပေ၊ မမ-ငါဘုရား၏၊ အနုတြုဗ္ဗံ-အတုဖြစ်သောအပြုအမူကိုပြုသော
ဒေဝဒတ်သည်၊ ၊ပေ၊ မရိဿတိ။ ဟုပေးပါ။ (အင်္ဂု-၆၇၉)

၂၆။ ယော ဝေ န ဗျထတိ ပတွာ၊ ပရိသံ ဥဂ္ဂဝါဒိနိ။
န ဝ ဟာပေတိ ဝဝနံ၊ န ဝ ဆာဒေတိ သာသနံ။ (ပါ-၃၆၅)

ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝေ-စင်စစ်၊ ဥဂ္ဂဝါဒိနိ-ထက်မြက်
 သောစကားကို ဆိုလေ့ရှိသော၊ (ဝါ) ကြမ်းတန်းသောစကားကို ဆိုလေ့
 ရှိသော၊ ပရိသံ-ပရိသတ်သို့၊ ပဗ္ဗာ-၍၊ (ဝါ) လသော်၊ န ဗျထတိ-
 မတုန်လှုပ်၊ (ဝါ) မကြောက်တတ်၊ ဝစနဉ္စ-စကားကိုလည်း၊ န ဟာပေ
 တိ-မယုတ်လျော့စေ၊ သာသနဉ္စ-နှုတ်မှာစကားကိုလည်း၊ န ဆာဒေ
 တိ-ဖုံးကွယ်၍မထား။ (အင်္ဂု-၆၄၅)

၂၇။ အသန္နိဒ္ဓေါ . စ အက္ခာတိ၊ ပုစ္ဆိတော စ န ကုပ္ပတိ။
 သ ဝေ တာဒိသကော ဘိက္ခု၊ ဒုတေယျံ ဂန္တုမရဟတိ။ (ပါ-၃၆၅)

အသန္နိဒ္ဓေါ-ယုံမှားသံသယမရှိသည်၊ (ဝါ) တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ်
 မလုပ်သည်၊ (ဟုတွာ) စ-၍လည်း၊ အက္ခာတိ-ပြောဆိုတတ်၏၊ ပုစ္ဆိ-
 တော-ပဋိညာဉ်ပေးဖို့ မေးအပ်သည်၊ (သမာနော) စ-သော်လည်း၊
 န ကုပ္ပတိ-စိတ်မဆိုး၊ [ပုစ္ဆိတောတိ ပဋိညတ္ထာယ ပုစ္ဆိတော၊ ငိုကာ၊] ဝေ-
 စင်စစ်၊ တာဒိသကော-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ သ(သော) ဘိက္ခု-သည်၊
 ဒုတေယျံ-တမန်သည်တို့၏အလုပ်ဖြစ်သော နှုတ်မှာစကားကို၊ ဂန္တု-
 ယူဆောင်၍သွားခြင်းငှါ၊ အရဟတိ-ထိုက်၏။ (အင်္ဂု-၆၄၅)

၂၈။ မာ ဇာတု ကောစိ လောကသ္မိ၊ ပါပိစ္ဆော ဥဒပဇ္ဇထ။
 တဒမိနာပိ ဇာနာထ၊ ပါပိစ္ဆာနံ ယထာဂတိ။ (ပါ-၃၆၆)

လောကသ္မိ-သတ္တလောကသ္မိ၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (မည်သူမဆို) ဇာတု-စင်စစ်အားဖြင့်၊ ပါပိစ္ဆော-ယုတ်မာ
 သောအလိုရှိသူသည်၊ မာ ဥဒပဇ္ဇထ-မဖြစ်သင့်၊ ပါပိစ္ဆာနံ-တို့၏၊
 ယထာ-အကြင်သို့သော၊ ဂတိ-ရောက်အပ်သော တမလွန်ဘဝသည်၊
 (အတ္ထိ) တံ-ထိုယုတ်မာသောအလိုရှိသူ၏ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို၊ ဣမိနာ-

ပိ-ဤရောက်အပ်သောဂတိဖြင့်လည်း၊ ဇာနာထ-သိကြကုန်လော။
(အင်္ဂု-၆၄၇)

၂၉။ ပဏ္ဍိတောတိ သမညာတော၊ ဘာဝိတက္ကောတိ သမ္မဟော။
ဇလံဝ ယသသာ အဋ္ဌာ၊ ဒေဝဒက္ကောတိ မေ သုတံ။
(ပါ-၃၆၆)

ပဏ္ဍိတောတိ-ပရိယတ်ပညာရှိသူဟူ၍၊ သမညာတော-အညီ
အမျှသိအပ်သော၊ (ဝါ) အသိအမှတ်ပြုအပ်သော၊ ဘာဝိတက္ကောတိ-
ဈာန်အဘိညာဉ်တို့ဖြင့် ပွားစေအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသူဟူ၍၊ သမ္မဟော-
သမုတ်အပ်သော၊ ဒေဝဒက္ကော-သည်၊ ယသသာ-အခြွေအရံအကျော်
အစောဖြင့်၊ ဇလံဝ-တောက်ပသကဲ့သို့၊ အဋ္ဌာ-တည်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊
မေ-သည်၊ သုတံ-ကြားအပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၆၄၇)

၃၀။ သော ပမာဒံ အနုစိက္ကော၊ အာသန္ဓ နံ တထာဂတံ။
အဝိစိနိရယံ ပတ္တော၊ စတုဒ္ဒါရံ ဘယာနတံ။ (ပါ-၃၆၆)

သော-ထိုဒေဝဒတ်သည်၊ ပမာဒံ-မေ့လျော့ခြင်းကို၊ အနု-
စိက္ကော-တိုးပွားစေသည်၊ (ဟုတွာ) တထာဂတံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊
အာသန္ဓ-ထိပါးချုပ်ချယ်၍၊ (ဝါ) ထိပါးချုပ်ချယ်ခြင်းကြောင့်၊ [နံ-အနက်
မရှိ၊ စတုဒ္ဒါရံ-လေးခုသောတံခါးရှိသော၊ (တံခါးလေးပေါက်ရှိသော)
ဘယာနတံ-ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော၊ အဝိစိနိရယံ-အဝိစိင်ရဲသို့၊
ပတ္တော-ရောက်ပြီ။ (အင်္ဂု-၆၄၇)

၃၁။ အဋ္ဌဿ ဟိ ယော ဒုဗ္ဗေ၊ ပါဝကမ္ပံ အတြုပ္ပတော။
တမေဝ ပါပံ ဗုသတိ၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တံ အနာဒရံ။ (ပါ-၃၆၆)

ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် သင့်မြတ်၏၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
အဋ္ဌဿ-မပြစ်မှားအပ် မပြစ်မှားထိုက်သော၊ ပါဝကမ္ပံ-မကောင်းမှု

ကို၊ အကြာဗုဒ္ဓတော-မပြုသူ၏(အပေါ်၌) ဒုဗ္ဗေ-ဖျက်ဆီးရာ၏၊ (ဝါ) ပြစ်မှားရာ၏၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တံ-ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သောစိတ်ရှိသော၊ အနာဒရံ-ရိုသေလေးစားခြင်းမရှိသော၊ တမေဝ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သို့သာ၊ ပါပံ-မကောင်းကျိုးသည်၊ ဖုသတိ-ထိရောက်၏။ (အင်္ဂု-၆၈)

၃၂။ သမုဒ္ဓံ ဝိသကုမ္မေန၊ ယော မညေယျ ပဒူသိတုံ။
န သော တေန ပဒူသေယျ၊ ဘေသ္မာ ဟိ ဥဒဓိ မဟာ။
(ပါ-၃၆၆)

ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမုဒ္ဓံ-သမုဒြာကို၊ ဝိသကုမ္မေန- အဆိပ်ဖြင့်ပြည့်သော အိုးတစ်လုံးဖြင့်၊ ပဒူသိတုံ-ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ၊ (ဖျက်ဆီးဖို့ရာ၊) မညေယျ-မှတ်ထင်ရာ၏၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တေန- ထိုအဆိပ်ဖြင့်ပြည့်သော အိုးတစ်လုံးတည်းဖြင့်၊ န ပဒူသေယျ-မဖျက်ဆီးနိုင်ရာ၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဥဒဓိ-ရေ၏တည်ရာ မဟာသမုဒ္ဓရာသည်၊ ဘေသ္မာ-ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော၊ (ဝါ) ကြောက်ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင်၊ မဟာ-ကြီးကျယ်လှ၏။ (အင်္ဂု-၆၉)

၃၃။ ဧဝမေဝ တထာဂတံ၊ ယော ဝါဒေနုပဟိသတိ။
သမဂ္ဂတံ သန္တစိတ္တံ၊ ဝါဒေါ တမ္ပိ န ဂ္ဂဟတိ။ (ပါ-၃၆၇)

ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမဂ္ဂ- တံ-ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော၊ သန္တစိတ္တံ- ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိတော်မူသော၊ တထာဂတံ-ကို၊ ဝါဒေန- အပြစ်ကို ပြောဆိုခြင်းအားဖြင့်၊ ဥပဟိသတိ-ညှဉ်းဆဲ၏၊ (တဿ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊) ဝါဒေါ-ပြောဆိုကြောင်းအဖြစ်သည်၊ (ဝါ) အပြစ်ပြောခြင်းသည်၊ တမ္ပိ-သမဂ္ဂတ၊ သန္တစိတ္တံဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၌၊ န ဂ္ဂဟတိ-မတက်ရောက်။ (အင်္ဂု-၆၉)

၃၄။ တာဒိသံ မိတ္တံ ကြုဗ္ဗေထ၊ တဉ္စ သေဝေထ ပဏ္ဍိတော။
ယဿ မဂ္ဂါနုဂေါ ဘိက္ခု၊ ခယံ ဒုက္ခဿ ပါပုဏော။ (ပါ-၃၆၇)

ယဿ-အကြင်ကောင်းစွာကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မဂ္ဂါနုဂေါ-
ပဋိပတ်လမ်းသို့ အစဉ်လိုက်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဒုက္ခဿ-ဝင့်ဒုက္ခ၏၊
ခယံ-တုန်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သို့၊ ပါပုဏော-ရောက်ရာ၏၊ ပဏ္ဍိတော-
ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊
မိတ္တံ-မိတ်ဆွေကို၊ တုဗ္ဗေထ-ပြုရာ၏၊ တဉ္စ-ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို
သာလျှင်၊ သေဝေထ-ပေါင်းသင်းရာ၏။ (အာ-၆၅၉)

၃၅။ အာပါယိတော နေရယိကော၊ ကပ္ပဋ္ဌော သံယဘောဒကော။
ဝဂ္ဂရတော အဓမ္မဋ္ဌော၊ ယောဂက္ခေမာ ပံဓံသတိ။
သံယံ သမဂ္ဂံ ဘိန္နိတွာ၊ ကပ္ပံ နိရယမ္ပိ ပစ္စတိ။ (ပါ-၃၆၉)

အာပါယိတော-အပါယ်၌ ဖြစ်လတ်သော၊ နေရယိကော-ငရဲ၌
ဖြစ်လတ်သော၊ ကပ္ပဋ္ဌော-အဝိစိငရဲ၌ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်လတ်
သော၊ သံယဘောဒကော-သံယာကို ကွဲပြားစေတတ်သော၊ (သံယာ
သင်းခွဲတတ်သော)၊ ဝဂ္ဂရတော-သံယာ၏ကွဲပြားမှုဟူသော အစုအဖြစ်
၌ မွေ့လျော်သော၊ အဓမ္မဋ္ဌော-ဘောဒကရဝတ္ထုဟူသော အဓမ္မ၌တည်
သော၊ (ဝါ) သံယဘောဒဟူသော အဓမ္မ၌တည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
ယောဂက္ခေမာ-ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းဟူသော အစီးအပွားမှ၊
(ဝါ) ယောဂလေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာအရဟတ္တဖိုလ်မှ၊ (ဝါ) နိဗ္ဗာန်
မှ၊ ပံဓံသတိ-လျှော့ကျ၏၊ (ဆုတ်ယုတ်၏)၊ သမဂ္ဂံ-ညီညွတ်သော၊
သံယံ-ကို၊ ဘိန္နိတွာ-ခွဲ၍၊ (ဝါ) ခွဲခြင်းကြောင့်၊ ကပ္ပံ-အာယုကပ်
ပတ်လုံး၊ နိရယမ္ပိ-အဝိစိငရဲ၌၊ ပစ္စတိ-ကျက်ရ၏။ (အာ-၆၅၁)

၃၆။ သုခါ သံယဿ သာမဂ္ဂိ၊ သမဂ္ဂါနုဉ္စ အနုဂ္ဂဟော။

သမဂ္ဂရတော ဓမ္မဋ္ဌော၊ ယောဂက္ခေမာ န ဓံသတိ။
သံယံ သမဂ္ဂံ ကတ္တာန၊ ကပ္ပံ သဂ္ဂမ္ပိ မောဒတိ။ (ပါ-၃၆၅)

သံယဿ-၏၊ သာမဏီ-ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သုခါ-
ချမ်းသာကြောင်းတည်း။ သမဂ္ဂါနံ-ညီညွတ်သောရဟန်းတို့ကို၊ အနုဂ္ဂ-
ဟော စ- ချီးမြှောက်ခြင်းသည်လည်း။ (သုခေါ-တည်း။) သမဂ္ဂရ-
တော-ညီညွတ်သောသံယာဉ် မွေ့လျော်သော၊ ဓမ္မဋ္ဌော-ဓမ္မ၌တည်
သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယောဂက္ခေမာ-မှ၊ န ဓံသတိ။ သံယံ-ကို၊ သမဂ္ဂ-
ကို၊ (ဝါ) အောင်၊ ကတ္တာန-ဖြူ၍၊ (ဝါ) ပြုခြင်းကြောင့်၊ ကပ္ပံ-အာယုကပ်
ပတ်လုံး၊ သဂ္ဂမ္ပိ-နတ်ပြည်၌၊ မောဒတိ-ဝမ်းမြောက်ရ၏။(အင်္ဂု-၆၅၅)

၃၇။ ဝတ္တံ အပရိပူရေန္တော၊ သီလံ န ပရိပူရတိ။
အသုဒ္ဓသီလော ဒုပ္ပညော၊ စိတ္တေကဂ္ဂံ န ဝိန္ဒတိ။ (ပါ-၄၁၆)

ဝတ္တံ-ဝတ်ကြီး၊ ဝတ်ငယ်ကို၊ အပရိပူရေန္တော-မဖြည့်ကျင့်သော
ရဟန်း၊ သမဏေသည်။ သီလံ-သီလကို၊ န ပရိပူရတိ-ဖြည့်ကျင့်သည်
မမည်။ အသုဒ္ဓသီလော-မစင်ကြယ်သောသီလရှိသော၊ ဒုပ္ပညော-
ပညာမရှိသော ရဟန်း၊ သာမဏေသည်။ စိတ္တေကဂ္ဂံ-စိတ်၏ငြိမ်သက်
တည်ကြည်ခြင်းကို၊ န ဝိန္ဒတိ-မရနိုင်။ (အင်္ဂု-၆၅၇)

၃၈။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော နေကဂ္ဂေါ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ န ပဿတိ။
အပဿမာနော သဒ္ဓမ္မံ၊ ဒုက္ခာ န ပရိမုစ္စတိ။ (ပါ-၄၁၆)

ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော-လေခတ်သောတံခွန်ကဲ့သို့ ယုံလွင့်သောစိတ်ရှိ
သည်။ (ဟုတွာ၊) နေကဂ္ဂေါ-မတည်ကြည်သော ရဟန်း၊ သာမဏေ
သည်။ သမ္မာ-စွာ၊ ဓမ္မံ-မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားကို၊ န ပဿတိ-မမြင်နိုင်၊
သဒ္ဓမ္မံ-သူတော်ကောင်းတရားကို၊ အပဿမာနော-မမြင်ရသော
ရဟန်း၊ သာမဏေသည်။ ဒုက္ခာ-ဝဋ်ဆင်းရဲမှ၊ န ပရိမုစ္စတိ-မလွတ်

မြောက်နိုင်။

(အာနိ-၆၇၉)

၃၉။ ယံ ဝတ္တံ ပရိပူရေန္တော၊ သီလမ္ပိ ပရိပူရတိ။
ဝိသုဒ္ဓသီလော သပ္ပညော၊ စိတ္တေကဂ္ဂမ္ပိ ဝိန္ဒတိ။ (၈-၄၁၇)

ယံ ဝတ္တံ-ကို၊ ပရိပူရေန္တော-ဖြည့်ကျင့်သော ရဟန်း၊ သာမဏေ သည်။ သီလမ္ပိ-ကိုလည်း၊ ပရိပူရတိ-ဖြည့်ကျင့်သည်မည်၏။ ဝိသုဒ္ဓ- သီလော-စင်ကြယ်သော သီလရှိသော၊ သပ္ပညော-ပညာရှိသော ရ ဟန်း၊ သာမဏေသည်။ စိတ္တေကဂ္ဂမ္ပိ-ကိုလည်း၊ ဝိန္ဒတိ-ရနိုင်၏။

(အာနိ-၆၇၉)

၄၀။ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဧကဂ္ဂေါ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတိ။
သမ္မဿမာနော သဒ္ဓမ္မံ၊ ဒုက္ခာ သော ပရိမုတ္တတိ။ (၈-၄၁၇)

အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော-မယုံလွင့်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဧက- ဂ္ဂေါ-တည်ကြည်သော ရဟန်း၊ သာမဏေသည်။ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဝိပဿတိ-၏။ သဒ္ဓမ္မံ-ကို၊ သမ္မဿမာနော-ကောင်းစွာမြင် သော၊ သော-ထိုရဟန်း၊ သာမဏေသည်။ ဒုက္ခာ-မှ၊ ပရိမုတ္တတိ- ချမ်းသာစေ၏။

(အာနိ-၆၈၀)

၄၁။ တသ္မာ ဟိ ဝတ္တံ ပူရေယျ၊ ဇိနပုတ္တော ဝိစက္ခဏော။
ဩဝါဒံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ၊ တတော နိဗ္ဗာနမေဟိတိ။ (၈-၄၁၇)

တသ္မာ ဟိ (တသ္မာ ဧဝ)-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ ဝိစက္ခဏော- အမြော်အမြင် ပညာရှင်ဖြစ်သော၊ ဇိနပုတ္တော-ဘုရားသားတော်သည်။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ-ချီးမွမ်းအပ်သောသူတို့ထက် အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် သော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဩဝါဒံ-အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော၊ ဝတ္တံ- ဝတ်ကြီး၊ ဝတ်ငယ်ကို၊ ပူရေယျ-ဖြည့်ကျင့်ရာ၏။ တတော-ထိုသို့ ဖြည့် ကျင့်ခြင်းကြောင့်၊ နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်သို့၊ မေဟိတိ-ရောက်ရလိမ့်သတည်း။

(အာနိ-၆၈၀)

၄၂။ ဆန္ဒမတိဝဿတိ၊ ဝိဝဋ် နာတိဝဿတိ။
တသ္မာ ဆန္ဒံ ဝိဝရေထ၊ ဧဝံ တံ နာတိဝဿတိ။ (ပါ-၄၂၂)

ဆန္ဒ-ဒေသနာကံ၊ ဝုဋ္ဌာနံဖြင့်၊ လျော်ကန်သံဃူ၊ မပြုသောအား၊
ဖိုးထားအပ်သော အာပတ်ကို၊ အတိဝဿတိ-ကိလေသာမိုး၊ အာပတ်
မိုးက၊ တိုး၍ပြင်းထန်၊ ရွာချပြန်၏။ ဝိဝဋ်-ဒေသနာကံ၊ ဝုဋ္ဌာနံဖြင့်၊
လျော်ကန်သင့်မြတ်၊ ဖွင့်လှစ်အပ်သော အာပတ်ကို၊ နာတိဝဿတိ-
ကိလေသာမိုး၊ အာပတ်မိုးက၊ တိုး၍ပြင်းပြ၊ မရွာချတော့ချေ။ တသ္မာ-
ထို့ကြောင့်၊ ဆန္ဒံ-ဖိုးထားအပ်သော အာပတ်ကို၊ ဝိဝရေထ-ဒေသနာကံ၊
ဝုဋ္ဌာနံဖြင့်၊ အမှန်သင့်လျော်၊ ဖွင့်ဖော်ကြကုန်လော၊ [ဇယောထ-ဝိဘတ်၊]
ဧဝံ-ဤသို့ဖွင့်ဖော်အပ်သော်၊ တံ-ထိုအာပတ်ကို၊ နာတိဝဿတိ-
ကိလေသာမိုး၊ အာပတ်မိုးလည်း၊ တိုး၍ပြင်းပြ၊ မရွာချနိုင်တော့ချေ။
[ဆန္ဒမတိဝဿတိတိ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိတာ ပဋိစ္ဆာဒေန္တော အညံ နဝံ အာပတ္တိ
အာပဇ္ဇတိ၊ တတော အပရန္တိ ဧဝံ အာပတ္တိဝဿံ တိလေသဝဿံ အတိဝိယ
ဝဿတိ၊ ဝိဝဋ် နာတိဝဿတိတိ၊ ဖေ၊ တံ ဝိဝဋ် ဝုန အာပတ္တိဝဿံ ကိလေသဝဿံ
န ဝဿတိ၊ ဋီကာ။]

(အာဠ-၆၈၆)

၄၃။ သံဝေဂဇနနတ္ထာယ၊ သဒ္ဓမ္မဿ စ ဝုဒ္ဓိယာ။
အာတုရဿာဝ ဘောသန္တံ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။(ပါ-၄၂၃)

သံဝေဂဇနနတ္ထာယ-ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂဉာဏ်၏ အကျိုးငှါ
လည်းကောင်း၊ (ခဲခဲယဉ်းယဉ်းတောင်းမှ ရအပ်သော ဘိက္ခုနီအဖြစ်၌
သံဝေဂဉာဏ် ရစေခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း၊) သဒ္ဓမ္မဿ-သူတော်
ကောင်းတရား၏၊ (သာသနာတော်၏) ဝုဒ္ဓိယာ-တိုးပွားခြင်းအကျိုးငှါ
လည်းကောင်း၊ အာတုရဿ-နာကျင်သူအား၊ ဘောသန္တံ-ဆေးကို၊
ဒေတိ(ဣဝ)-ပေးတော်မူသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ ဒေသိတံ-
ဂရုဓမ္မ၊ စသည်အရပ်ရပ်၊ အကျင့်မြတ်ကို၊ ပညတ်ထုတ်ဖော် ဟောတော်

မူအပ်ပြီး

(အင်္ဂု-၂၅)

၄၄။ ဧဝံ ဝိနိတာ သဒ္ဓမ္မေ၊ မာတုဂါမာပိ ဣတရာ။

ယာယန္တိ အစူတံ ဌာနံ၊ ယတ္ထ ဝနာ န သောစရေ။(ပါ-၄၇၉)

ဧဝံ-သို့ သဒ္ဓမ္မေ-၌၊ ဝိနိတာ-ဆုံးမအပ်ပြီးကုန်သော၊ ဣတရာ-မဟာပဇာပတိဂေါတမီမှ တပါးကုန်သော၊ မာတုဂါမာပိ-တို့သည်လည်း၊ [မဟာပဇာပတိဂေါတမီကား ဘိက္ခုနီဥပသမ္ပဒါဇနနကထာ၌ ပြုအပ်ခဲ့သောဩဝါဒတော်ကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်၌တည်ခဲ့ပြီး၊] ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ (ဝါ) သို့၊ ဝနာ-သွားပြီး၍၊ (ရောက်ပြီး၍) န သော-စရေ-ဝမ်းမနည်းကြရတော့ကုန်၊ အစူတံ-စုတေရွှေ့လျော့၊ သေရခြင်း သဘောမရှိသော၊ (တံ) ဌာနံ-ထိုနိဗ္ဗာန်အရပ်သို့၊ ယာယန္တိ-ရောက်ကြရကုန်၏။ [ယာ-ဓာတ်သည် ဒိဝါဒိလည်းရှိ၏၊ ဓာတ္တတ္ထသစ်ဟကြည့်ပါ။]

(အင်္ဂု-၂၅)

၄၅။ ရာဂဒေါသပရိတ္တိဌာ၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ။

အဝိဇ္ဇာနိဂုဋာ ပေါသာ၊ ပိယဇူပါဘိနန္ဒိနော။ (ပါ-၄၈၃)

၄၆။ သုရံ ပိဝန္တိ မေရယံ၊ ပဋိသေဝန္တိ မေထုနံ။

ရဇတံ ဇာတဇူဝဉ္ဇ၊ သာဒိယန္တိ အဝိဒ္ဓသု။

မိစ္ဆာဇိဝေန ဇိဝန္တိ၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ။ (ပါ-၄၈၃)

ရာဂဒေါသပရိတ္တိဌာ-ရာဂဒေါသတို့သည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော၊ (ဝါ) ရာဂဒေါသတို့သည် ညစ်နွမ်းစေအပ်ကုန်သော၊ အဝိဇ္ဇာ-နိဂုဋာ-အဝိဇ္ဇာသည် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သော၊ ပေါသာ-သတ္တဝါဖြစ်ကုန်သော၊ ပိယဇူပါဘိနန္ဒိနော-ပိယရုပ်ကို အလွန်နှစ်သက်တတ်ကုန်သော၊ (ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသောအာရုံကို အလွန်နှစ်သက်တတ်ကုန်သော) ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်။

သုရံ-သေရည်ကိုလည်းကောင်း၊ မေရယံ-အရက်ကိုလည်းကောင်း၊
 ပိဝန္တိ-သောက်ကြကုန်၏။ မေထုနံ ပဋိသေဝန္တိ၊ အဝိဒ္ဓသု-ပညာမရှိ
 ကုန်သော အန္တဗလသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ ရဇတံ-ငွေကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဇာတဇူပဉ္စ-ရွှေကိုလည်းကောင်း၊ သာဒိယန္တိ-သာယာကြ
 ကုန်၏။ (အလှူခံကြကုန်၏။) ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊
 မိစ္ဆာဇီဝေန-ယုတ်ညံ့သော အသက်မွေးမှုဖြင့်၊ ဇီဝန္တိ-အသက်မွေးကြ
 ကုန်၏။ (အာဇီ-၈၄၅)

၄၇။ ဧတေ ဥပက္ကိလေသာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။
 ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ၊
 ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ။
 န တပန္နိ န ဘာသန္တိ၊
 အသုဒ္ဓါ သရဇာ မဂါ။ (၈-၄၇၇)

ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ-အကြင်ညစ်နွမ်းကြောင်း ဘေးရန်
 တို့ကြောင့်၊ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ-ညစ်နွမ်းကုန်သော၊ (တစ်နည်း) ယေဟိ
 ဥပက္ကိလေသေဟိ-တို့သည်၊ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ-ညစ်နွမ်းစေအပ်ကုန်သော၊
 ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-န တပန္နိ-ဂုဏ်အားဖြင့် မတောက်ပကုန်၊
 န ဘာသန္တိ-ဂုဏ်အားဖြင့် မထွန်းလင်းကုန်၊ အသုဒ္ဓါ-မစင်ကြယ်ကုန်၊
 သရဇာ-ကိလေသာဟူ၊ မြူနှင့်တကွဖြစ်ကုန်၏။ မဂါ-သားကောင်နှင့်
 တူကုန်၏။ ဧတေ ဥပက္ကိလေသာ-ဤညစ်နွမ်းကြောင်း ဘေးရန်တို့ကို၊
 အာဒိစ္စပန္နုနာ-နေမျိုးနွယ်ဖွား မြတ်ဘုရားသည်၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူ
 အပ်ကုန်ပြီ။ (အာဇီ-၈၄၅)

၄၈။ အန္တတာရေန ဩနဒ္ဓါ၊ တဏှာဒါသာ သနေတ္ထိကာ။
 ဝဗေန္တိ တဋ္ဌသိ ယောရံ၊ အာဒိယန္တိ ပုနဗ္ဘဝံ။ (၈-၄၇၈)

အနန္တကာရေန-အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်သည်၊ ဩ-
 နဒ္ဒါ-မြေးယုက်အပ်ကုန်သော၊ တဏှာဒါသာ-တဏှာ၏ ကျွန်ဖြစ်ကုန်
 သော၊ သနေတ္တိကာ-ထိုထိုအာရုံသို့ ဆွဲဆောင်တတ်သော တဏှာ
 တည်းဟူသော ကြိုးနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) ထိုထိုဘဝသို့ ဆွဲ
 ဆောင်တတ်သော တဏှာတည်းဟူသော ကြိုးနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော
 သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ ယောရံ-ကြမ်းတမ်းသော၊ ကဋသီ-အတ္တ
 ဘောကို၊ [ကဋသိန္နိ အတ္တဘာဝံ၊ စတုတ္တင်္ဂုတ္တရ၊ ဤသုတ်အဋ္ဌကထာ ချေး
 နိဿယ၌ "သင်းချိုင်းမြေကို"ဟု ပေး၏၊] ဝပေန္တိ-တိုးပွားစေကြကုန်၏၊
 ပုနဗ္ဘဝံ-တစ်ဖန်ဘဝကို၊ (ဘဝအသစ်ကို) အာဒိယန္တိ-ယူကြကုန်၏။

(အာရုံ-၅၅၅)

ဗုဒ္ဓဝါပါဠိတော် ဂါထာနိဿယ ပြီးပြီ။

ပရိဝါပါဠိတော် ဂါထာနိဿယ

၁။ ဥပါလိ ဒါသကော စေဝ၊ သောဏကော သိဂ္ဂဝေါ တထာ။
မောဂ္ဂလိပုတ္တေန ပဉ္စမာ၊ ဧတေ ဇမ္ဗုသီရိဝုယေ။ (၅-၂)

ဥပါလိ-ဥပါလိထေရ်သည်၎င်း၊ ဒါသကော စေဝ-ဒါသက
ထေရ်သည်၎င်း၊ သောဏကော-သည်၎င်း၊ သိဂ္ဂဝေါ-သည်၎င်း၊
တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တေန-မောဂ္ဂလိဗြာဟ္မဏ၏ သားဖြစ်
သော တိဿထေရ်အားဖြင့်၊ ပဉ္စမာ-ငါးပါးမြောက်ဖြစ်ကုန်သော၊
ဧတေ-ဤရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည်၊ ဇမ္ဗုသီရိဝုယေ-သပြေပင်နှင့်
တူသော အမည်ရှိသောကျွန်း၌၊ [သာရဏအလို၊ (တစ်နည်း) ဇမ္ဗုသီ-
ရိဝုယေ-သပြေပင်နှင့်တူသော အသရေရှိသော အမည်ရှိသောကျွန်း၌၊
[ဝိမတိ၊] (ဝိနယံ-ဝိနည်းပိဋကကို၊ အာနေသံ-ဆောင်ခဲ့ကြကုန်ပြီ။)

(အင်္ဂု-၃၅၅-၈)

၂။ တတော မဟိန္ဒော ဣဋ္ဌိယော၊ ဥတ္တိယော သမ္ဗလော တထာ။
ဘဒ္ဒသာလော စ ပဏ္ဍိတော။ (၅-၂)

၃။ ဧတေ နာဂါ မဟာပညာ၊ ဇမ္ဗုဒီပါ ဣဓာဂတာ။
ဝိနယံ တေ ဝါစယိသု၊ ပိဋကံ တမ္ပပဏ္ဍိယာ။
နိကာယေ ပဉ္စ ဝါစေသံ၊ သတ္တ စေဝ ပကရဏေ။ (၅-၃)

တတော-ထိုမှနောက်၌၊ မဟိန္ဒော-သည်၎င်း၊ ဣဋ္ဌိယော-
သည်၎င်း၊ ဥတ္တိယော-သည်၎င်း၊ သမ္ဗလော-သည်၎င်း၊ တထာ-
ထိုမှတစ်ပါး၊ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိသော၊ ဘဒ္ဒသာလော စ-ဘဒ္ဒသာလ
အမည်ရှိသောထေရ်သည်၎င်း၊ မဟာပညာ-ကြီးသောပညာရှိကုန်
သော၊ ဧတေ နာဂါ-ဤရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည်၊ ဇမ္ဗုဒီပါ-
ဇမ္ဗုဒီပုံမှ၊ ဣဓ-ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့၊ အာဂတာ-ကြွလာကုန်ပြီ၊ တေ-

ထိုထေရ်တို့သည်၊ တမ္မပဏ္ဍိယာ-တမ္မပဏ္ဍိမည်သော သိဟိုင့်ကျွန်း၌၊
 ဝိနယံ ပိဋကံ-ဝိနည်းပိဋကကို၊ ဝါစယံသု-ဆိုစေကြကုန်ပြီ၊ (ဝါ)
 ပို့ချကြကုန်ပြီ၊ ပဉ္စ-ငါးပါးကုန်သော၊ နိကာယေ-နိကာယ်တို့ကို၎င်း၊
 သတ္တ-၇ကျမ်းကုန်သော၊ ပကရဏေ ဝေဝ-အဘိဓမ္မာကျမ်းတို့ကို၎င်း၊
 ဝါစေသုံ-ကုန်ပြီ။ (အင်္ဂု-၂၅၈)

၄။ တတော အရိဋ္ဌော မေဓာဝီ၊ တိဿဒတ္တော စ ပဏ္ဍိတော။
 ဝိသာရဒေါ ကာဠသုမနော၊ ထေရော စ ဒီယနာမကော။
 ဒီယသုမနော စ ပဏ္ဍိတော။ (ဇိ-၃)

တတော-ထိုမှနောက်၌၊ မေဓာဝီ-ထက်မြက်လျင်မြန်သော
 ပညာရှိသော၊ အရိဋ္ဌော-အရိဋ္ဌထေရ်သည်၎င်း၊ ပဏ္ဍိတော-သော၊
 တိဿဒတ္တော စ-တိဿဒတ္တထေရ်သည်၎င်း၊ ဝိသာရဒေါ-
 ကင်းသော ရွံ့ရှားခြင်းရှိသော၊ ကာဠသုမနော-သည်၎င်း၊ ဒီယနာ-
 မကော-ဒီယအမည်ရှိသော၊ ထေရော စ-သည်၎င်း၊ ပဏ္ဍိတော-
 သော၊ ဒီယသုမနော စ-ဒီယသုမနထေရ်သည်၎င်း၊ [ဤကတ္တားပုဒ်
 အားလုံးကို "ပကာသေသုံ"၌ လှမ်းဝမ်း၊ နောက်နောက်ကတ္တားပုဒ်တို့လည်း
 နည်းတူ၊] (အင်္ဂု-၂၅၈)

၅။ ပုနဒေဝ ကာဠသုမနော၊ နာဂတ္ထေရော စ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော။
 တိဿတ္ထေရော စ မေဓာဝီ၊ ဒေဝတ္ထေရော စ ပဏ္ဍိတော။

၆။ ပုနဒေဝ သုမနော ဌမဓာဝီ၊ ဝိနယေ စ ဝိသာရဒေါ၊
 ဗဟုဿူတော ဝုဠနာဂေါ၊ ဂလောဝ ဒုပ္ပဓံသိယော။ (ဇိ-၃)

ပုနဒေဝ-တစ်ဖန်သာလျှင်၊ ကာဠသုမနော-ကာဠသုမနထေရ်
 သည်၎င်း၊ ["သုမန"ဟူသော အမည်တော်ချင်းထပ်၍ "ပုနဒေဝ"ဟုဆိုသည်၊
 နောက်၌လည်း ဤနည်းချည်း၊] နာဂတ္ထေရော စ-နာဂထေရ်သည်၎င်း၊
 ဗုဒ္ဓရက္ခိတော-သည်၎င်း၊ မေဓာဝီ-ထက်မြက်လျင်မြန်သော ပညာရှိ

သော၊ တိဿတ္ထေရော စ-သည်၎င်း၊ ပဏ္ဍိတော-သော၊ ဒေဝတ္ထေရော စ-သည်၎င်း၊ ပုနဒေဝ-သာလျှင်၊ မေဓာဝိ-သော၊ ဝိနယေ စ-ဌ်လည်း၊ ဝိသာရဒေါ-ကင်းသော ရွံ့ရှားခြင်းရှိသော၊ သုမနော-သည်၎င်း၊ ဗဟုဿုတော-များသောသုတရှိသော၊ ဂလောဝ-ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့၊ ဒုပ္ပဓံသိယော-မဖျက်ဆီးအပ် မဖျက်ဆီးနိုင်သော၊ ခုဋ္ဌနာဂေါ-ခုဋ္ဌနာဂထေရ်သည်၎င်း။ (အင်္ဂု-၃၅၆)

၇။ ဓမ္မပါလိတနာမော စ၊ ရောဟဏေ သာဓုပုဇိတော။
 တဿ သိဿော မဟာပညော၊ ခေမနာမော တိပေဋကော။
 ဒီပေ တာရကရာဇာဝ၊ ပညာယ အတိရောစထ။ (၇-၃)

ရောဟဏေ-ရောဟဏဇနပုဒ်၌၊ သာဓုပုဇိတော-သူတော်ကောင်းတို့ ပူဇော်အပ်သော၊ ဓမ္မပါလိတနာမော စ-ဓမ္မပါလိတအမည်ရှိသော ထေရ်သည်၎င်း၊ တဿ-ထိုဓမ္မပါလိတထေရ်၏၊ သိဿော-တပည့်ဖြစ်သော၊ မဟာပညော-သော၊ တိပေဋကော-ပိဋကသုံးပုံရှိသော၊ (ဝါ) ပိဋကသုံးပုံကိုဆောင်သော၊ ခေမနာမော-ခေမအမည်ရှိသော၊ (ယော ထေရော-သည်)၊ ဒီပေ-သိဟိုဋ်ကျွန်း၌၊ တာရကရာဇာဝ-ကြယ်များသေဋ္ဌ်နှင့် ရွှေလမင်းကဲ့သို့ ပညာယ-ဖြင့်၊ အတိရောစထ-အလွန်တင့်တယ်ပြီ၊ (သော စ-ထိုခေမထေရ်သည်၎င်း။) (အင်္ဂု-၃၅၇)

၈။ ဥပတိဿော စ မေဓာဝိ၊ ဖုဿဒေဝေါ မဟာကထိ။
 ပုနဒေဝ သုမနော မေဓာဝိ၊ ပုပ္ဖနာမော ဗဟုဿုတော။
 မဟာကထိ မဟာသိဝေါ၊ ပိဋကေ သဗ္ဗတ္ထ ကောဝိဒေါ။

မေဓာဝိ-သော၊ ဥပတိဿော စ-ဥပတိဿထေရ်သည်၎င်း၊ မဟာကထိ-မြတ်သောတရားစကားရှိသော၊ (ဝါ) မြတ်သော ဓမ္မက

ထိကဖြစ်သော၊ ဗုဿဒေဝေါ-သည်၎င်း၊ ပုနဒေဝ-လျှင်၊ မေဓာဝိ-
သော၊ သုမနော-သည်၎င်း၊ ဗဟုဿုတော-သော၊ ပုပ္ဖနာမော-
(ပဒုမ္မာကြာ)ပန်းအမည်ရှိသော မဟာပဒုမထေရ်သည်၎င်း၊ မဟာ-
ကထိ-သော၊ (ဝါ) သော၊ သဗ္ဗတ္ထ ပိဋကေ-ပိဋကသုံးပုံ အလုံးစုံ၌၊
ကောဝိဒေါ-ကျွမ်းကျင်တော်မူသော၊ မဟာသိဝေါ-သည်၎င်း။

(အင်္ဂု-၃၅၉)

၉။ ပုနဒေဝ ဥပါလိ မေဓာဝိ၊ ဝိနယေ စ ဝိသာရဒေါ။
မဟာနာဂေါ မဟာပညော၊ သဒ္ဓမ္မဝံသကောဝိဒေါ။

၁၀။ ပုနဒေဝ အဘယော မေဓာဝိ၊ ပိဋကေ သဗ္ဗတ္ထ ကောဝိဒေါ။
တိဿတ္ထေရော စ မေဓာဝိ၊ ဝိနယေ စ ဝိသာရဒေါ။

၁၁။ တဿ သိဿော မဟာပညော၊ ပုပ္ဖနာမော ဗဟုဿုတော။
သာသနံ အနုရက္ခန္ဓော၊ ဇမ္ဗုဒီပေ ပတိဋ္ဌိတော။ (၉-၃)

ပုနဒေဝ-လျှင်၊ မေဓာဝိ-သော၊ ဝိနယေ စ-၌လည်း၊
ဝိသာရဒေါ-သော၊ ဥပါလိ-သည်၎င်း၊ မဟာပညော-သော၊ သဒ္ဓမ္မ-
ဝံသကောဝိဒေါ-သူတော်ကောင်းတရားတည်းဟူသောအနွယ်၌
ကျွမ်းကျင်သော၊ မဟာနာဂေါ-သည်၎င်း၊ ပုနဒေဝ-လျှင်၊ မေဓာဝိ-
သော၊ သဗ္ဗတ္ထ ပိဋကေ-၌၊ ကောဝိဒေါ-သော၊ အဘယော-အဘယ
ထေရ်သည်၎င်း၊ မေဓာဝိ-သော၊ ၊ပေ၊ တိဿတ္ထေရော စ-သည်
၎င်း၊ တဿ-ထိုတိဿထေရ်၏၊ သိဿော-သော၊ မဟာပညော-
သော၊ ဗဟုဿုတော-သော၊ ပုပ္ဖနာမော-မြတ်လေးပန်းနှင့် တူသော
သုမနအမည်ရှိသော၊ (ယော ထေရော) သာသနံ-ကို၊ အနု-
ရက္ခန္ဓာ-အစဉ်စောင့်ရှောက်တော်မူလျက်၊ ဇမ္ဗုဒီပေ-၌၊ ပတိဋ္ဌိ-
တော-တည်ပြီ၊ (သော စ-ထိုသုမနထေရ်သည်၎င်း။) (အင်္ဂု-၃၅၉)

၁၂။ စူဠာဘယော စ မေဓာဝိ၊ ဝိနယေ စ ဝိသာရဒေါ။
တိဿထွေဇရာ စ မေဓာဝိ၊ သဒ္ဓမ္မဝံသကောဝိဒေါ။

၁၃။ စူဠဒေဝေါ စ မေဓာဝိ၊ ဝိနယေ စ ဝိသာရဒေါ။
သိဝထွေဇရာ စ မေဓာဝိ၊ ဝိနယေ သဗ္ဗတ္ထ ကောဝိဒေါ။

၁၄။ ဧတေ နာဂါ မဟာပညာ၊ ဝိနယည၊ မဂ္ဂကောဝိဒါ။
ဝိနယံ ဒီပေ ပကာသေသံ၊ ပိဋကံ တမ္ပပဏ္ဍိယာ။ (ပါ-၄)

မေဓာဝိ-သော၊ ဝိနယေ စ-၌လည်း၊ ဝိသာရဒေါ-သော၊
စူဠာဘယော စ-စူဠာဘယထေရ်သည်၎င်း၊ မေဓာဝိ-သော၊
သဒ္ဓမ္မဝံသကောဝိဒေါ-သော၊ တိဿထွေဇရာ စ-သည်၎င်း၊
မေဓာဝိ-သော၊ ဝိနယေ စ-၌လည်း၊ ဝိသာရဒေါ-သော၊ စူဠဒေဝေါ
စ-သည်၎င်း၊ မေဓာဝိ-သော၊ သဗ္ဗတ္ထ ဝိနယေ-အလုံးစုံသော
ဝိနည်း၌၊ ကောဝိဒေါ-သော၊ သိဝထွေဇရာ စ-သည်၎င်း၊ မဟာ-
ပညာ-ကြီးသောပညာရှိကုန်သော၊ ဝိနယည-ဝိနည်းကိုတတ်သိ
ကုန်သော၊ မဂ္ဂကောဝိဒါ-နတ်ပြည်လမ်း နိဗ္ဗာန်လမ်းတို့၌ ကျွမ်းကျင်
တော်မူကြကုန်သော၊ ဧတေ နာဂါ-ထိုရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည်၊
တမ္ပပဏ္ဍိယာ-တမ္ပပဏ္ဍိမည်သော၊ ဒီပေ-သိတိုင်ကျွန်း၌၊ ဝိနယံ
ပိဋကံ-ဝိနည်းပိဋကကို၊ ပကာသေသံ-ထင်ရှားပြကြကုန်ပြီ။

(အင်္ဂု-၃၅၉)

၁၅။ အနိစ္စာ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ ဒုက္ခာနတ္တာ စ သင်္ခတာ။
နိဗ္ဗာနဇ္ဇေဝ ပညတ္တိ၊ အနတ္တာ ဣတိ နိစ္ဆယာ။ (ပါ-၁၅၅)

သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ သင်္ခါရာ-ရုပ်နာမ်နှစ်ဝ သင်္ခါရတို့
သည်၊ အနိစ္စာ-မမြဲကုန်၊ (သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊) သင်္ခတာ-အဝိဇ္ဇာ၊
တဏှာ၊ ကံ၊ အာဟာရစသော အကြောင်းတရားတို့သည် ကောင်းစွာ
ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သောတရားတို့သည်၊ ဒုက္ခာ-ဒုက္ခတို့သာတည်း။

အနတ္တာ စ-(အသက်ကောင်၊ ဝိညာဉ်ကောင်ဟူသော) အတ္တလည်း
မဟုတ်ကြကုန်၊ (ဝါ) အတ္တလည်း မရှိကြကုန်၊ နိဗ္ဗာနဉ္စေတ-အသင်္ခတ
ဓာတ် နိဗ္ဗာန်တရားဖြစ်ကို၎င်း၊ ပညတ္တိ စ-ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ သူငါစသော
နာမည်ပညတ်ကို၎င်း၊ အနတ္တာ ဣတိ-အနတ္တတို့ဟူ၍၊ နိစ္ဆယာ-ဆုံး
ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ။ (အင်္ဂ-၃၇၇-၈)

၁၆။ ဗုဒ္ဓစန္ဒေ အနုပုဗ္ဗေ၊ ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေ အနုဂ္ဂတေ။
တေသံ သဘာဂဓမ္မာနံ၊ နာမမတ္တံ န နာယတိ။ (ပါ-၁၅၇)

ဗုဒ္ဓစန္ဒေ-ဘုရားတည်းဟူသော လမင်းသည်၊ (ဝါ) လမင်းတမျှ
မဟာကရုဏာဖြင့် အေးမြစေတော်မူသော ဘုရားရှင်သည်၊ အနု-
ပုဗ္ဗေ-ဖြစ်တော်မမူသော်၎င်း၊ ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေ-ဘုရားတည်းဟူသော နေမင်း
သည်၊ (ဝါ) ပညာတန်ဆောင် ထွန်းပြောင်ထိန်လင်း နေမင်းနှင့်တူတော်
မူသော ဘုရားရှင်သည်၊ အနုဂ္ဂတေ-ထွက်ပေါ်တော်မမူသော်၎င်း၊ သ-
ဘာဂဓမ္မာနံ-အနိစ္စစသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တူသောအဖို့ရှိကုန်
သော၊ တေသံ-ထိုသင်္ခတတရားတို့၏၊ နာမမတ္တံ-နာမည်မျှသော်မှ
လည်း၊ န နာယတိ-မထင်ရှား၊ (တစ်နည်း) နာမမတ္တံ-ကိုသော်မှ
လည်း၊ န နာယတိ-မသိအပ် ပသိနိုင်။ (အင်္ဂ-၃၇၈)

၁၇။ ဒုက္ကရံ ဝိဝိဓံ ကတွာ၊ ပူရယိတွာန ပါရမီ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ မဟာဝီရာ၊ စက္ခုဘူတာ သဠဟူကေ။ (ပါ-၁၅၈)

ဝိဝိဓံ-အထူးထူးသော အပြားရှိသော၊ ဒုက္ကရံ-ခဲယဉ်းသဖြင့်
ပြုအပ်သော စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါးအစရှိသည်ကို၊ ကတွာ-ပြုတော်မူပြီး၍
၎င်း၊ ပါရမီ-ဆယ်ပါးသော ပါရမီတော်တို့ကို၊ ပူရယိတွာန-ဖြည့်တော်
မူပြီး၍၎င်း၊ သဠဟူကေ-ဥပ္ပာနုစိဆယ်နှင့်တကွဖြစ်သော သတ္တလော
ကဋ္ဌ၊ စက္ခုဘူတာ-ပညာစက္ခုသဖွယ် ဖြစ်တော်မူကြကုန်သော၊ မဟာ-

ဝိရာ-ကြီးမြတ်သော သူတော်မူသော ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဥပ္ပန္နိ-
ပွင့်တော်မူကြကုန်၏။ (အင်္ဂု-၃၉၈)

၁၈။ တေ ဒေသယန္တိ သဒ္ဓမ္မံ၊ ဒုက္ခဟာနိ သုခါဝဟံ။
အဂီရသော သကျမုနိ၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္မကော။

၁၉။ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော သီဟော၊ ပိဋကေ တိဏိ ဒေသယိ။
သုတ္တန္တမဘိဓမ္မဉ္စ၊ ဝိနယဉ္စ မဟာဂုဏံ။ (ဖါ-၁၅၅)

တေ-ထိုဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဒုက္ခဟာနိ-အလုံးစုံသောဒုက္ခ၏ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ [ဝိမတိ] (ဝါ) အလုံးစုံသောဒုက္ခကို ပယ် ကြောင်း ဖြစ်သော၊ [သာရတ္ထ] သုခါဝဟံ-ချမ်းသာကို ဆောင်နိုင်သော၊ သဒ္ဓမ္မံ-သူတော်ကောင်းတရားကို၊ (ယသ္မာ-ကြောင့်၊) ဒေသယန္တိ-ဟောတော်မူကြကုန်၏၊ (တသ္မာ-ကြောင့်၊) အဂီရသော-ကိုယ် အင်္ဂါတော် အစိတ်အစိတ်မှ တဖိတ်ဖိတ်ထွက်သော ရောင်ခြည်ရှိတော် မူထသော၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္မကော-အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကို စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်တော်မူထသော၊ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော-အလုံးစုံ သော သတ္တဝါတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူထသော၊ (ဝါ) အလုံးစုံ သော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်တော်မူထသော၊ သီဟော-ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရဲတင်းတော်မူထသော၊ သကျမုနိ-သာကိန္ဒယ်ဖွား ငါတို့မြတ်စွာဘုရား သည်၊ တိဏိ-သုံးပုံကုန်သော၊ ပိဋကေ-ပိဋကတို့ကို၊ သုတ္တန္တံ-သုတ္တန် ပိဋကကို၎င်း၊ အဘိဓမ္မဉ္စ-ကို၎င်း၊ မဟာဂုဏံ-များသော အကျိုး အာနိသင်ရှိသော၊ ဝိနယဉ္စ-ဝိနည်းပိဋကကို၎င်း၊ ဒေသယိ-ဟော တော်မူပြီ။ (အင်္ဂု-၃၉၉)

၂၀။ ဧဝံ နိယတိ သဒ္ဓမ္မော၊ ဝိနယော ယဒိ တိဋ္ဌတိ။
ဥဘတော ဝ ဝိဘင်္ဂါနိ၊ ခန္တကာယာ ဝ မာတိကာ။
မာလာ သုတ္တဂုဏေနေဝ၊ ပရိဝါရေန ဝန္တိတာ။ (ဖါ-၁၅၅)

ဝိနယော-ဝိနည်းသည်၊ ယဒိ တိဋ္ဌတိ-(ပါဠိအနက် မပျက်စုံညီ လန့်တို့သန္တာန်၌)အကယ်၍တည်အံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့တည်လသော်၊ သဒ္ဓ-ဓမ္မာ-ပဋိပတ်,ပဋိဝေဓ သဒ္ဓမ္မနုစံဖြာ သာသနာသည်၊ နိယတိ-ဖြစ် တည်၏၊ ဥဘတော-ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဝိဘင်္ဂါ နိ စ-ဝိဘင်းတို့သည်၎င်း၊ (တစ်နည်း) ဥဘတော စ ဝိဘင်္ဂါနိ-ဥဘ တောဝိဘင်းတို့သည်၎င်း၊ ခန္ဓကာ-မဟာဝဂ္ဂ၊ စူဠဝဂ္ဂခန္ဓကတို့သည်၎င်း၊ ယာ မာတိကာ-(သိက္ခာပုဒ်ဟူသော)အကြင်မာတိကာသည်၊ (အတ္ထိ၊ သာ စ-ထိုမာတိကာသည်၎င်း၊) [“တိဋ္ဌန္တိ”၌စပ်] မာလာ-ပန်းကုံးသည်၊ သုတ္တဝုဇ္ဇေန-ပန်းသိချည်ဖြင့်၊ (ဂန္ထိတာ-သိကုံးအပ်သည်၊ ဟုတွာ၊) တိဋ္ဌတိ ဣဝ-တည်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ပရိဝါရေန-ပရိဝါရ်ပါဠိ တော်ဖြင့်၊ ဂန္ထိတာ-သိကုံးအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) တိဋ္ဌန္တိ-တည် ကုန်၏။

(အင်္ဂ-၇၉၉)

၂၁။ တဿေဝ ပရိဝါရဿ၊ သမုဋ္ဌာနံ နိယတော ကတံ။
 သဗ္ဗေဒံ နိဒါနဉ္စညံ၊ သုတ္တေ ဒိဿန္တိ ဥပရိ။
 တသ္မာ သိက္ခေ ပရိဝါရံ၊ ဓမ္မကာမော သုပေသလော။

(ဗ-၁၅၇)

တဿေဝ ပရိဝါရဿ-ထိုပရိဝါရ်ပါဠိတော်၌သာ၊ နိယတော- ကတံ-ပြုအပ်သော မြီသည်၏ အဖြစ်ရှိသော၊ သမုဋ္ဌာနံ-သမုဋ္ဌာန် သည်၎င်း၊ (တစ်နည်း) နိယတောကတံ သမုဋ္ဌာနံ-နိယတသမုဋ္ဌာန် သည်၎င်း၊ (ဝါ) အသမ္ဘိန္ဒသမုဋ္ဌာန်သည်၎င်း၊ အညံ-နိယတသမုဋ္ဌာန်မှ တစ်ပါးသော၊ သဗ္ဗေဒံ-ရောနှောသော သမ္ဘိန္ဒသမုဋ္ဌာန်သည်၎င်း၊ (ဝါ) အနိယတသမုဋ္ဌာန်သည်၎င်း၊ ဒိဿန္တိ-ထင်ရှားကုန်၏၊ နိဒါနဉ္စ-နိဒါန်း သည်လည်း၊ ဥပရိ-အထက်ဖြစ်သော၊ (အထက်ဂါထာသင်္ဂဏိက ဖြစ်သော) သုတ္တေ-ပရိဝါရ်ပါဠိတော်၌၊ (ဒိဿတိ-ထင်ရှား၏၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ပရိဝါရ်ပါဠိတော်၌သာ နိယတသမုဋ္ဌာန်၊

အနိယတသမုဋ္ဌာန်၊ နိဒါန်းတို့၏ ထင်ရှားကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ဓမ္မကာမော-သူတော်ကောင်းတရားကို လိုလားသော၊ သုပ-
 သလော-သီလဖြူစင် စိတ်ကြည်လင်၍ လူရှင်ထိုထို ကြည်ညိုချစ်ခင်
 အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပရိဝါရ်-ပရိဝါရ်
 ပါဠိတော်ကို၊ သိက္ခေ-သင်ယူရာ၏။ (အင်္ဂု-၄၀၀)

၂၂။ ကာယဝါစာဟိ စိတ္တေန၊ သမုဋ္ဌာနာ စတုဠိဓာ။
 ပညတ္တာ ဗုဒ္ဓဉာဏေန၊ အဒ္ဓါနေန သဟာ သမာ။(၉-၁၆၂)

ကာယဝါစာဟိ-တို့ကြောင့်၎င်း၊ စိတ္တေန-ကြောင့်၎င်း၊ (ဇာ-
 ယန္တိ) အဒ္ဓါနေန-အဒ္ဓါနသိက္ခာပုဒ်နှင့်၊ သဟ-တကွ၊ သမာ-တူကုန်
 သော၊ စတုဠိဓာ-လေးပါးအပြားရှိကုန်သော၊ သမုဋ္ဌာနာ-တို့ကို၊ ဗုဒ္ဓ-
 ဉာဏေန-ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့်၊
 ပညတ္တာ-ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ (အင်္ဂု-၄၀၅)

၂၃။ သမုဋ္ဌာနံ ဟိ သင်္ခေပံ၊ ဒသ တိကံ သုဒေသိတံ။
 အသမ္မောဟကရံ ဌာနံ၊ နေတ္ထိဓမ္မာနုလောမိကံ။
 ဓာရယန္တော ဣမံ ဝိညု၊ သမုဋ္ဌာနေ န မုယုတိ။ (၉-၁၆၅)

ဟိ-အကျိုးကား၊ ဒသ-ဆယ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တိကံ-
 သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ [တစ်ဆယ့်သုံးပါး-ဟူလို] သင်္ခေပံ-အကျဉ်း
 ဖြစ်သော၊ သမုဋ္ဌာနံ-ဦးခေါင်းပမာ စတုညွန်ပြု ပဓာနဖြစ်သော သမု
 ဋ္ဌာန်ကို၊ သုဒေသိတံ-ကောင်းစွာ ဟောပြတော်မူအပ်ပြီ အသမ္မောဟ-
 ကရံ-မတွေ့ဝေခြင်းကို ပြုတတ်သော၊ နေတ္ထိဓမ္မာနုလောမိကံ-ဝိနည်း
 ပါဠိတော်တရားအား လျော်စွာဖြစ်သော၊ ဣမံ ဌာနံ-ဤပါဠိရုပ်ကို၊
 ဓာရယန္တော-အာဂုံနှုတ်တက် ဆောင်ရွက်မှတ်သားသော၊ ဝိညု-
 ပညာရှိသည်၊ (ဝါ) လဒ္ဓိသမ္ပန္နံ ပညဝန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမုဋ္ဌာနေ-သမု

ဌာန်အရာ၌၊ န မုယုတိ-မတွေဝေတော့။ (အင်္ဂု-၄၀၈)

၂၄။ သမုဋ္ဌာနာ ကာယိကာ အနန္တဒဿိနာ၊
အက္ခာတာ လောကဟိတေန ဝိဝေကဒဿိနာ။
အာပတ္တိယော တေန သမုဋ္ဌိတာ ကတိ၊
ပုစ္ဆာမိ တံ ဗြဟ္မိ ဝိဘင်္ဂကောဝိဒ။ (ပါ-၁၅၅)

အနန္တဒဿိနာ-အဆုံးမရှိသော သိသင့်သိထိုက်သော တရားကို သိမြင်တော်မူထသော၊ ဝိဝေကဒဿိနာ-နိဝရဏတို့မှ ကင်းခြင်းကို မြင်တော်မူထသော၊ (ဝါ) သင်္ခတတရားတို့၏ ကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူထသော၊ လောကဟိတေန-သတ္တလောက၏ စီးပွားဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်သည်၊ ကာယိကာ(ကာယိကော)-ကိုယ်ဟူသော၊ သမုဋ္ဌာနာ(သမုဋ္ဌာနံ)-သမုဋ္ဌာန်ကို၊ (တစ်နည်း) ကာယိကာ သမုဋ္ဌာနာ-ကာယသမုဋ္ဌာန်ကို၊ အက္ခာတာ(အက္ခာတံ)-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တေန-ထိုကာယသမုဋ္ဌာန်ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌိတာ-ဖြစ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက်တို့ပါနည်း၊ ဝိဘင်္ဂကောဝိဒ-ဝိဘင်းနှစ်ပါး၌ ကျွမ်းကျင်တော်မူသော အရှင်ဘုရား၊ [သို့မဟုတ်] ကျွမ်းကျင်သောငါ့ရှင်၊ ပုစ္ဆာမိ-လျှောက်ပါ၏၊ (မေးပါ၏) တံ-ထိုအကြောင်းကို၊ ဗြဟ္မိ-ဖြေဆိုတော်မူပါ၊ (ဖြေဆိုပါ။) (အင်္ဂု-၄၁၄)

၂၅။ သမုဋ္ဌာနာ ကာယိကာ အနန္တဒဿိနာ၊
အက္ခာတာ လောကဟိတေန ဝိဝေကဒဿိနာ။
အာပတ္တိယော တေန သမုဋ္ဌိတာ ပဉ္စ၊
တေ တေ အက္ခာမိ ဝိဘင်္ဂကောဝိဒ။ (ပါ-၁၅၅)

အနန္တဒဿိနာ-သော၊ ၊ပေ၊ အက္ခာတာ-ပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌိတာ-ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ ပဉ္စ-တို့တည်း၊ (ငါးပါးတို့ပါတည်း)၊ ဝိဘင်္ဂကောဝိဒ-ဝိဘင်းနှစ်ပါး၌ ကျွမ်းကျင်သောငါ့ရှင်၊

(သို့မဟုတ်၊ အရှင်ဘုရား၊) ဧတံ-ဤအကြောင်းကို၊ တေ-သင်အား၊
 (သို့မဟုတ်၊ အရှင်ဘုရားအား၊) အကျာမိ-ဖြေဆိုပါ၏။ [ကြွင်းဂါထာ
 များ၌ “ဝါစသိကာ-နှုတ်ဟူသော၊ ကာယိကာ-ကိုယ်ဟူသော၊ မာန-
 သိကာ-စိတ်ဟူသော၊ ကာယိကာ ဝါစသိကာ မာနသိကာ-ကိုယ်နှုတ်
 စိတ်ဟူသော၊” ဟုပေးပါ။] (အင်္ဂု-၄၃၄-၅)

၂၆။ ဥပသမ္ပဒံ ပုစ္ဆိဿံ သနိဒါနံ သနိဒ္ဓေသံ၊
 သမုတ္တဋ္ဌပဒါနံ ကတိ အာပတ္တိယော၊
 ဥပသမ္ပဒံ ဝိဿဒ္ဓိဿံ သနိဒါနံ သနိဒ္ဓေသံ၊
 သမုတ္တဋ္ဌပဒါနံ ဒွေ အာပတ္တိယော။ (ဖိ-၂၀၇)

သနိဒါနံ-(သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ရာ ဒေသဟူသော) နိဒါန်းနှင့်တကွ
 ဖြစ်သော၊ သနိဒ္ဓေသံ-အကျယ်ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်စသည်
 နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဥပသမ္ပဒံ-ဥပသမ္ပဒက္ခန္ဓကကို၊ (ပဋ္ဌဗ္ဗက္ခန္ဓကကို၊)
 ပုစ္ဆိဿံ-မေးအံ့၊ သမုတ္တဋ္ဌပဒါနံ(သံ+ဥတ္တဋ္ဌ+ပဒါနံ)-မြတ်သောပုဒ်
 တို့၏၊ (ဝါ) အာပတ်ကိုပြတတ်သောပုဒ်တို့၏၊ ကတိ-အဘယ်မျှ
 လောက်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ကုန်သနည်း၊)
 သနိဒါနံ-သော၊ သနိဒ္ဓေသံ-သော၊ ဥပသမ္ပဒံ-ကို၊ ဝိဿဒ္ဓိဿံ-ဖြေ
 ဆိုအံ့၊ သမုတ္တဋ္ဌပဒါနံ-တို့၏၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊
 (ဟောန္တိ-ကုန်၏။) [နောက်နောက်ဂါထာတို့၌ “ဥပေါသထံ-ဥပေါသ
 ထက္ခန္ဓကကို၊ စမ္ပသညျတ္ထံ-သားရေနှင့်စပ်သော စမ္ပက္ခန္ဓကကို၊ ပါရိဝါ-
 သိကံ-ပါရိဝါသိက္ခန္ဓကကို၊ သမာစာရံ-ကောင်းစွာကျင့်ထိုက်သော
 အကျင့်တို့ကိုပြရာ ဝတ္တက္ခန္ဓကကို၊ ဌပနံ-ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနက္ခန္ဓကကို”
 ဟုပေးပါ။] (အင်္ဂု-၄၂၀)

၂၇။ ဟိတာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ဉာတဓမ္မေန တာဒိနာ။
 ကေတ္တရိကာ ဝိမလာ၊ မဟာဝိရေန ဒေသိတာ။ (ဖိ-၂၅၀)

ဉာဏဓမ္မေန-သိအပ်ပြီးသော ဥေယျဓမ္မိရိတော်မူထသော၊ တာ-
 ဒိနာ-လာဘာလာဘာ၊ စသည့်ရှစ်တန်၊ လောကဓမ္မကြောင့်၊ ဖောက်ပြန်
 မတုန်၊ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ (ဝါ) ဣဌာနိဌ၊ ထိုနှစ်ဝဌ်၊
 လုံးဝအတူ ရှုတော်မူနိုင်ထသော၊ မဟာဝီရေန-မြတ်သောလုံ့လရှိ
 တော်မူသော ဘုရားရှင်သည်၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ-လုံးစုံများစွာ သတ္တဝါ
 တို့၏၊ ဟိတာယ-လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော စီးပွားအလို့ငှါ၊ ဝိမလာ-
 ညစ်ကြေးမတင် လွန်သန်စင်ကုန်သော၊ ဧကုတ္တရိကာ-ဧကုတ္တရိကဝါရ
 တို့ကို၊ ဒေသိတာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ (အင်္ဂု-၄၆၆)

၂၈။ အတ္တသတံ ဓမ္မသတံ၊ ဒွေ စ နိရုတ္တိသတာနိ။
 စတ္တာရိ ဉာဏသတာနိ၊ အတ္တဝသေ ပတရဏေ။ (ဗိ-၂၅၄)

အတ္တဝသေ ပတရဏေ-အတ္တဝသပတရဏအရာ၌၊ အတ္တ-
 သတံ-အနက်တစ်ရာကို၎င်း၊ (ဝါ) အကျိုးတရာကို၎င်း၊ ဓမ္မသတံ-ပါ
 ငွိတစ်ရာကို၎င်း၊ (ဝါ) အကြောင်းတစ်ရာကို၎င်း၊ (ဝေဒိတဗ္ဗ-သိထိုက်
 ၏)၊ ဒွေ နိရုတ္တိသတာနိ စ-နိရုတ္တိနှစ်ရာတို့ကို၎င်း၊ စတ္တာရိ ဉာဏ-
 သတာနိ စ-ဉာဏ်လေးရာတို့ကို၎င်း၊ (ဝေဒိတဗ္ဗနိ-ကုန်၏။)
 (အင်္ဂု-၄၆၇)

၂၉။ ဧကံသံ စိဝရံ တတွာ၊ ပဂ္ဂက္ခိတွာန အဇ္ဇလိ။
 အာသိသမာနရူပေါ၊ ကိဿ တံ ဣဓ မာဂတော။ (ဗိ-၂၅၅)

ဧကံသံ-တစ်ခုသော လက်ဝဲအဖို့၌၊ (ဝါ) လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံး
 ထက်၌၊ စိဝရံ-အပေါ်ခြုံ၊ ဧကသိသက်န်းကို၊ တတွာ-ပြုပြီး၍၊ (တစ်
 နည်း) ဧကံသံ စိဝရံ တတွာ-လက်ကန်တော့တင်ပြီး၍၊ အဇ္ဇလိ-
 လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂက္ခိတွာန-ချီမြှောက်၍၊ အာသိသမာနရူပေါ(ရူပေါ
 ဣဝ)-တောင့်တသူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ)

ကိဿ-အဘယ်ကိစ္စကြောင့်၊ တွံ-သင်သည်၊ ဣဓ-ဤအရပ်သို့၊ အာ-
ဂတော-ရောက်လာသနည်း။ (အင်္ဂု-၄၆၈)

၃၀။ ဒွိသု ဝိနယေသု ယေ ပညတ္တာ၊
ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ ဥပေါသထေသု။
ကတိ တေ သိက္ခာပဒါ ဟောန္တိ၊ ကတိသု နဂရေသု ပညတ္တာ။
(ပါ-၂၅၅)

ဒွိသု-ဘိက္ခုဝိဘင်း ဘိက္ခုနီဝိဘင်းအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော၊
ဝိ-နယေသု-ဝိနည်းပိဋကတို့၌၊ ယေ-အကြင်သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၊
ပညတ္တာ-ပညတ်တော်မူအပ်ပါကုန်ပြီ၊ ဥပေါသထေသု-ဥပုသ်နေတို့၌၊
ဥဒ္ဓေသံ-သရုပ်အားဖြင့် ရွတ်ပြအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ-
ရောက် ပါကုန်၏၊ တေ သိက္ခာပဒါ-တို့သည်၊ ကတိ-အဘယ်မျှ
လောက်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ပါကုန်သနည်း၊ ကတိသု-ကုန်သော၊
နဂရေသု-တို့၌၊ ပညတ္တာ-မူအပ်ပါကုန်သနည်း။ (အင်္ဂု-၄၆၈)

၃၁။ ဘဒ္ဒကော တေ ဥပ္ပဇီဝိ၊ ယောနိသော ပရိပုစ္ဆသိ။
တဏှ တေ အဟမက္ခိဿံ၊ ယထာသိ ကုသလော တထာ။
(ပါ-၂၅၅)

တေ-သင်၏၊ ဥပ္ပဇီဝိ-ပြဿနာသည်၊ ဘဒ္ဒကော-ကောင်း၏၊
(တွံ-သင်သည်) ယောနိသော-သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်၊ ပရိ-
ပုစ္ဆသိ-မေး၏၊ တဏှ-ထိုသို့ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် မေးသည်
၏အဖြစ်ကြောင့်၊ [“အက္ခိဿံ”၌ဝပ်၊] (တစ်နည်း) တဏှ-ကောင်းပြီ၊
ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြေဆိုလသော်၊ ကုသလော-
ကျွမ်းကျင်သည်၊ အသိ-ဖြစ်ပြီ၊ တထာ-ထိုကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်နိုင်
လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ-အား၊ အဟံ-သည်၊
အက္ခိဿံ-ဖြေဆိုတော်မူအံ့။ (အင်္ဂု-၄၆၈)

၃၂။ ခွံသု ဝိနယေသု ယေ ပညတ္တာ၊
 ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ ဥပေါသထေသု။
 အဗျုပ္ပာသတာနိ တေ ဟောန္တိ၊
 သတ္တသု နဂရေသု ပညတ္တာ။ (ပါ-၂၅၅)

ခွံသု ၊ပေ၊ ပညတ္တာ-အပ်ကုန်ပြီ၊ ၊ပေ၊ တေ-ထိုသိက္ခာပုဒ်
 တို့သည်၊ အဗျုပ္ပာသတာနိ-အခွဲအားဖြင့်ဆုံးရှုံးရာတို့သည်၊ (ဝါ) နှိမ်ရာ
 ငါးဆယ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ သတ္တသု ၊ပေ၊ ပညတ္တာ-အပ်ကုန်
 ပြီ။ (အင်္ဂု-၄၆၈)

၃၃။ ကတမေသု သတ္တသု နဂရေသု ပညတ္တာ၊
 ဣယံ မေ တွံ ဗျာကရ နံ။
 တံ ဝစနပထံ နိဿာမယိတွာ၊
 ပဋိပဇ္ဇေမ ဟိတာယ နော သိယာ။ (ပါ-၂၅၅)

သတ္တသု-ကုန်သော၊ ကတမေသု နဂရေသု-အဘယ်မြို့တို့၌၊
 ပညတ္တာ-မူအပ်ပါကုန်သနည်း၊ ဣယံ-တိုက်တွန်းသောအား လျှောက်
 ထားပါ၏၊ တွံ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ နံ-ထိုပြဿနာကို၊ မေ-တ
 ပည့်တော်အား၊ ဗျာကရ-ဖြေတော်မူပါ၊ တံ ဝစနပထံ-ထိုဖြေတော်
 မူအပ်သော စကားလမ်းကြောင်းကို၊ နိဿာမယိတွာ-ကောင်းစွာမှတ်
 သား၍၊ ပဋိပဇ္ဇေမ-ကျင့်ပါကုန်အံ့၊ နော-တို့၏၊ ဟိတာယ-စီးပွားအ
 လို့ငှါ၊ သိယာ-ဖြစ်ရာပါ၏၊ [ဘုရားရှင်၏ အဖြေ၌ “ ဝေသာလိယံ-
 ၌၎င်း၊ ၊ပေ၊ သက္ကေသု-သံက္ကာဟု ဗဟုဝုဗ်အမည်ရသော ဇနပုဒ်၌၎င်း၊
 ပညတ္တာ-အပ်ကုန်ပြီ၊” ဟုပေးပါ။] (အင်္ဂု-၄၆၉)

၃၄။ ယံ တံ ပုစ္ဆိမ္မ အကိတ္တယံ နော၊
 တံ တံ ဗျာကတံ အနညထာ။
 အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိယံ ပြုဟိ။

ဂရုကလဟုကဉ္စာပီ သာဝသေသံ။
အနဝသေသံ ဒုဋ္ဌုဇ္ဈဉ္စ အဒုဋ္ဌုဇ္ဈိံ၊
ယေ ဓ ယာဝတတိယကာ။

(၈-၂၅၅)

ယံ-အကြင်ပြဿနာကို၊ တံ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို၊ ပုစ္ဆိမ္မာ-
မေးပါကုန်ပြီ၊ (တံ-ထိုပြဿနာကို) နော-တပည့်တော်တို့အား၊
အကိတ္တယိ-ဖြေတော်မူပါပြီ၊ တံ တံ-ထိုထိုမေးအပ်တိုင်းသော ပြဿ
နာကို၊ အနညထာ-မေးအပ်သောအခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်း
အရာ မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဗျာကတံ-ဖြေတော်မူအပ်ပါပြီ၊ အည-
အခြားသော ပြဿနာကို၊ တံ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို၊ ပုစ္ဆာမိ-
မေးပါ၏၊ ဣယံ-တောင်းပန်ပါ၏၊ တံ-ထိုပြဿနာကို၊ ဗြဟ္မိ-
ဖြေတော်မူပါ။ ဂရုကလဟုကဉ္စာပီ-ဂရုက လဟုကသိက္ခာပုဒ်ကို၎င်း၊
[သာဝသေသံ ဓညလွယ်ပြီ၊] ယေ ယာဝတတိယကာ-အကြင်ယာဝ
တတိယကသိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ (သန္တိ၊ တေ) ဓ-ထိုယာဝတတိယက
သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၎င်း။

(အပို-၄၅)

၃၅။ သာဓာရဏံ အသာဓာရဏံ၊
ဝိဘတ္တိယော ဓ ယေဟိ သမထေဟိ သမ္ပန္နိ။
သဗ္ဗာနိပေတာနိ ဝိယာတရောဟိ၊
ဟန္တ ဝါတျံ သုဏောမ တေ။

(၈-၂၅၅)

သာဓာရဏံ-ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ၊ နှစ်ဖက်လုံးနှင့် ဆက်ဆံသော
သိက္ခာပုဒ်ကို၎င်း၊ အသာဓာရဏံ-ဘိက္ခုနီတို့နှင့် မဆက်ဆံသော(ဘိက္ခု
တို့၏) သိက္ခာပုဒ်၊ ဘိက္ခုတို့နှင့် မဆက်ဆံသော (ဘိက္ခုနီတို့၏) သိက္ခာ
ပုဒ်ကို၎င်း၊ ဝိဘတ္တိယော-(အာပတ္တိကွနွ၊ ဥပုသ်ပဝါရဏာစသော) ခွဲခြား
ဝေဖန်အပ်သော အပြားတို့ကို၎င်း၊ ယေဟိ သမထေဟိ-တို့ကြောင့်၊
သမ္ပန္နိ-(အာပတ္တိကွနွ၊ အဓိကရဏတို့) ငြိမ်းကုန်၏၊ (တေ) ဓ-ထို

သမထတို့ကို၎င်း၊ သဗ္ဗာနိ-ကုန်သော၊ တောနိပိ-ဤဂရုက၊ လဟုက
 စသည်တို့ကိုလည်း၊ ဝိယာကရောဟိ-ထင်စွာပြုတော်မူပါ၊ ဟန္တ-ယခု၊
 တေ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏၊ ဝါကျ-စကားတော်ကို၊ သုဏောမ-နာ
 ယူလိုပါကုန်၏။ (အင်္ဂု-၄၅)

၃၆။ ကေတိသာ ယေ ဂရုကာ၊
 အဋ္ဌေတ္ထ အနဝသေသာ။
 ယေ ဂရုကာ တေ ဒုဋ္ဌုလ္လာ၊
 ယေ ဒုဋ္ဌုလ္လာ သာ သီလဝိပတ္တိံ၊
 ပါရာဇိကံ သံယာဒိသေသော၊
 “သီလဝိပတ္တိံ”တိ ဝုစ္စတိ။

(ဖိ-၂၅၅)

ကေတိသာ-သုံးဆယ့်တစ်ပါးသော၊ ယေ ဂရုကာ-အကြင်ဂရု
 ကသိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ (သန္တိ) ဧတ္ထ-ဤဂရုကအာပတ်တို့တွင်၊ အဋ္ဌ-
 ရှစ်ပါးသော အသာဓာရဏ ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ အနဝသေ-
 သာ-အနဝသေသတို့တည်း၊ ယေ-အကြင်သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ဂရု-
 ကာ-ဂရုကတို့တည်း၊ တေ-ထိုဂရုကသိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာ-
 တို့တည်း၊ ယေ-တို့သည်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာ-တို့တည်း၊ သာ-ထိုသိက္ခာပုဒ်
 အပေါင်းသည်၊ သီလဝိပတ္တိံ-သီလဝိပတ္တိတည်း၊ ပါရာဇိကံ-ကို၎င်း၊
 သံယာဒိသေသော-ကို၎င်း၊ သီလဝိပတ္တိံ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

(အင်္ဂု-၄၅၇)

၃၇။ ထုလ္လစ္စယံ ပါစိတ္တိယာ၊ ပါဋိဒေသနိယံ ဒုက္ကဋံ။
 ဒုဗ္ဘာသိတံ ယော စာယံ၊ အက္ခောသတိ ဟသာဓိပ္ပေါယော။
 အယံ သာ အာစာရဝိပတ္တိသမ္ပတာ။ (ဖိ-၂၅၈)

ထုလ္လစ္စယံ-၎င်း၊ ယေ၊ ယော စ အယံ-အကြင်ရဟန်းသည်
 လည်း၊ ဟသာဓိပ္ပေါယော-ရယ်ရွှင်ခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိသည်၊ (ရယ်

မြူးလိုသည်၊ (ဟုတွာ) အက္ခောသတိ-ဆဲရေး၏၊ (တဿ-ထိုရဟန်း
၏) ဒုဗ္ဘာသိတံ-ဒုဗ္ဘာသိတဂင်၊ (ဣတိ-သို့) အယံ သာ-ဤကဲ့သို့
သော ထိုအာပတ်ငါးပုံကို၊ အာစာရဝိပတ္တိသမ္ပတာ-အာစာရဝိပတ္တိဟု
သမုတ်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၄၇၃)

၃၈။ ဝိပရိတဒိဋ္ဌိ ဂဏှန္တိ၊ အသဒ္ဓမ္မေဟိ ပုရက္ခတာ။
အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ သမ္ပဒ္ဓံ၊ ဒုပ္ပညာ မောဟပါရတာ။
အယံ သာ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိသမ္ပတာ။ (၉-၂၅၈)

အသဒ္ဓမ္မေဟိ-မသူတော်တို့၏ တရားတို့သည်၊ ပုရက္ခတာ-ရှေ့
သွားပြုအပ်ကုန်သော၊ ဒုပ္ပညာ-တိဟိတ်ပဋိသန်၊ ပင်ကိုယ်ဉာဏ် မရှိ
ကုန်သော၊ မောဟပါရတာ-မောဟရစ်ပတ် ဖုံးထားအပ်သူတို့သည်၊
ဝိပရိတဒိဋ္ဌိ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် မမှန်သောအယူကို၊ ဂဏှန္တိ-ယူကြ
ကုန်၏၊ သမ္ပဒ္ဓံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ-("တထာဟံ ဘဂဝ-
တာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ" စသည်ဖြင့်) စွပ်စွဲကြကုန်၏၊ အယံ
သာ-ဤမိစ္ဆာအယူကိုယူခြင်း၊ စွပ်စွဲခြင်းကို၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိသမ္ပတာ-ဒိဋ္ဌိဝိ
ပတ္တိဟု သမုတ်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၄၇၃)

၃၉။ ဝိသံ ဒွေ သတာနိ ဘိက္ခုနီနံ သိက္ခာပဒါနိ၊
ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ ဥပေါသထေသု။
တိဏိ သတာနိ စတ္တာရိ ဘိက္ခုနီနံ သိက္ခာပဒါနိ၊
ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ ဥပေါသထေသု။ (၉-၂၅၉)

ဘိက္ခုနီ-တို့၏၊ ဝိသံ-နှစ်ဆယ်လည်းဖြစ်သော၊ ဒွေ သတာ-
နိ-နှစ်ရာလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ [၂၂၀-ဟုလို့၊] သိက္ခာပဒါနိ-တို့သည်၊
ဥပေါသထေသု ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ တိဏိ
သတာနိ-သုံးရာလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရိ-လေးပါးလည်းဖြစ်

ကုန်သော၊ [၃၀၄-ပါး ဟူလို့၊] သိက္ခာပဒါနိံ၊ ဗေ၊ အာဂစ္ဆန္တိ။
(အာဂုံ-၄၇၄)

၄၀။ ဆစတ္တာရိသာ ဘိက္ခုနံ၊ ဘိက္ခုနီဟိ အသာဓာရဏာ။
သတံ တိသာ ဝ ဘိက္ခုနီနံ၊ ဘိက္ခုဟိ အသာဓာရဏာ။
(ဇ-၂၅၉)

ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့နှင့်၊ အသာဓာရဏာ-မဆက်
ဆံသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ဆစတ္တာရိသာ-လေးဆယ့်ခြောက်ပါး
တည်း၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့နှင့်၊ အသာဓာရဏာ-တို့သည်၊
သတံ-တစ်ရာ၎င်း၊ တိသာ ဝ-သုံးဆယ်၎င်းတည်း။ (အာဂုံ-၄၇၄)

၄၁။ သတံ သတ္တတိ ဆစ္စေဝ၊ ဥဘိန္တံ အသာဓာရဏာ။
သတံ သတ္တတိ စတ္တာရိ၊ ဥဘိန္တံ သမသိက္ခတာ။ (ဇ-၂၅၉)

ဥဘိန္တံ-ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ နှစ်ဦးလုံးတို့၏၊ အသာဓာရဏာ-အ
သာဓာရဏ သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ သတံ-တစ်ရာ၎င်း၊ သတ္တတိ-ခုနစ်
ဆယ်၎င်း၊ ဆစ္စေဝ-ခြောက်ပါးတို့သာလျှင်၎င်း၊ [၁၇၆-ပါး ဟူလို့၊]
ဥဘိန္တံ-တို့၏၊ သမသိက္ခတာ-တူသောသိက္ခာရှိကုန်သည်၏အဖြစ်
ဟူသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ သတံ-တစ်ရာ၎င်း၊ သတ္တတိ-ခုနစ်ဆယ်
၎င်း၊ စတ္တာရိ-လေးပါးတို့၎င်းတည်း။ [၁၇၄-ပါး ဟူလို့၊] (အာဂုံ-၄၇၄)

၄၂။ သတံ သတ္တတိ စတ္တာရိ စိမေ ဟောန္တိ၊
ဥဘိန္တံ သမသိက္ခတာ။
အဋ္ဌေဝ ပါရာဇိတာ ယေ ဒုရာသဒါ။
တာလဝတ္ထုသဗ္ဗပမာ။ (ဇ-၂၆၀)

သတံ သတ္တတိ စတ္တာရိ ဝ-တို့၎င်း၊ ဣမေ-ဤသိက္ခာပုဒ်တို့
သည်၊ ဥဘိန္တံ-တို့၏၊ သမသိက္ခတာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပါရာဇိကာ-

ပါရာဇိကအာပတ်အစုတို့သည်၊ အဋ္ဌေဝ-ရှစ်ပါးတို့သာတည်း၊ ယေ-
 ယင်းပါရာဇိကတို့သည်၊ ဒု ရာသဒါ-မချဉ်းကပ်အပ် မချဉ်းကပ်ထိုက်
 ကုန်၊ တာလဝတ္ထုသမူပမာ-ထန်းပင်၏တည်ရာမြေနှင့် တူသော
 ဥပမာရှိကုန်၏။ (အင်္ဂု-၄၅၅)

၄၃။ ပဏ္ဍုပလာသော ပုထုသိလာ၊ သိသစ္စိန္ဒောဝ သော နရော။
 တာလောဝ မတ္တကစ္စိန္ဒော၊ အဝိရုဋ္ဌိ ဘဝန္တိ တေ။ (ဇ-၂၆၈)

ပဏ္ဍုပလာသော(ဣဝ)-အညာမှလွတ်ပြီးသော သစ်ရွက်ရော်
 ကဲ့သို့၎င်း၊ ပုထုသိလာ(ဣဝ)-နှစ်ဖြာကွဲပြီးသော ကျောက်ဖြာကဲ့သို့
 ၎င်း၊ သိသစ္စိန္ဒော-ပြတ်ပြီးသော ဦးခေါင်းရှိသော၊ သော နရော ဣဝ-
 ထိုလူကဲ့သို့၎င်း၊ မတ္တကစ္စိန္ဒော-ပြတ်ပြီးသော လည်ဆစ်ပန်းအိုးရှိသော၊
 တာလော ဣဝ-ထန်းပင်ကဲ့သို့၎င်း၊ တေ-ထိုပါရာဇိကကျသူတို့သည်၊
 အဝိရုဋ္ဌိ-သာသနာတော်တွင် (သီလဖြင့်) စည်ပင်ခြင်းမရှိကုန်သည်၊
 ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ (အင်္ဂု-၄၅၅)

၄၄။ “ပါရာဇိက”န္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုကောဟိ ယထာတထံ။
 စုတော ပရဒ္ဓေါ ဘဒ္ဓော စ၊ သဒ္ဓမ္မာ ဟိ နိရုတ်တော။
 သံဝါသောပိ တဟိ နတ္ထိ၊ တေနောတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။
 (ဇ-၂၆၁)

ယံ-အကြင်အာပတ်ဟူသော ပါရာဇိကကို၊ ပါရာဇိကန္တိ-ပါရာ
 ဇိကဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုအာပတ်ဟူသော ပါရာ
 ဇိကကို၊ ယထာတထံ-မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ၊ သုကောဟိ-နား
 ထောင်လော၊ ဟိ(ယသွာ)-ကြောင့်၊ (တံ-ထိုပါရာဇိကအာပတ်သို့၊
 အာပဇ္ဇန္တော-ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) သဒ္ဓမ္မာ-သူတော်ကောင်း
 တရားမှ၊ စုတော-ရွှေ့လျောသည်၎င်း၊ ပရဒ္ဓေါ-ချွတ်ချော်သည်၎င်း၊
 ဘဒ္ဓော စ-လျော့ကျသည်၎င်း၊ နိရုတ်တော-သံဃာမှ ကင်းအောင်

ပြုအပ်သည်၎င်း၊ (ဟောတိ) တသ္မိ-ထိုပါရာဇိကကျသော ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ သံဝါသောပီ-ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာစသော သံဝါသသည်လည်း၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤအာပတ်ဟူသော ပါရာဇိကကို၊ ဣတိ-ဤသို့ ပါရာဇိကဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ (အင်္ဂ-၄၇၆-၇)

၄၅။ သံယာဒိသေသောတိယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ။
သံယောဝ ဒေတိ ပရိဝါသံ၊ မူလာယ ပဋိတဿတိ။
မာနတ္ထံ ဒေတိ အဗ္ဘေတိ၊ တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။ (၈-၂၆၁)

ယံ-အကြင်အာပတ်ကို၊ သံယာဒိသေသောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ တံ-ကို၊ ဩပေ၊ သုဏောဟိ၊ (ဣမံ အာပတ္ထိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-၍၊ (ဝါ) လသော်၊ ဝုဋ္ဌာတုကာမဿ-ထမြောက်ခြင်းကို အလိုရှိသော ရဟန်းအား၊) သံယောဝ-သံယာသည်သာ၊ ပရိဝါသံ-ပရိဝါသ်ကို၊ ဒေတိ-ပေးရ၏၊ မူလာယ-အရင်းသို့၊ ပဋိတဿတိ-ငင်ရ၏၊ မာနတ္ထံ-ကို၊ ဒေတိ-၏၊ အဗ္ဘေတိ-အဗ္ဘာန်သွင်းရ၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤအာပတ်ကို၊ ဣတိ-ဤသို့ သံယာဒိသေသ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ (အင်္ဂ-၄၇၇)

၄၆။ 'အနိယတော'တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ။
အနိယတော န နိယတော၊ အနေကံသိကတံ ပဒံ။
တိဏ္ဏမညတရံ ဌာနံ၊ 'အနိယတော'တိ ပဝုစ္စတိ။ (၈-၂၆၁)

['အနိယတောတိ ယံ ဝုတ္တံ၊ ဩပေ၊ ယထာတထံ'ကို ရွေ့ဝါထာများ အတိုင်းပေးပါ။ နောက်နောက်ဝါထာများ၌လည်း နည်းတူ။]

(ယသွာ-ကြောင့်၊) န နိယတော-မမြဲ၊ (တသွာ-ကြောင့်၊) အနိယတော-အနိယတမည်၏၊ ဣဒံ-ဤသိက္ခာပုဒ်ကို၊ အနေကံ-သိကတံ-ကေနမရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြုအပ်ပြီ၊ တိဏ္ဏ-သုံးပါးသော ဌာနတို့တွင်၊ အညတရံ-တစ်ပါးပါးသော၊ ဌာနံ-ဌာနကို၊ (ကတံ-

အပ်ပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤအာပတ်ကို၊ အနိယတော ဣတိ-
အနိယတဟူ၍၊ ပဝုစ္စတိ။ (အင်္ဂု-၄၅၅)

၄၇။ 'ထုလ္လုစ္စယ'န္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုကောဟိ ယထာတထံ။
ဧကဿ မူလေ ယော ဒေသေတိ၊ ယော စ တံ ပဋိဂဏှတိ။
အစ္စယော တေန သမော နတ္ထိ၊ တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။
(ပိ-၂၆၁)

ဧကဿ-တစ်ပါးသော ရဟန်း၏၊ မူလေ-အထံ၌၊ ယော-အ
ကြင်ရဟန်းသည်၊ ဒေသေတိ-ဒေသနာပြောရ၏၊ ယော စ-အကြင်
ရဟန်းသည်လည်း၊ တံ-ထိုအပြစ်ကို၊ ပဋိဂဏှတိ-လက်ခံရ၏၊ (ဒေသ
နာခံရ၏)၊ တေန-ထိုအပြစ်နှင့်၊ သမော-တူသော၊ အစ္စယော-(ဒေသ
နာဂါမ်)အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤအပြစ်ကို၊ (ဝါ)
ဤအပြစ်ကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကို၊ ဣတိ-ဤသို့
ထုလ္လုစ္စယဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ (အင်္ဂု-၄၅၅)

၄၈။ 'နိဿဂ္ဂိယ'န္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုကောဟိ ယထာတထံ။
သံယမဇ္ဈေ ဂဏမဇ္ဈေ၊ ဧကဿေ စ ဧကတော။
နိဿဂ္ဂိတွာန ဒေသေတိ၊ တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။
(ပိ-၂၆၁)

သံယမဇ္ဈေ-သံယုအလယ်၌သော်၎င်း၊ ဂဏမဇ္ဈေ-၌သော်၎င်း၊
ဧကဿ-တစ်ပါးသောရဟန်း၏၊ (သန္တိကေ)ဝေ စ-အထံ၌သာလျှင်
သော်၎င်း၊ ဧကတော-တစ်ပြိုင်နက်၊ နိဿဂ္ဂိတွာန-ဝတ္ထုကိုစွန့်ပြီး၍၊
ဒေသေတိ-ဒေသနာပြောရ၏၊ ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ ["တစ်ပြိုင်နက်"ဆိုသော်
လည်း ဝတ္ထုစွန့်ခြင်းကဋေ၊ ဒေသနာပြောခြင်းက နောက်မှဖြစ်၏၊ အလုပ်အား
ဖြင့် တစ်ဆက်တည်းဖြစ်သောကြောင့် "ဧကတော"ဟုပိန့်သည်။] (အင်္ဂု-၄၅၅)

၄၉။ 'ပါစိတ္တိယ'န္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ။
 ပါတေတိ ကုသလံ ဓမ္မံ၊ အရိယမဂ္ဂံ အပရဇ္ဈတိ။
 စိတ္တသမ္မောဟနဌာနံ၊ တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။ (၉-၂၆၂)

(သဗ္ဗိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့်စေ့ဆော်၍၊ အာပဇ္ဇန္တိ-
 သာ-ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊) ကုသလံ ဓမ္မံ-ကုသိုလ်တရားကို၊ ပါ-
 တေတိ-ကျစေ၏၊ အရိယမဂ္ဂံ-အရိယမဂ်ကို၊ အပရဇ္ဈတိ-ပြစ်မှား
 သကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ စိတ္တသမ္မောဟနဌာနံ-စိတ်၏ တွေဝေခြင်းအကြောင်း
 သည်လည်း၊ (ဟောတိ) ၊ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ (အင်္ဂု-၄၅၅)

၅၀။ 'ပါဠိဒေသနိယ'န္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ။
 ဘိက္ခု အညာတကော သန္တော၊ ကိစ္ဆာ လုဒ္ဓါယ ဘောဇနံ။
 သာမံ ဂဟေတွာ ဘုဇ္ဇေယျ၊ 'ဝါရယု'န္တိ ပဝုစ္စတိ။ (၉-၂၆၂)

(ယော)ဘိက္ခု-သည်၊ အညာတကော-(ဘိက္ခုနီနှင့်) ဆွေမျိုးမ
 တော်သူသည်၊ သန္တော-ဖြစ်ပါလျက်၊ ကိစ္ဆာ-ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့်၊
 လုဒ္ဓါယ-ရသောဘိက္ခုနီ၏၊ ဘောဇနံ-ကို၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေ-
 တွာ-ခံယူ၍၊ ဘုဇ္ဇေယျ-စာအံ့၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ တံ-ထိုစား
 ခြင်းကို၊ (ဝါ) ထိုအာပတ်ကို၊) ဝါရယုန္တိ-ဝါရယုဟူ၍၊ (ဝါ) ကဲ့ရဲ့
 ထိုက်၏ဟူ၍၊ ပဝုစ္စတိ။ (အင်္ဂု-၄၅၅)

၅၁။ နိမန္တနာသု ဘုဇ္ဇန္တာ ဆန္ဒာယ၊ ဝေါသာသတိ တတ္ထ ဘိက္ခုနိ။
 အနိဝါရေတွာ တထိ ဘုဇ္ဇေ၊ 'ဝါရယု'န္တိ ပဝုစ္စတိ။ (၉-၂၆၂)

နိမန္တနာသု-ပင့်ဖိတ်ရာအိမ်တို့၌၊ ဘုဇ္ဇန္တာ-ဘောဇဉ်ကို စားကုန်
 လသော်၊ ဆန္ဒာယ-ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝေါသာသတိ-စိမ့်၏၊ တတ္ထ-
 ထိုသို့စိမ့်ရာ၌၊ ဘိက္ခုနိ-စိမ့်နေသောရဟန်းမကို၊ အနိဝါရေတွာ-
 မတားဖြစ်မူ၍၊ တထိ-ထိုဘောဇဉ်ကို၊ ဘုဇ္ဇေ-စားကုန်အံ့၊ ["ဘုဇ္ဇေ"၌

ယေျုဝိဘတ်၏ ယျုကို ချေထားသည်၊ (တစ်နည်း) ဝေဒဝိပလ္လာသ ကြံပါ၊
တေသံ-ထိုရဟန်း၏၊ တံ-ထိုဇာပတ်ကို၊ ဂါရယုန္တိ ပဝုစ္စတိ၊
(အင်္ဂု-၄၇၈)

၅၂။ သဒ္ဓါစိတ္တံ ကုလံ ဂန္ဒာ၊ အပ္ပဘောဂံ အနာဠိယံ။
အဂိလာနော တဟိ ဘုဇ္ဇေ၊ 'ဂါရယု'န္တိ ပဝုစ္စတိ၊ (၉-၂၆၂)

(ယော ဘိက္ခု-သည်၊) သဒ္ဓါစိတ္တံ-သာသနာတော်၌ ယုံကြည်
သောစိတ်ရှိသော၊ အပ္ပဘောဂံ-နည်းသောစည်းစိမ်ရှိသော၊ အနာဠိ-
ယံ-ဆင်းရဲသော၊ ကုလံ-အမျိုးသို့၊ (အမျိုးအိမ်သို့) ဂန္ဒာ-သွားပြီး၍၊
အဂိလာနော-ဂိလာနမဟုတ်ဘဲ၊ တဟိ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုဇ္ဇေ-
အံ့၊ ပေ၊ ပဝုစ္စတိ၊ (အင်္ဂု-၄၇၈)

၅၃။ ယော စေ အရညေ ဝိဟရန္တော၊ သာသကေ သဘယာနကေ။
အဝိဒိတံ တဟိ ဘုဇ္ဇေ၊ 'ဂါရယု'န္တိ ပဝုစ္စတိ၊ (၉-၂၆၂)

ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သာသကေ-ယုံမှားဖွယ်နှင့်တကွဖြစ်
သော၊ သဘယာနကေ-ဘေးရန်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ အရညေ-တော
၌၊ (တောကျောင်း၌) ဝိဟရန္တော-နေလသော်၊ အဝိဒိတံ-ကြိုတင်၍
မသိ စေအပ်သော၊ (ကြိုတင်၍ မလျှောက်အပ်သော) တဟိ-ထိုခဲဖွယ်
ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုဇ္ဇေ-အံ့၊ ပေ၊ ပဝုစ္စတိ၊ (အင်္ဂု-၄၇၈)

၅၄။ ဘိက္ခုနီ အညာတိကာ သန္တာ၊ ယံ ပရေသံ မမာယိတံ။
သပ္ပိ တေလံ မရံ ဖာဏိတံ၊ မစ္ဆမံသံ အထော ခီရံ။
ဒဝိ သယံ ဝိညာပေယျ ဘိက္ခုနီ၊
ဂါရယုပတ္တာ သုဂတဿ သာသနေ၊ (၉-၂၆၂)

(ယာ) ဘိက္ခုနီ-သည်၊ အညာတိကာ-ဆွေမျိုးမတော်သည်၊
သန္တာ-လျက်၊ ပရေသံ-သူတစ်ပါးတို့၏၊ (ဝါ) တို့သည်၊ မမာယိတံ-

ငါ့ဥစ္စာဟု ပြုအပ်သော၊ (ဝါ) မြတ်နိုးအပ်သော၊ သဗ္ဗိ-ထောပတ်ကို သော်၎င်း၊ ပေ၊ ဒဏ်-နို့ဓမ်းကိုသော်၎င်း၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဝိညာပေ-ယျ-တောင်းအံ့၊ (တောင်း၍စားအံ့)၊ (သာ) ဘိက္ခုနီ-သည်၊ သုဂတ-ဿ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာသနေ-၌၊ ဂါရယုပတ္တာ-ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီ၊ (ဝါ) ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော ပါဠိဒေသနိယံသို့ ရောက်ပြီ။
(အင်္ဂု-၄၇၈)

၅၅။ 'ဒုက္ခဒုန္နိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ၊
အပရဒန္တံ ဝိရဒ္ဓဉ္စ၊ ခလိတံ ယဉ္စ ဒုက္ခဒုန္နံ။

၅၆။ ယံ မနုဿော ကရေ ပါပံ၊ အာဝိ ဝါ ယဒိ ဝါ ရဟော။
'ဒုက္ခဒုန္နိ ပဝေဒေန္တိ၊ တေနတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။ (၁-၂၅)

ယံ-အကြင်အမှုကို၊ ဒုက္ခဒုန္နံ-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ (ဝါ) ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ပြုအပ်၏၊ တံ-ထိုအမှုသည်၊ (ဝါ) ကို၊ အပ-ရဒ္ဓဉ္စ-(မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတိုင်း မပြုအပ်သည်ဖြစ်၍) ပြစ်မှားအပ်၏၊ (ဝါ) ပြုမှားအပ်၏၊ ဝိရဒ္ဓဉ္စ-ကုသိုလ်ကိစ္စမှလည်း ချွတ်လွဲ၏၊ ခလိတံ-အရိယာ၏ ကျင့်ဝတ်မှလည်း ချွတ်ချော်၏၊ မနုဿော-လူတစ်ယောက်သည်၊ အာဝိ ဝါ-မျက်မှောက်၌သော်၎င်း၊ ယဒိ-သို့မဟုတ်၊ ရဟော ဝါ-မျက်ကွယ်၌သော်၎င်း၊ ယံ ပါပံ-အကြင်မကောင်းမှုကို၊ ကရေ-ပြုအံ့၊ (တံ-ထိုမကောင်းမှုကို)၊ ဒုက္ခဒုန္နိ-ဒုက္ခဒုဟူ၍၊ (မကောင်းသဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုဟူ၍)၊ (ဝါ) ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ပြုအပ်သော အမှုဟူ၍၊ ပဝေဒေန္တိ-သိစေကြကုန်၏၊ (ဝါ) ပြောဆိုကြကုန်၏၊ တေန-ကြောင့်၊ တေ-ဤအမှုကို၊ (ဝါ) ဤအမှုကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သောအာပတ်ကို၊ ဣတိ-ဤသို့ ဒုက္ခဒုဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

(အင်္ဂု-၄၇၉)

၅၇။ ‘ဒုဗ္ဘာသိတ’န္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုကောဟိ ယထာတထံ။
 ဒုဗ္ဘာသိတံ ဒုရာဘဒ္ဒံ၊ သံကိလိဋ္ဌဉ္စ ယံ ပဒံ။
 ယဉ္စ ဝိညု ဂရဟန္တိ၊ တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။ (၁၂-၂၆)

ယံ ပဒံ-အကြင်ပုဂံလည်းကို၊ (ဝါ) အကြင်စကားကို၊ ဒုရာဘဒ္ဒံ-
 မကောင်းသဖြင့်-ရွတ်အပ် (ပြောဆိုအပ်)၏။ တံ ပဒံ-သည်၊ (ဝါ)သည်၊
 ဒုဗ္ဘာသိတံ-ဒုဗ္ဘာသိတမည်၏။ သံကိလိဋ္ဌဉ္စ-ညစ်ညမ်းသည်လည်း၊
 (ဟောတိ) ယဉ္စ-အကြင်ပုဂံလည်းကိုလည်း၊ (ဝါ) အကြင်စကားကို
 လည်း၊ ဝိညု-ပညာရှိတို့သည်၊ ဂရဟန္တိ-ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။ တေန-
 ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ညစ်ညမ်းသည်၏အဖြစ်၊ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်) ဧတံ-ဤပုဂံလည်းကို၊ (ဝါ) ဤစကားကို၊ ဣတိ-ဤသို့
 ဒုဗ္ဘာသိတဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ (အင်္ဂု-၅၅)

၅၈။ ‘သေခိယ’န္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုကောဟိ ယထာတထံ။
 သေက္ခဿ သိက္ခမာနဿ၊ ဥဇမဂ္ဂါနုသာရိနော။

၅၉။ အာဒိ စေတံ စရဏဉ္စ၊ မုခံ သညမသံဝရော။
 သိက္ခာ တောဒိသိ နတ္ထိ၊ တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။ (၁၂-၂၆)

ယံ-အကြင်သီလကို၊ သေခိယန္တိ-သေခိယဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်
 ပြီ၊ တံ-ထိုသီလကို၊ ၊ပေ၊ သုကောဟိ၊ ၊သေခိယတုသောအမည်သည်
 အာပတ်၏အမည် မဟုတ်သောကြောင့် ဤသို့ပေးပါသည်။ ၊ဧတံ-ဤသေ
 ခိယသီလသည်၊ သိက္ခမာနဿ-သိက္ခာသုံးပါးကို ကျင့်ဆဲဖြစ်သော၊
 ဥဇမဂ္ဂါနုသာရိနော-ဖြောင့်မတ်သော အရိယာလမ်းစဉ်သို့ အစဉ်လိုက်
 သော၊ သေက္ခဿ-သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာဒိ စ-ကုသိုလ်တရားတို့၏
 အစလည်းဟုတ်၏။ စရဏဉ္စ-နိဗ္ဗာန်သွားကြောင်း ကောင်းသောခြေ
 လည်းဟုတ်၏။ မုခဉ္စ-ကုသိုလ် ၁၇ ရာတို့၏ဝင်ကြောင်း ကောင်းသော
 ခံတွင်းလည်းဟုတ်၏။ (တစ်နည်း) မုခဉ္စ-နိဗ္ဗာန်သို့ဝင်ကြောင်း တံခါး

လည်းဟုတ်၏။ သညမော(သံယမော)-ကိုယ်နှုတ်တို့ကို စောင့်စည်းကြောင်း တရားလည်းဟုတ်၏။ သံဝရော-ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရကို ပိတ်ဆို့ကြောင်း တရားလည်းဟုတ်၏။ တောဒိသိ-ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ သိက္ခာ-သိက္ခာသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ဇေတ-ဤသီလကို၊ ဣတိ-ဤသို့ သေခံယူ၍၊ (ဝါ) သေကပ္ပပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ (အင်္ဂု-၄၇၉)

၆၀။ ဂတိ မိဂါနံ ပဝနံ၊ အာကာသော ပက္ခိနံ ဂတိ။
ဝိဘဝေါ ဂတိ ဓမ္မာနံ၊ နိဗ္ဗာနံ အရဟတော ဂတိ။ (ဗိ-၂၆၇)။

ပဝနံ-တောသည်၊ မိဂါနံ-သမင်စသော သားကောင်တို့၏၊ ဂတိ-သွားရောက်အပ်သောအရပ်တည်း။ (ဝါ) လည်းလျောင်းရာတည်း။ အာကာသော-ကောင်းကင်သည်၊ ပက္ခိနံ-ငှက်တို့၏၊ ဂတိ-ရောက်အပ်သောအရပ်တည်း။ (ဝါ) လည်းလျောင်းရာတည်း။ ဝိဘဝေါ-ပျက်စီးခြင်းသည်၊ ဓမ္မာနံ-သင်္ခတတရားတို့၏၊ ဂတိ-ရောက်အပ်သောသဘောတည်း။ (ဝါ) လည်းလျောင်းရာတည်း။ နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်သည်၊ အရဟတော-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဂတိ-ရောက်အပ်သောသဘောတည်း။ (ဝါ) လည်းလျောင်းရာတည်း။ (အင်္ဂု-၄၇၉-၈၀)

၆၁။ စောဒနာ ကိမတ္ထာယ၊ သာရဏာ ကိဿ ကာရဏာ။
သံယော ကိမတ္ထာယ၊ မတိကမ္ပံ ပန ကိဿ တာရဏာ။
(ဗိ-၂၇၉)

စောဒနာ-ဝတ္ထု၊ အာပတ်ကိုပြု၍ စောဒနာခြင်းသည်၊ ကိမတ္ထာယ-အဘယ်အကျိုးငှါ၊ (ဟောတိ-ဖြစ်ပါသနည်း။) သာရဏာ-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေခြင်းသည်၊ ကိဿ-အဘယ်၏၊ တာရဏာ-ကြောင့်၊ (ဟောတိ) သံယော-သည်၊ (သံယာစည်းဝေးခြင်းသည်) ကိမတ္ထာယ-ငှါ၊ (ဟောတိ) မတိကမ္ပံ ပန-အလိုဆန္ဒသိမှုကို

ပြုကြောင်း အမှုသည်ကား၊ (တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုသည်ကား၊) ကိဿ-
၏။ ကာရဏာ-ကြောင့်၊ (ဟောတီ-နည်း၊) (အင်္ဂု-၄၀၄)

၆၂။ စောဒနာ သာရဏတ္ထာယ၊ နိဂ္ဂဟတ္ထာယ သာရဏာ။
သံယော ပရိဂ္ဂဟတ္ထာယ၊ မတိကမ္ပံ ပန ပါဠိယေက္ကံ။ (ပါ-၂၅၉)

စောဒနာ-သည်၊ သာရဏတ္ထာယ-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေခြင်း
အကျိုးငှါ၊ (ဟောတီ-၏။) သာရဏာ-သည်၊ နိဂ္ဂဟတ္ထာယ-(စုဒ္ဓိတ
ကကို) နှိပ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ဟောတီ၊) သံယော-သည်၊ ပရိဂ္ဂ-
ဟတ္ထာယ-အဆုံးအဖြတ်ကို ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းငှါ၊ (တရားနှင့် ညီမညီ
နှိုင်းချိန်ခြင်းငှါ) (ဟောတီ၊) မတိကမ္ပံ ပန-သည်ကား၊ ပါဠိယေက္ကံ-
အသီးအသီး၊ (ဝိနိစ္ဆယသန္နိဋ္ဌာပနတ္ထံ-အဆုံးအဖြတ်ကို ပြီးဆုံးစေခြင်း
အကျိုးငှါ၊ ဟောတီ။) (အင်္ဂု-၄၀၄)

၆၃။ မာ ခေါ တုရိတော အဘဏိ၊ မာ ခေါ စက္ကိကတော ဘဏိ။
မာ ခေါ ပဋိယံ ဇနယိ၊ သစေ အနုဝိဇ္ဇကော တုဝံ။ (ပါ-၂၅၉)

တုဝံ-အရှင်သည်၊ အနုဝိဇ္ဇကော-အနုဝိဇ္ဇကအမည်ရသော
ဝိနည်းစိုရ်သည်၊ သစေ (အသိ)-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊)
တုရိတော-လျှင်လျှင်မြန်မြန်၊ (ဝါ) ကပျာကယာ၊ မာ အဘဏိ-မပြော
ပါနှင့်၊ စက္ကိကတော-ဒေါသသည် ကြမ်းတမ်းအောင်ပြုအပ်သည်၊
(ဟုတွာ၊) မာ ဘဏိ-နှင့်၊ ပဋိယံ-အမျက်ကို၊ မာ ဇနယိ-မဖြစ်
ပါစေနှင့်။ (အင်္ဂု-၄၀၄)

၆၄။ မာ ခေါ သဟသာ အဘဏိ၊
ကထံ ဝိဂ္ဂါဟိကံ အနတ္ထသံဟိတံ။
သုတ္တေ ဝိနယေ အနုလောမေ၊
ပညတ္တေ အနုလောမိကေ။ (ပါ-၂၅၉)

(ပါ-၂၅၉)

သဟသာ-အဆောတလျင်၊ မာ အဘဏီ-နှင့်၊ ဝိဂ္ဂါဟိကံ-
 ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ယူတတ်သော၊ အနတ္တသံဟိတ်-စီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်
 သော၊ ကထံ-စကားကို၊ (မာ အဘဏီ-မပြောပါနှင့်၊) သုတ္တေ-ဥဘ
 တောဝိဘင်းဟူသော သုတ်၌၎င်း၊ ဝိနယေ-မဟာဝဂ္ဂခန္ဓက၊ စူဠဝဂ္ဂခန္ဓ
 ကဟူသော ဝိနည်း၌၎င်း၊ အနုလောမေ-သုတ္တ၊ ဝိနယအားလျော်သော
 ပရိဝါရပါဠိတော်၌၎င်း၊ ပညတ္တေ-အလုံးစုံသော ဝိနယပိဋကဟူသော
 ပညတ်တော်၌၎င်း၊ အနုလောမိကေ-ပညတ်တော်အားလျော်သော
 မဟာပဒေသ လေးပါး၌၎င်း။ (အင်္ဂု-၄၈၄)

၆၅။ အနုယောဂဝတ္တံ နိဿာမယ၊
 ကုသလေန ဗုဒ္ဓိမတာ ကတံ။
 သုဝုတ္တံ သိက္ခာပဒါနုလောမိကံ၊
 ဂတီ န နာသေန္တော သမ္ပရာယိကံ။
 ဟိတေသိ အနုယုဉ္ဇသု၊ ကာလေနတ္ထုပသံဟိတံ။ (ဗ-၂၅၉)

ကုသလေန-ကျွမ်းကျင်တော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓိမတာ-ပညာရှိဖြစ်
 တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကတံ-ပြုတော်မူအပ်ပြီးသော၊ သု-
 ဝုတ္တံ-ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်ပြီးသော၊ သိက္ခာပဒါနုလောမိကံ-
 သိက္ခာပုဒ်တို့အားလျော်သော၊ အနုယောဂဝတ္တံ-မေးစိစစ်ပုံအစဉ်ဟူ
 သော ကျင့်ဝတ်ကို၊ [နိဿာမယ-၌စပ်၊] သမ္ပရာယိကံ-တစ်မလွန်ဘဝ၌
 ဖြစ်သော၊ ဂတီ-မိမိ၏ဂတီကို၊ န နာသေန္တော-မပျက်စေဘဲ၊ နိဿာ-
 မယ-ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် ဆင်ခြင်ပါလေ၊ ဟိတေသိ-စီးပွားကို ရှာမှီး
 သူသည်၊ (ဟုတွာ၊) ကာလေန-သင့်လျော်သောအခါ၌၊ အတ္ထုပ-
 သံဟိတံ-စီးပွားနှင့်စပ်ယှဉ်သော မေးစိစစ်ခြင်းကို၊ (ဝါ) အကြောင်း
 အကျိုးနှင့်စပ်ယှဉ်သော မေးစိစစ်ခြင်းကို၊ အနုယုဉ္ဇသု-အားထုတ်
 ပါလော။ (အင်္ဂု-၄၈၄-၅)

၆၆။ စုဒ္ဓိတဿ စ စောဒကဿ စ၊
 သဟသာ ဝေါဟာရံ မာ ပဓာရေသိ။
 စောဒကော အာဟ အာပန္နောတိ၊
 စုဒ္ဓိတကော အာဟ အနာပန္နောတိ။ (ပါ-၂၇၉)

စုဒ္ဓိတကံဿ စ-၏၎င်း၊ စောဒကဿ စ-၏၎င်း၊ သဟသာ-
 လျှင်၊ ဝေါဟာရံ-ပြောဆိုအပ်သောစကားကို၊ မာ ပဓာရေသိ-
 မဆောင်ရွက် မမှတ်သားပါနှင့်၊ (ဝါ) အတည်မယူပါနှင့်၊ စောဒကော၊
 (တွံ) အာပန္နော-အာပတ်သင့်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ စုဒ္ဓိတ-
 ကော-သည်၊ (အဟံ) အနာပန္နော-ပါ၊ ဣတိ အာဟ။ (အင်္ဂု-၄၅)

၆၇။ ဥဘော အနုက္ခိပန္နော၊ ပဋိညာနုသန္တိတေန ကာရယေ။
 ပဋိညာ လင်္ဂီသု ကတာ၊ အလင်္ဂီသု ဧဝံ န ဝိဇ္ဇတိ။
 ဗဟုမ္ပိ အလင်္ဂီ ဘာသေယျ၊ ဝတ္တာနုသန္တိတေန ကာရယေ။
 (ပါ-၂၇၉)

ဥဘော-စုဒ္ဓိတက၊ စောဒက နှစ်ဦးလုံးတို့ကို၊ အနုက္ခိပန္နော-
 မမြှောက်ပင့်ဘဲ၊ ပဋိညာနုသန္တိတေန-ဝန်ခံခြင်းဟူသော ရှေ့နောက်
 စကားတို့၏ ဆက်သွယ်ပုံအားဖြင့်၊ (တစ်နည်း) ပဋိညာနုသန္တိတေန-
 ဝန်ခံခြင်း၊ ရှေ့နောက်စကားတို့၏ ဆက်သွယ်ပုံအားဖြင့်၊ ကာရယေ-
 ပြုစေရာ၏၊ (ဆုံးဖြတ်ရာ၏) လင်္ဂီသု-လင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ ပဋိညာ-ဝန်ခံ
 ခြင်းကို၊ ကတာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ အလင်္ဂီသု-တို့၌၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဝန်ခံ
 ခြင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ-မရှိ၊ အလင်္ဂီ-သည်၊ ဗဟုမ္ပိ-များသောစကားကို
 လည်း၊ (စေ) ဘာသေယျ-ဘုံ၊ (ဧဝမ္ပိ-ဤသို့ ပြောဆိုပါသော်လည်း)၊
 ဝတ္တာနုသန္တိတေန-ကျင့်ဝတ်ဟူသော အဆက်အသွယ်အားဖြင့်၊ ကာ-
 ရယေ-ရာ၏။ (အင်္ဂု-၄၅)

၆၈။ သဗ္ဗိစ္စ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ပရိဂူဟတိ။
အဂတိဂမနဉ္စ ဂစ္ဆတိ၊ ဒေဝိသော ဝုစ္စတိ အလင်္ဂီပုဂ္ဂလော။

(၈-၂၅၅)

(ယော-သည်) သဗ္ဗိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့်စေ့ဆော်
၍၊ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ-သင့်ရောက်အပ်ပြီးသော အာပတ်
ကို၊ ပရိဂူဟတိ-(ဒေသနာကံ၊ ဝုဋ္ဌာနကံ မပြုဘဲ) လျှို့ဝှက်ထား၏၊
အဂတိဂမနဉ္စ-အဂတိလိုက်ခြင်းသို့လည်း၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ ပေ၊
ဝုစ္စတိ။ [လင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြောင်းပြန်သိပါ။] (အာ-၄၀၅)

၆၉။ အကာလေန စောဒေတိ အဘူတေန၊
ဖရုသေန အနတ္တသံဟိတေန။
ဒေါသန္တရော စောဒေတိ နော မေတ္တာစိတ္တော၊
ဒေဝိသော ဝုစ္စတိ အဓမ္မစောဒကော။ (၈-၂၅၆)

(ယော-အကြင်စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်) အကာလေန-မသင့်
လျော်သောအခါ၌၊ အဘူတေန-မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုဖြင့်၎င်း၊ ဖရု-
သေန-ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့်၎င်း၊ အနတ္တသံဟိတေန-စီးပွားနှင့်
မစပ်ယှဉ်သော စကားဖြင့်၎င်း၊ စောဒေတိ-၏၊ ဒေါသန္တရော-ဒေါသ
နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသည်၊ နော မေတ္တာစိတ္တော-မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော
စိတ်မရှိသည်၊ (ဟုတ္တော) စောဒေတိ၊ ဒေဝိသော-ကို၊ အဓမ္မစောဒ-
ကော-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ [ဓမ္မစောဒကကို နည်းမှီပေးပါ။] (အာ-၄၀၅)

၇၀။ ပုဗ္ဗာပရံ န ဇာနာတိ၊ ပုဗ္ဗာပရဿ အကောဝိဒေါ။
အနုသန္တိဝစနပထံ န ဇာနာတိ၊
အနုသန္တိဝစနပထဿ အကောဝိဒေါ။
ဒေဝိသော ဝုစ္စတိ ဗာလစောဒကော။ (၈-၂၅၇)

(ယော-သည်၊) ပုဗ္ဗာပရံ-ရှေ့စကား၊ နောက်စကားကို၊ (ရှေးဦးစွာပြောဆိုထိုက်သောစကား၊ နောက်မှပြောဆိုထိုက်သောစကားကို) န ဇာနာတိ-မသိ၊ ပုဗ္ဗာပရဿ-၌၊ အကောဝိဒေါ-မကျွမ်းကျင်၊ အနုသန္တိဝစနပထံ-ကထာနုသန္တိ၊ ဝိနိစ္ဆယာနုသန္တိ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော စကားလမ်းကြောင်းကို၊ (စုဒ္ဓိတက၊ အနုဝိဇ္ဇကတို့၏ စကားနှင့် ဆက်သွယ်သောစကား၊ အာပတ်၊ အနာပတ်ဟူသော အဆုံးအဖြတ်နှင့် ဆက်သွယ်သောစကားကို) န ဇာနာတိ၊ ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ (အင်္ဂု-၄၈၆)

၇၁။ ဒိဋ္ဌံ ဒိဋ္ဌေန သမေတိ၊ ဒိဋ္ဌေန သံသန္တတေ ဒိဋ္ဌံ။
 ဒိဋ္ဌံ ပဋိစ္စ န ဥပေတိ၊ အသုဒ္ဓပရိသင်္ဂါတော။
 သော ပုဂ္ဂလော ပဋိညာယ၊ ကာတဗ္ဗော တေနုပေါသထော။
 (၈-၂၅၅)

ဒိဋ္ဌံ-မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာသည်၊ ဒိဋ္ဌေန-စောဒက၏ ဒိဋ္ဌဟူသော စကားနှင့်၊ (စောဒက၏ “တပည့်တော် မြင်အပ်ပါပြီ”ဟူသောစကားနှင့်) သမေတိ-ညီညွတ်၏၊ ဒိဋ္ဌံ-သည်၊ ဒိဋ္ဌေန-နှင့်၊ သံသန္တတေ-နှီးနှောမိ၏၊ (ပန-ထိုသို့ပင် ညီညွတ်နှီးနှောပါသော်လည်း၊ ယသွာ-ကြောင့်) ဒိဋ္ဌံ-မြင်ခြင်းကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ န ဥပေတိ-အပြစ်သို့ မကပ်ရောက်၊ (ဝန်မခံ) (တသွာ) သော ပုဂ္ဂလော-ထိုစုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဝါ) ကို၊ အသုဒ္ဓပရိသင်္ဂါတော-မစင်ကြယ်သော ယုံမှားခြင်းဖြင့် ယုံမှားအပ်သူသည်၊ (ဟောတိ) ပဋိညာယ-သူ၏ဝန်ခံခြင်းကြောင့်၊ (စုဒ္ဓိဇာက၏ “တပည့်တော် ပရိသုဒ္ဓပါ”ဟု ဝန်ခံခြင်းကြောင့်) တေန-ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် (တက္ခာ) ဥပေါသထော-ဥပသ်ကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုထိုက်၏။ [“သုတံ သုတေန သမေတိ၊ မုတံ မုတေန သမေတိ” ဂါထာတို့ကို နည်းမှီပေးပါ။ မုတံ-ယာန၊ ဇိဝှိ၊ ကာယဟူသော ဝိညာဏ်သုံးပါးဖြင့် ရောက်၍ သိအပ်သော အကြောင်းအရာကို၊ ဟုဆိုပါ။] (အင်္ဂု-၄၈၇)

၇၂။ ဥပေါသထော သာမဂ္ဂတ္ထာယ၊ ဝိသုဒ္ဓတ္ထာယ ပဝါရဏာ။
 ပရိဝါသော မာနတ္ထတ္ထာယ၊
 မူလာယပဋိကဿနာ နိဂ္ဂဟတ္ထာယ။
 မာနတ္ထံ အတ္တာနတ္ထာယ၊ ဝိသုဒ္ဓတ္ထာယ အတ္တာနံ။ (ပါ-၂၈၃)

ဥပေါသထော-သည်၊ (ဥပုသ်ပြုခြင်းသည်) သာမဂ္ဂတ္ထာယ-
 ကာယသာမဂ္ဂိ၊ စိတ္တသာမဂ္ဂိအကျိုးငှါ၊ (ဟောတိ) ပဝါရဏာ-သည်၊
 ဝိသုဒ္ဓတ္ထာယ-စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ဟောတိ) ပရိဝါသော-
 သည်၊ (ပရိဝါသ်နေခြင်းသည်) မာနတ္ထတ္ထာယ-မာနတ်အကျိုးငှါ၊
 (ဟောတိ) မူလာယပဋိကဿနာ-အရင်းသို့ တစ်ဖန်ငင်ခြင်းသည်၊
 နိဂ္ဂဟတ္ထာယ-နှိပ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ (အင်္ဂ-၄၈၈)

၇၃။ ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ထေရေ စ ပရိဘာသတိ။
 ကာယဿ ဘေဒါ ဒုပ္ပညော၊ ခတော ဥပဟတိန္ဒြိယော။
 နိရယံ ဂစ္ဆတိ ဒုမ္မေဓော၊ န စ သိက္ခာယ ဝါရဝေါ။ (ပါ-၂၈၄)

(ယော-အကြင်သူသည်) ဆန္ဒာ-ချစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဒေါသာ-
 မုန်းခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဘယာ-ကြောက်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ မောဟာ-မသိ
 နားမလည်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ (ဂစ္ဆတိ-အဂတိသို့လိုက်၏) ထေရေ စ-
 တို့ကိုလည်း၊ ပရိဘာသတိ-ဘေးကိုပြု၍ ခြိမ်းခြောက်၏၊ ဒုပ္ပညော-
 တိဟိတ်ပဋိသန် ပင်ကိုယ်ဉာဏ်မရှိသော၊ ခတော-မိမိကိုမိမိ တူးဖျိအပ်
 ပြီးသော၊ ဥပဟတိန္ဒြိယော-ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော သဒ္ဓါစသောဣန္ဒြေ
 ရှိသော၊ (ပျက်စီးပြီးသော သဒ္ဓါစသောဣန္ဒြေရှိသော) သိက္ခာယ-
 သိက္ခာသုံးပါး၌၊ န စ ဝါရဝေါ-ရိုသေလေးစားခြင်းလည်း မရှိသော၊
 ဒုမ္မေဓော-တစ်ခဏချင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဉာဏ်မရှိသော၊ (ထိုးထွင်း
 ဉာဏ်မရှိသော) (သော-ထိုသူသည်) ကာယဿ-ခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေ-
 ဒါ-ပျက်စီးခြင်းကြောင့် (ဝါ) ပျက်စီးခြင်းဟူသော သေခြင်းမှနောက်၌၊

နိရယံ-သို့၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

(အင်-၄၀၀)

၇၄။ န ဓ အာမိသံ နိဿာယ၊ န ဓ နိဿာယ ပုဂ္ဂလံ။
ဥဘော ဧတေ ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ ယထာဓမ္မော တထာ ကဇေ။
(၈-၂၀၄)

(တသွာ-ကြောင့်၊ အနုဝိဇ္ဇကော-သည်၊) အာမိသံ ဓ-ဆွမ်း
စသောအာမိသကိုလည်း၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ (စုဒ္ဓိတကံ-ကို၊) န ကဇေ-
မပြုရာ၊ (မဆုံးဖြတ်ရာ၊) ပုဂ္ဂလံ ဓ-ဥပဇ္ဈာယ်စသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း၊
နိဿာယ (န ကဇေ) ဥဘော-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဧတေ-ဤအာမိသံ
ကိုမှီခြင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမှီခြင်းတို့ကို၊ ဝိဝဇ္ဇေတွာ-ရှောင်ကြဉ်၍၊ ယထာ-
အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော-ဝိနည်းတရားတော်သည်၊
(ဌိတော-တည်ရှိ၏၊) တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကဇေ-ပြု
ရာ၏၊ (ဆုံးဖြတ်ရာ၏။) (အင်-၄၀၀)

၇၅။ ကောဓနော ဥပနာဟိ ဓ၊ စက္ကော ဓ ပရိဘာသကော။
အနာပတ္တိယာ 'အာပတ္တိ'တိ ဧပေတိ၊
တာဒိသော စောဒကော ဈာပေတိ အတ္တာနံ။ (၈-၂၀၅)

(ယော-အကြင်စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ကောဓနော-အမျက်
ထွက်လေ့ရှိသည်၎င်း၊ ဥပနာဟိ ဓ-ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့ရှိသည်၎င်း၊ စက္ကော
ဓ-ကြမ်းတမ်းသည်၎င်း၊ ပရိဘာသကော-ဘေးကိုပြု၍ ခြိမ်းခြောက်
တတ်သည်၎င်း၊ (ဟုတွာ၊) အနာပတ္တိယာ-အနာပတ်၌၊ အာပတ္တိတိ-
အာပတ်ဟူ၍၊ ဧပေတိ-တက်ရောက်စေ၏၊ (တင်၏၊) တာဒိသော-
သော၊ စောဒကော-သည်၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ဈာပေတိ-လောင်ကျွမ်း
စေ၏။ [နောတ်နောတ်ဂါဏာတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။] (အင်-၄၀၀)

၇၆။ ဥပကဏ္ဍကံ ဇပ္ပတိ ဇိမ္မံ ပေက္ခတိ၊
 ဝိတိဟရတိ ကုမ္မဂ္ဂံ ပဋိသေဝတိ။
 အနာပတ္တိယာ 'အာပတ္တိ'တိ ရောပေတိ၊
 တာဒိသော စောဒကော ဈာပေတိ အတ္တာနံ။ (ပါ-၂၀၄)

ဥပကဏ္ဍကံ-နား၏အနီး၌၊ ဇပ္ပတိ-တိုင်ပင်ပြောဆို၏။ (သင်
 ပေး၏။) ဇိမ္မံ-အကောက်ကို၊ (အပြစ်ကို) ပေက္ခတိ-ကြည့်ရှု၏။ (ရှု၏။)
 ဝိတိဟရတိ-အဆုံးအဖြတ်ကို လွန်၍ဆောင်၏။ (ယုတ်လျော့စေ၏။)
 ကုမ္မဂ္ဂံ-လမ်းမှားကို၊ ပဋိသေဝတိ-မှီဝဲ၏။ (အနာပတ်ကို အာပတ်ဟု
 ပြ၏။) ။ပေ၊ (အင်္ဂု-၄၈၈-၉)

[အကာလေန စောဒေတိ၊ ပုဗ္ဗာပရံ န ဇာနာတိ၊ အနုသန္တိဝံစနပထံ န ဇာနာတိ
 ဝါထာတို့ကို ၆၈-၆၉ ဝါထာတို့၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ "ဘာသိတာဘာသိတ-
 ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သောအရာ၊ ဟောတော်မမူအပ်သောအရာ၊
 အာစိဏ္ဏာနာစိဏ္ဏ-ဘုရားရှင် လေ့ကျက်တော်မူအပ်သောအရာ၊ လေ့
 ကျက်တော်မမူအပ်သောအရာ။" ဟုဆိုပါ။] (အင်္ဂု-၄၈၉)

၇၇။ ဝတ္ထု၊ ဝိပတ္တိ အာပတ္တိ၊ နိဒါနံ အာကာရအကောဝိဒေါ။
 ပုဗ္ဗာပရံ န ဇာနာတိ၊ ကတာကတံ သမေန စ။ (ပါ-၂၀၅)

(ယော-အကြင်ရဟန်းသည်။) ဝတ္ထု-သိက္ခာပုဒ်တို့၏ ဝတ္ထုကို
 ၎င်း၊ ဝိပတ္တိ-ဝိပတ္တိလေးပါးကို၎င်း၊ အာပတ္တိ-ကို၎င်း၊ နိဒါနံ-သိက္ခာ
 ပုဒ် ပညတ်ရာဒေသဟူသော နိဒါန်းကို၎င်း၊ ပုဗ္ဗာပရံ-ရှေးဦးစွာပြော
 အပ်သောစကား၊ နောက်မှပြောအပ်သောစကားကို၎င်း၊ န ဇာနာတိ-
 မသိ၊ သမေန စ-ပုဗ္ဗာပရကို မသိခြင်းနှင့်တူသော မသိခြင်းကြောင့်ပင်၊
 ကတာကတံ-ပြုအပ်ပြီး၊ မပြုအပ်သေးသောအမှုကို၊ (န ဇာနာတိ။)
 (အင်္ဂု-၄၉၀)

၇၈။ ကမ္မဉ္စ အဓိကရဏဉ္စ၊ သမထေ စာပိ အကောဝိဒေါ။
ရတ္တော ဒုဋ္ဌော စ မုဋ္ဌော စ၊ ဘယာ မောဟာ စ ဝစ္ဆတိ။

(ပါ-၂၅၅)

ကမ္မဉ္စ-ကို၎င်း၊ အဓိကရဏဉ္စ-ကို၎င်း၊ (န ဇာနာတိ) သမ-
ထေ စာပိ-၌လည်း၊ အကောဝိဒေါ-မကျွမ်းကျင်၊ ရတ္တော-ရာဂဖြင့်
တပ်မက်သည်၊ (ဟုတွာ-ဖြစ်၍၎င်း၊ (ဝါ) ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊)
ဒုဋ္ဌော-ဒေါသက ဖျက်ဆီးအပ်သည်၊ (ဟုတွာ) စ၊ မုဋ္ဌော-မောဟဖြင့်
တွေဝေသည်၊ (ဟုတွာ) စ-၎င်း၊ (ဝါ) ၎င်း၊ ဘယာ-ကြောက်ခြင်း
ကြောင့်၎င်း၊ မောဟာ စ-မသိနားမလည်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဝစ္ဆတိ-
အဂတိသို့လိုက်၏။ (အင်္ဂု-၅၅၃)

၇၉။ န စ သညတ္တိကုသလော၊ နိဗ္ဗတ္တိယာ စ အကောဝိဒေါ။
လဒ္ဓပက္ခော အဟိရိကော၊ ကဏှကမ္မော အနာဒရော။
သ ဝေ တာဒိသကော ဘိက္ခု၊ 'အပ္ပဋိက္ခော'တိ ဝုစ္စတိ။

(ပါ-၂၅၅)

န စ သညတ္တိကုသလော-စုဒ္ဓိတက၊ စောဒကတို့ကို နားလည်
စေခြင်း၌လည်း မကျွမ်းကျင်၊ နိဗ္ဗတ္တိယာ စ-(မှန်သောအကြောင်း၊
မမှန်သောအကြောင်းကို) ရှုစေခြင်း၌လည်း၊ အကောဝိဒေါ-ကျင်၊
လဒ္ဓပက္ခော-(မိမိနှင့်တူသော) ရအပ်ပြီးသော အသင်းရှိ၏၊ အဟိရိ-
ကော-မကောင်းမှုမှလည်း ရှက်ခြင်းမရှိ၊ ကဏှကမ္မော-မည်းညစ်သော
အကုသိုလ်ကံလည်းရှိ၏၊ အနာဒရော-ပုဂ္ဂလဓမ္မ၌လည်း ရှိသေလေး
စားခြင်းမရှိ၊ တာဒိသကော-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ သ(သော) ဘိက္ခု-
ကို၊ အပ္ပဋိက္ခောတိ-အပ္ပဋိက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ (အကြီးအကဲအရာ၌ တင်
ထားသောအားဖြင့် မရှုထိုက်၊ မချီးမြှောက်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍)၊
ဝုစ္စတိ။ [သုက္ကပက္ခဂါထာများကို နည်းမှီပေးပါ။] (အင်္ဂု-၅၅၄)

၈၀။ ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ အတိဝတ္တတိ။
နိဟိယတိ တဿ ယသော၊ ကာဠပိက္ခေဝ စန္ဒိမာ။ (ပါ-၂၉၄)

ယော-အကြင်သူသည်၊ ဆန္ဒာ-ကြောင့်၎င်း၊ ၊ပေ၊ ဓမ္မံ-ကို၊
အတိဝတ္တတိ-လွန်၍ကျင့်၏၊ တဿ-၏၊ ယသော-ခြွေရံသင်းပင်၊
ကျော်စောခြင်းသည်၊ ကာဠပက္ခေ-လဆုတ်ပက္ခဏ်၊ စန္ဒိမာ ဣဝ-
လကဲ့သို့၊ နိဟိယတိ-တစ်နေ့တခြား လျော့ပါးဆုတ်ယုတ်၏။(အင်္ဂု-၄၉၆)

၈၁။ ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ နာတိဝတ္တတိ။
အာပူရတိ တဿ ယသော၊ သုက္ကပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။ (ပါ-၂၉၆)

၊ပေ၊ သုက္ကပက္ခေ-လဆန်းပက္ခဏ်၊ စန္ဒိမာ ဣဝ-ကဲ့သို့၊ အာပူ-
ရတိ-တစ်နေ့တခြား တိုးပွားပြည့်စုံ၏။ (အင်္ဂု-၄၉၇)

၈၂။ ပက္ကမနန္ဒိကော ကထိနုဒ္ဓါရော၊ ဝုတ္တော အာဒိစ္စပန္နုနာ။
ဧတဉ္စ တာဟံ ပုစ္ဆာမိ၊

ကတမော ပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဇ္ဇတိ။ (ပါ-၃၁၀)

ပက္ကမနန္ဒိကော-(ဥပစာရသိမ်၏ အပြင်ပသို့) ဖဲသွားခြင်း
ဟူသော အဆုံးရှိသော၊ ကထိနုဒ္ဓါရော-ကထိန်နုတ်ခြင်းကို၊ အာဒိစ္စ-
ပန္နုနာ-နေမျိုးထွတ်တင် ဘုရားရှင်သည်၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်
ပြီ၊ ဧတဉ္စ-ဤပက္ကမနန္ဒိက ကထိနုဒ္ဓါရကိုလည်း၊ တံ-အရှင်ကို၊ အဟံ
ပုစ္ဆာမိ-ပါ၏၊ [တာဟံတို့ "ထေ+အဟံ"ဟု ငွေးနိဿယ ပုဒ်ဖြတ်၏၊ ပုစ္ဆာဓာတ်
က ဒွိကမ္မကဓာတ်ဖြစ်သောကြောင့် "တံ+အဟံ"ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပါသည်။] ကတ-
မော ပလိဗောဓော-အဘယ်ပလိဗောဓေသည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဆိဇ္ဇတိ-
ဖြတ်ပါသည်။ (အင်္ဂု-၅၀၅)

၈၃။ ပက္ကမနန္ဒိကော ကထိနုဒ္ဓါရော၊
ဝုတ္တော အာဒိစ္စပန္နုနာ။

ဧတဉ္စ တာဟံ ဝိဿဇ္ဇိဿံ၊
 စိဝရပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဇ္ဇတိ။
 တဿ သဟ ဗဟိသီမဂမနာ၊
 အာဝါသပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ။ (ပါ-၃၁၀)

၊ပေ၊ ဧတဉ္စ-ကိုလည်း၊ တေ-အား၊ ဝိဿဇ္ဇိဿံ-ဖြေဆိုအံ့၊
 စိဝရပလိဗောဓော-သည်၊ ပဌမံ ဆိဇ္ဇတိ၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊
 သဟ ဗဟိသီမဂမနာ-ဥပစာရသိမ်မြင်ပသို့ ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်
 နက်၊ အာဝါသပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ။ [နောက်နောက်ဂါထာတို့၌ ဤသို့
 အပြည့်အစုံပေးပါ။] (အင်္ဂု-၅၅၅-၆)

၈၄။ နိဋ္ဌာနန္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရော၊ ဝုတ္တော အာဒိစ္စပဉ္စနာ။
 ဧတဉ္စ တာဟံ ဝိဿဇ္ဇိဿံ၊
 အာဝါသပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဇ္ဇတိ။
 စိဝရေ နိဋ္ဌိတေ စိဝရပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ။ (ပါ-၃၁၀)

နိဋ္ဌာနန္တိကော-သင်္ကန်းပြီးဆုံးခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ ၊ပေ၊
 စိဝရေ-သည်၊ နိဋ္ဌိတေ-ပြီးလသော်၊ ၊ပေ၊ (အင်္ဂု-၅၅၆)

၈၅။ သန္တိဋ္ဌာနန္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရော၊
 ဝုတ္တော အာဒိစ္စပဉ္စနာ။
 ဧတဉ္စ တာဟံ ဝိဿဇ္ဇိဿံ၊
 ဒွေ ပလိဗောဓော အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဆိဇ္ဇန္တိ။ (ပါ-၃၁၀)

သန္တိဋ္ဌာနန္တိကော-ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ ၊ပေ၊
 ဒွေ ပလိဗောဓော၊ အပုဗ္ဗံ-ရှေးလည်းမကျ၊ အစရိမံ-နောက်လည်းမကျ၊
 (တစ်ပြိုင်နက်၊) ဆိဇ္ဇန္တိ။ (အင်္ဂု-၅၅၆)

၈၆။ နာသနန္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရော၊

ဝုတ္တော အာဒိစ္စပန္နုနာ။

ဧတေ တာဟံ ဝိဿန္တိဿံ၊

အာဝါသပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိရူတိ။

စိဝရေ နဋေ စိဝရပလိဗောဓော ဆိရူတိ။ (ပါ-၃၁၁)

နာသနန္တိကော-သင်္ကန်းပျောက်ပျက်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိ
သော၊ ၊ပေ၊ စိဝရေ နဋေ-ပျောက်ပျက်လသော်၊ ၊ပေ၊ (အင်္ဂု-၅၀၆)

၈၇။ သဝနန္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရော၊

ဝုတ္တော အာဒိစ္စပန္နုနာ။

ဧတေ တာဟံ ဝိဿန္တိဿံ၊

စိဝရပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိရူတိ။

တဿ သဟ သဝနေန အာဝါသပလိဗောဓော ဆိရူတိ။

(ပါ-၃၁၁)

သဝနန္တိကော-ကြားခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ ၊ပေ၊ တဿ-
ထိုရဟန်း၏၊ သဝနေန-(မိမိနေခဲ့ရာ ကျောင်းတိုက်၌ “ကထိန်နုတ်ပြီ
တဲ့”ဟု) ကြားခြင်းနှင့်၊ သဟ-တကွ၊ ၊ပေ၊ (အင်္ဂု-၅၀၆)

၈၈။ အာသာဝစ္ဆေဒိကော ကထိနုဒ္ဓါရော၊

ဝုတ္တော အာဒိစ္စပန္နုနာ။

ဧတေ တာဟံ ဝိဿန္တိဿံ၊

အာဝါသပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိရူတိ။

စိဝရာသာယ ဥပစ္စိန္နာယ စိဝရပလိဗောဓော ဆိရူတိ။

(ပါ-၃၁၁)

အာသာဝစ္ဆေဒိကော-(သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော)အာသာပြတ်ခြင်းဟူ

သော အဆုံးရှိသော၊ ပေ၊ စီဝရာသာယ-သက်န်း၌ဖြစ်သော အာသာ
သည်၊ ဥပစ္စိန္တယ-ပြတ်လသော်၊ ပေ၊ (အင်္ဂု-၅၀၆)

၈၉။ သီမာတိက္ကမနန္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရော၊

ဝုတ္တော အာဒိစ္စပန္နုနာ။

ဧတဉ္စ တာဟံ ဝိဿန္တိဿံ၊

စီဝရပလိဗောဓော ပဌပံ ဆိလ္လတိ။

တဿ ဗဟိသီမေ အာဝါသပလိဗောဓော ဆိလ္လတိ။ (ဇိ-၃၃၁)

သီမာတိက္ကမနန္တိကော-ဥပစာရသိမ်မြင်ပ၌ သက်န်းကာလကို
လွန်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ (ဝါ) တပေါင်းလပြည့်ဟူသော သက်န်း
ကာလအပိုင်းအခြားကို လွန်ခြင်းအဆုံးရှိသော၊ ပေ၊ တဿ-ထိုရဟန်း
၏၊ ဗဟိသီမေ-၌၊ အာဝါသပလိဗောဓော ဆိလ္လတိ။ (အင်္ဂု-၅၀၆)

၉၀။ သဟုတ္တာရော ကထိနုဒ္ဓါရော၊

ဝုတ္တော အာဒိစ္စပန္နုနာ။

ဧတဉ္စ တာဟံ ဝိဿန္တိဿံ၊

ဒွေ ပလိဗောဓော အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဆိလ္လန္တိ။ (ဇိ-၃၃၁)

သဟုတ္တာရော-ရဟန်းများနှင့်အတူ နုတ်ခြင်းဟူသော၊ (အင်္ဂု-၅၀၆)

၉၁။ ကတိ အာပတ္တိယော ကာယိကာ၊ ကတိ ဝါစသိတာ တတာ။

ဆာဒေန္တဿ ကတိ အာပတ္တိယော၊ ကတိ သံသဂ္ဂပစ္စယာ။

(ဇိ-၃၆၄)

ကာယိကာ-ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့
ကို၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက်တို့ဟူ၍၊ ကတာ-ပြုတော်မူအပ်ကုန်သ
နည်း၊ ဝါစသိတာ-ဝစ်ဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော-တို့ ကို၊)
ကတိ-တို့ဟူ၍၊ ကတာ-ပြုတော်မူအပ်ကုန်သနည်း၊ ဆာဒေန္တဿ-

ဖုံးထားသောရဟန်း၏၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော၊ အာ-
ပတ္တိယော-တို့ကို၊ (ကတာ-နည်း၊) သံသဂ္ဂပစ္စယာ-နီးနှောခြင်းဟူ
သော အကြောင်းကြောင့်၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော၊ (အာ-
ပတ္တိယော-တို့ကို၊ ကတာ-နည်း။)

၉၂။ ဆာပတ္တိယော ကာယိကာ၊ ဆ ဝါစသိကာ ကတာ။

ဆာဒေန္တဿ တိဿော အာပတ္တိယော၊ ပဉ္စ သံသဂ္ဂပစ္စယာ။

(ပါ-၃၆၄)

ကာယိကာ အာပတ္တိယော ဆ-ပါ၊သံ၊ထုလ်၊ပါ၊ပါ၊ဒု-အားဖြင့်
ခြောက်ပါးတို့ဟူ၍၊ ကတာ-အပ်ကုန်ပြီ၊ ဝါစသိကာ အာပတ္တိ-
ယော-တို့ကို၊ ဆ-ပါ၊သံ၊ထုလ်၊ပါ၊ဒု၊ဒု-အားဖြင့် ခြောက်ပါးတို့ဟူ၍၊
ကတာ၊ ဆာဒေန္တဿ တိဿော-ပါ၊ပါ၊ဒု-အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော၊
အာပတ္တိယော ကတာ၊ သံသဂ္ဂပစ္စယာ ပဉ္စ-ပါ၊သံ၊ထုလ်၊ပါ၊ဒု-အား
ဖြင့် ငါးပါးကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော ကတာ။)

၉၃။ အရုဏုဂ္ဂေ တတိ အာပတ္တိယော၊ ကတိ ယာဝတတိယကာ။

တတေတ္ထ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ ကတိဟိ သဗ္ဗသင်္ဂဟော။(ပါ-၃၆၄)

အရုဏုဂ္ဂေ-အရုဏ်တက်ရာအခါ၌၊ ကတိ-ကုန်သော၊ အာ-
ပတ္တိယော-တို့သို့၊ (အာပဇ္ဇတိ-ရောက်သနည်း၊) ကတိ-ကုန်သော၊
ယာဝတတိယကာ-ယာဝတတိယကအာပတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-
ကုန်သနည်း၊) ကတိ-အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော အာပတ်တို့သည်၊
ဧတ္ထ-ဤသာသနာတော်၌၊ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ-အဋ္ဌဝတ္ထုကအာပတ်
မည်ကုန်သနည်း၊ ကတိဟိ-အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော ဥဒ္ဒေသ
(စကား)တို့ဖြင့်၊ သဗ္ဗသင်္ဂဟော-အလုံးစုံသောသိက္ခာပုဒ်၊ အလုံးစုံ
သောပါတိမောက္ခဒ္ဒေသတို့ကို သိမ်းယူနိုင်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ။)

၉၄။ အရူဏုဂ္ဂေ တိဿော အာပတ္တိယော၊ ခွေ ယာဝတတိယကာ။
ဧကေတ္ထ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ ဧကေန သဗ္ဗသင်္ဂဟော။ (ဇိ-၃၆၄)

အရူဏုဂ္ဂေ တိဿော-သံ၊နိ၊ဒု-အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော၊
အာပတ္တိယော (အာပလူတိ-ရောက်၏။) ခွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊
ယာဝတတိယကာ-ဘိက္ခုယာဝတတိယက၊ ဘိက္ခုနီယာဝတတိယက
တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ကုန်၏။) ဧကော-ဘိက္ခုနီတို့အား ပညတ်အပ်သော
တစ်ပါးတည်းသောအာပတ်သည်၊ ဧတ္ထ-၌၊ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ-အဋ္ဌဝတ္ထုက
အာပတ်မည်၏။ ဧကေန-"ယဿ သိယာ အာပတ္တိ၊ သော အာဝိ-
ကရေယျ"ဟူသော တစ်ပါးသော နိဒါနုဒ္ဒေသစကားဖြင့်၊ သဗ္ဗ-
သင်္ဂဟော-သည်၊ (ဟောတိ-၏။)

၉၅။ ဝိနယဿ ကတိ မူလာနိ၊ ယာနိ ဗုဒ္ဓေန ပညတ္တာ။
ဝိနယဂရုကာ ကတိ ဝုတ္တာ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လစ္ဆာဒနာ ကတိ။ (ဇိ-၃၆၄)

ဝိနယဿ-ဝိနည်း၏။ ယာနိ(မူလာနိ)-အကြင်မူလတို့ကို၊
ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ ပညတ္တာ(ပညတ္တာနိ)-ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊
(တာနိ)မူလာနိ-တို့သည်၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက်တို့နည်း၊ ကတိ-
အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော၊ ဝိနယဂရုကာ-ဝိနည်း၌ဂရုကအာပတ်
တို့ကို၊ ဝုတ္တာ-အပ်ကုန်သနည်း၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက်တို့သည်၊
ဒုဋ္ဌုလ္လစ္ဆာဒနာ-ဒုဋ္ဌုလ္လစ္ဆာဒနအာပတ်မည်ကုန်သနည်း။

၉၆။ ဝိနယဿ ခွေ မူလာနိ၊ ယာနိ ဗုဒ္ဓေန ပညတ္တာ။
ဝိနယဂရုကာ ခွေ ဝုတ္တာ၊ ခွေ ဒုဋ္ဌုလ္လစ္ဆာဒနာ။ (ဇိ-၃၆၄)

။ပေ၊ (တာနိ) မူလာနိ ခွေ-ကာယဒွါရ၊ ဝစိဒွါရအားဖြင့် နှစ်ပါး
တို့တည်း၊ ခွေ-ပါ၊သံ-အားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဝိနယဂရုကာ-တို့ကို၊
ဝုတ္တာ၊ ခွေ-ပါ၊သံ-အားဖြင့်နှစ်ပါးတို့သည်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လစ္ဆာဒနာ-ကုန်၏။

၉၇။ ဝါမန္တရေ ကတိ အာပတ္တိယော၊ ကတိ နဒိပါရပစ္စယာ။
ကတိမံသေသု ထုလ္လစ္စယံ၊ ကတိမံသေသု ဒုက္ကဋ်။ (ဇိ-၃၆၄)

ဝါမန္တရေ-ရွာတစ်ပါးသို့ သွားခြင်း၌၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက် ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ (ဝုတ္တာ-နည်း၊) နဒိပါရပစ္စယာ- မြစ်တစ်ဘက်ကမ်းသို့ ကူးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ကတိ (အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ဝုတ္တာ၊) ကတိမံသေသု-အဘယ်မျှလောက် ကုန်သော အသားတို့၌၊ ထုလ္လစ္စယံ-ထုလ္လစ္စဉ်းအာပတ်ကို၊ (ဝုတ္တိ-နည်း၊) ကတိမံသေသု ဒုက္ကဋ်-ကို၊ (ဝုတ္တိ။)

၉၈။ ဝါမန္တရေ စတဿော အာပတ္တိယော၊
စတဿော နဒိပါရပစ္စယာ။

ကေမံသေ ထုလ္လစ္စယံ၊ နဝမံသေသု ဒုက္ကဋ်။ (ဇိ-၃၆၄)

ဝါမန္တရေ-၌၊ စတဿော-သံယာဒိသေသံ၊ ထုလ္လစ္စဉ်း၊ ပါစိတ်၊ ဒုက္ကဋ်-အားဖြင့် လေးပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိယော (ဝုတ္တာ၊) နဒိ-ပါရပစ္စယာ-ကြောင့်၊ စတဿော-သံ၊ ထုလ်၊ ပါ၊ ဒု-အားဖြင့် လေးပါး ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော (ဝုတ္တာ၊) ကေမံသေ-တစ်ပါးသောလူ သား၌၊ ထုလ္လစ္စယံ-ကို၊ (ဝုတ္တိ၊) နဝမံသေသု-လူသားမှ ကြွင်းသော ကိုးပါးသော အကပ္ပိယအသားတို့၌၊ ဒုက္ကဋ် (ဝုတ္တိ။)

၉၉။ ကတိ ဝါစသိတာ ရတ္တိ၊ ကတိ ဝါစသိတာ ဒိဝါ။

ဒဒမာနဿ ကတိ အာပတ္တိယော၊

ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ ကိတ္တကာ။ (ဇိ-၃၆၄)

ရတ္တိ-ညဉ့်အခါ၌၊ ဝါစသိတာ-ဝစ်ခွါရ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ကတိ (အာပတ္တိယော ဝုတ္တာ၊) ဒိဝါ-၌၊ ဝါစသိတာ ကတိ (အာပတ္တိ-ယော ဝုတ္တာ၊) ဒဒမာနဿ-ပေးသောရဟန်း၏၊ ကတိ အာပတ္တိ-

ယော (ဝုတ္တော) ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ-ခံယူသောရဟန်း၏၊ ကိတ္တကာ-
အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော ဝုတ္တော။)

၉၉။ ဒွေ ဝါစသိကာ ရတ္ထိ၊ ဒွေ ဝါစသိကာ ဒိဝါ။

ဒဒမာနဿ တိသော အာပတ္တိယော၊

စတ္တာရော စ ပဋိဂ္ဂဟေ။

(ပါ-၃၆၄)

ရတ္ထိ ၊ပေ၊ ဒွေ-ပါစိတ်၊ဒုက္ကဋ်အားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော၊ (အာ-
ပတ္တိယော ဝုတ္တော) ဒိဝါ ၊ပေ၊ ဒွေ-ပါစိတ်၊ဒုက္ကဋ်အားဖြင့် နှစ်ပါး
ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော ဝုတ္တော) ဒဒမာနဿ ၊ပေ၊ တိသော-
ပါရာဇိက၊ထုလ္လစွဉ်း၊ပါစိတ်အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော
ဝုတ္တော) ပဋိဂ္ဂဟေ စ-ခံယူခြင်းကြောင့်ကား၊ စတ္တာရော-ပါရာဇိ
က၊သံယာဒိသေသ်၊ထုလ္လစွဉ်း၊နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အားဖြင့် လေးပါးကုန်
သော၊ ၊ပေ၊

၁၀၀။ကတိ ဒေသနာဂါမိနိယော၊ ကတိ သပ္ပဋိကမ္မာ ကတာ။

ကတေတ္ထ အပ္ပဋိကမ္မာ ဝုတ္တော၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဝန္တုနာ။(ပါ-၃၆၄)

ဒေသနာဂါမိနိယော-ဒေသနာဂါမ်အာပတ်တို့ကို၊ ကတိ-ဟူ၍
(ကတာ-ပြုတော်မူအပ်ကုန်သနည်း၊) သပ္ပဋိကမ္မာ-ကုစားခြင်းနှင့်
တကွဖြစ်သော အာပတ်တို့ကို၊ ကတိ ကတာ-ကုန်သနည်း၊ ဧတ္ထ-
ဤအာပတ်တို့တွင်၊ အပ္ပဋိကမ္မာ-ကုစားခြင်းမရှိသောအာပတ်တို့ကို၊
ကတိ-ဟူ၍၊ အာဒိစ္စဝန္တုနာ-နေမင်း၏အဆွေဖြစ်တော်မူသော၊
ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သနည်း။

၁၀၁။ပဉ္စ ဒေသနာဂါမိနိယော၊ ဆ သပ္ပဋိကမ္မာ ကတာ။

ဧကေတ္ထ အပ္ပဋိကမ္မာ ဝုတ္တော၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဝန္တုနာ။(ပါ-၃၆၅)

ဒေသနာဝါမိနိယော ပဉ္စ-လဟုကအာပတ် ငါးပါးတို့ဟူ၍၊
(ကတာ၊) သပ္ပဋိကမ္မာ ဆ-ပါရာဇိကကို ကြည့်၍ ခြောက်ပါးတို့ဟူ၍၊
ကတာ၊ ဧတ္ထ အပ္ပဋိကမ္မာ ကော-ပါရာဇိကတစ်ပါးဟူ၍၊ ၊ပေ၊

၁၀၂။ ဝိနယဂရုတာ ကတိ ဝုတ္တာ၊ ကာယဝါစသိကာနိ စ။
ကတိ ဝိကာလေ ခညရသော၊
ကတိ ဥတ္တိစတုတ္ထေန သမ္မုတိ။ (၈-၃၆၅)

ကတိ-ကုန်သော၊ ဝိနယဂရုကာ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာ၊ ကာယဝါစ-
သိကာနိ စ-ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်
ကား၊ ကတိ-တို့နည်း၊ ကတိ-ကုန်သော၊ ခညရသော-စပါးမှဖြစ်သော
အရည်သည်၊ (စပါးရည်သည်၊) ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ (ဝဋ္ဋတိ-
အပ်သနည်း၊) ဥတ္တိစတုတ္ထေန-ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့်၊ သမ္မုတိ-သမုတ်
ခြင်းသည်၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက်နည်း။

၁၀၃။ ဝိနယဂရုတာ ဒွေ ဝုတ္တာ၊ ကာယဝါစသိကာနိ စ။
ဧတော ဝိတာလေ ခညရသော၊
ဧတော ဥတ္တိစတုတ္ထေန သမ္မုတိ။ (၈-၃၆၅)

ဒွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဝိနယဂရုတာ ဝုတ္တာ၊ ကာယဝါစသိ-
ကာနိ စ-တို့သည်ကား၊ (သဗ္ဗာနေဝ-သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊
သိက္ခာပဒါနိ-သိက္ခာပုဒ်တို့တည်း၊) ဧတော-တစ်ပါးသော၊ ခည-
ရသော-လောကသောဝိရုကဆေးဟူသော စပါးရည်သည်၊ ဝိတာ-
လေ (ဝဋ္ဋတိ၊) ဥတ္တိစတုတ္ထေန သမ္မုတိ ဧကော-ဘိက္ခုနောဝါဒက
သမ္မုတိ တစ်ပါးသာတည်း။

၁၀၄။ ပါရာဇိကာ ကာယိကာ ဒွေ၊ ဒွေ သံဝါသကဘူမိယော။
ဒွိန္ဒု ရတ္ထိစ္ဆေဒေါ၊ ပညတ္တာ ဒွဂ်လာ ဒုဝေ။ (၈-၃၆၅)

ကာယိကာ-ကာယဒွါရ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ပါရာဇိကာ-တို့သည်၊
 ဒွေ-ဘိက္ခုမေထုနပါရာဇိက၊ ဘိက္ခုနီကာယသံသဂ္ဂပါရာဇိက နှစ်ပါးတို့
 တည်း။ သံဝါသကဘူမိယော-သံဝါသက၏ အခိုက်အတန့်ဖြစ်သော
 ဘုံတို့သည်။ ဒွေ-ကိုယ်တိုင် မိမိကိုယ်ကို သမာနသံဝါသရုံအောင်ပြုခြင်း၊
 သမဂ္ဂသံယာသည် ဥက္ခိတ္တကရဟန်းကို သံယာဘောင်သို့ သွင်းခေါ်ခြင်း
 နှစ်ပါးတို့တည်း။ (တစ်နည်း) ဒွေ-သမာနသံဝါသကဘူမိ၊ နာနာသံဝါ
 သကဘူမိ နှစ်ပါးတို့တည်း။ ဒွိန္ဒ-ပါရိဝါသိကရဟန်း၊ မာနတ္တစာရိက
 ရဟန်း နှစ်ပါးတို့၏၊ ရတ္ထိစ္ဆဒေါ-ညဉ့်ပြတ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊
 ဒွဂ်လံ ပညတ္တာ-ဒွဂ်လပညတ်တို့သည်၊ ဒုဝေ-"ဒွဂ်လပဌပရမံ
 အာဒါတဗ္ဗံ"၊ "ဒွဂ်လံ ဝါ ဒွေမာသံ ဝါ" အားဖြင့် နှစ်ပါးတို့တည်း။

၁၀၅။ ဒွေ အတ္တာနံ ဝဓိတွာန၊ ဒွိဟိ သံယော ဘိဇ္ဇတိ။
 ဒွေတ္ထ ပဌမာပတ္တိကာ၊ ဥတ္တိယာ ကရဏာ ဒုဝေ။ (ပါ-၃၆၅)

အတ္တာနံ-မိမိကိုယ်ကို၊ ဝဓိတွာန-ပုတ်ခတ်၍၊(ဝါ) ခြင်းကြောင့်၊
 ဒွေ-ပါစိတ်၊ဒုက္ကဋ်အားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော အာပတ်တို့သို့ အာပဇ္ဇတိ၊
 ဒွိဟိ-ကမ္မ၊ သလာကဂ္ဂါဟဟူသော နှစ်ပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့်၊
 သံယော ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ-ဤဝိနည်း၌၊ ဒွေ-ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီတို့အတွက်
 ပညတ်တော်မူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော၊ ပဌမာပတ္တိကာ-
 ပဌမာပတ္တိကအာပတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဥတ္တိယာ-ဥတ်၏၊ ကရ-
 ဏာ-ပြုကြောင်းကိစ္စတို့သည်၊(ဝါ)ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့သည်၊ ဒုဝေ-ကမ္မဥတ်၊
 ကမ္မပါဒကဥတ်အားဖြင့် နှစ်ပါးတို့တည်း။ [ဥတ္တိကံ၌ ဥတ်သည် ကမ္မဥတ်
 ဖြစ်၏၊ ဥတ္တိဒုတိယတံစသည်၌ ဥတ်သည် ကမ္မပါဒကဥတ်ဖြစ်၏။]

၁၀၆။ ပါဏာတိပါတေ တိဿော အာပတ္တိယော၊
 ဝါစာ ပါရာဇိကာ တယော။
 ဩဘာသနာ တယော ဝုတ္တာ၊ သဗ္ဗရိတ္တေန ဝါ တယော။
 (ပါ-၃၆၅)

ပါဏာတိပါတေ-သူ၏အသက်ကို လျှင်စွာချခြင်းကြောင့်၊
 တိဿော-ပါ၊ထုလ်၊ပါ-အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိယော
 (ဟောန္တိ။) ဝါစာ-နှုတ်ကြောင့် (ဖြစ်ကုန်သော၊) ပါရာဇိကာ-တို့ကို၊
 တယော-ဝဋ္ဋပဋိစ္ဆာဒိကာဘိက္ခုနီ၏အာပတ်၊ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ ဘိက္ခုနီ
 ၏အာပတ်၊အဋ္ဌဝတ္ထုကာဘိက္ခုနီ၏အာပတ်အားဖြင့် သုံးပါးတို့ဟူ၍၊
 (ဝုတ္တာ၊) ဩဘာသနာ-ယုတ်ယုတ်မာမာပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊
 တယော-သံ၊ထုလ်၊ဒု-အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သောအာပတ်တို့ကို၊(ဝုတ္တာ၊)
 သဗ္ဗရိတ္တေန ဝါ-အောင်သွယ်မှုကြောင့်လည်း၊ တယော-သံ၊ထုလ်၊ဒု
 အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သောအာပတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ။)

၁၀၇။တယော ပုဂ္ဂလာ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗာ၊
 တယော တမ္မာနံ သင်္ဂဟာ။
 နာသိတကာ တယော ဝုတ္တာ၊
 တိတ္ထန္တံ ဧကဝါစိကာ။ (၈-၃၆၅)

တယော-အဒ္ဓါနဟိန၊အင်္ဂဟိန၊ဝတ္ထုဝိပန္နအားဖြင့် သုံးယောက်
 ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာ-တို့ကို၊ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗာ၊ တယော-ဥ တ်ကို
 ပြုစီရင်ခြင်း(ဥတ္တိကပ္ပနာ၊) ပြု၍မပြီးသေးသောပစ္စုပ္ပန်ကြိယာ(ဝိပု
 ကတပစ္စတ္တိ)၊ အတိတ်ကိုပြုခြင်း(အတိတကရဏံ)အားဖြင့် သုံးပါးတို့
 သည်၊ တမ္မာနံ-တို့ကို၊ သင်္ဂဟာ-သိမ်းယူကြောင်းတို့တည်း၊ နာသိတ-
 ကာ-ဖျက်ဆီးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ တယော-လိင်္ဂနာသန၊ သံဝါသ
 နာသန၊ ဒဏ္ဍကမ္မနာသနအားဖြင့် သုံးပါးတို့ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊ တိတ္ထန္တံ-
 သုံးယောက်ကုန်သော ရဟန်းလောင်းတို့အား၊ ဧကဝါစိကာ-တစ်ပြိုင်
 နက် ကမ္မဝါစာရွတ်ခြင်းသည်၊ (ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။)

၁၀၈။အဒိန္နာဒါနေ တိဿော အာပတ္တိယော၊
 စတဿော မေထုနပစ္စယာ။

ဆိန္ဒန္တဿ တိဿော အာပတ္တိယော၊

ပဉ္စ ဆဒ္ဓိတပစ္စယာ။

(ပါ-၃၆၅)

အဘိန္နာဒါနေ-အရှင်မပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုခိုးယူခြင်းကြောင့်၊ တိဿော-ပါ၊ထုလ်၊ဒု-အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိယော (ဟောန္တိ၊) မေထုနပစ္စယာ-မေထုန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ စဿသော-ပါ၊ထုလ်၊ပါ၊ဒု-အားဖြင့် လေးပါးကုန်သော၊ (အာပတ္တိ-ယော ဟောန္တိ၊) ဆိန္ဒန္တဿ-ဖြတ်သောရဟန်း၏၊ တိဿော-ပါ၊ ထုလ်၊ပါ-အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိယော (ဟောန္တိ၊) ဆဒ္ဓိ-တပစ္စယာ-စွန့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပဉ္စ-ပါ၊သံ၊ထုလ်၊ပါ၊ ဒု-အားဖြင့် ငါးပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိယော (ဟောန္တိ၊)

၁၀၉။ ဘိက္ခုနောဝါဒကဝဂ္ဂသ္မိံ၊ ပါစိတ္တိယေန ဒုက္ကဋာ ကတာ။ စတုရေတ္ထ နဝကာ ဝုတ္တာ၊ ဒွိန္ဒံ စိဝရေန စ။ (ပါ-၃၆၆)

ဘိက္ခုနောဝါဒကဝဂ္ဂသ္မိံ-၌၊ ပါစိတ္တိယေန (သဒ္ဓိ) ဒုက္ကဋာ-ကို၊ ကတာ(ဇေ)-ပြုတော်မူအပ်သည်သာ၊ ဧတ္ထ-ဤဘိက္ခုနောဝါဒကဝဂ် ပထမသိက္ခာပုဒ်၌၊ စတုရော-အဓမ္မကံ၊ ဓမ္မကံ၌ နှစ်ပါးစီအားဖြင့် လေးပါးကုန်သော၊ နဝကာ-နဝကတို့ကို၊ ဝုတ္တာ၊ ဒွိန္ဒံ-ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဥပသမ္ပန္နာ၊ ဘိက္ခုနိနံ သန္တိကေ ဥပသမ္ပန္နာအားဖြင့် နှစ်ပါးသော ဘိက္ခုနိတို့အား၊ စိဝရေန စ-သက်န်းကြောင့်လည်း၊ (သက်န်းပေးခြင်းကြောင့်လည်း၊) (အာပတ္တိ-ပါစိတ်အာပတ်၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်ကို၊ ဝုတ္တာ။)

၁၁၀။ ဘိက္ခုနိနဉ္စ အက္ခာတာ၊ အဋ္ဌ ပါဠိဒေသနိယာ ကတာ။ ဘုဉ္ဇန္တာမတဓညေန၊ ပါစိတ္တိယေန ဒုက္ကဋာ ကတာ။ (ပါ-၃၆၆)

ဘိက္ခုနိနဉ္စ-တို့အားလည်း၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ပါဠိဒေသနိ-ယာ-ပါဠိဒေသနိအာပတ်တို့ကို၊ အက္ခာတာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

အာမကဓညေန(အာမကဓညံ)-စပါးစိမ်းကို၊ ဘုဉ္ဇန္တာ(ဘုဉ္ဇန္တိယာ)-
တောင်း၍ စားသောဘိက္ခုနီ၏။ ပါစိတ္တိယေန (သဒ္ဓိံ) ဒုက္ကဋ္ဌာ-ကို၊
ကတာ(ဧဝ)-ပြုတော်မူအပ်သည်သာ။

၁၁၁။ ဂစ္ဆန္တဿ စတဿော အာပတ္တိယော၊

ဌိတဿ စာပိ တတ္တကာ။

နိသိန္နဿ စတဿော အာပတ္တိယော၊

နိပန္နဿာပိ တတ္တကာ။ (ပါ-၃၆၆)

ဂစ္ဆန္တဿ-သွားသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စတဿော-သံ၊ ထုလ်၊ ပါ၊ ဒု
အားဖြင့် လေးပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊)
ဌိတဿ စာပိ-ရပ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ တတ္တကာ-ထိုမျှအတိုင်း
အရှည်ရှိသော လေးပါးကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော ဟောန္တိ၊) နိသိန္န-
ဿ-ထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စတဿော-သံ၊ ထုလ်၊ ပါ၊ ဒု-အားဖြင့် လေး
ပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိယော (ဟောန္တိ၊) နိပန္နဿာပိ-လျောင်း
သောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ တတ္တကာ (အာပတ္တိယော ဟောန္တိ။)

၁၁၂။ ပဉ္စ ပါစိတ္တိယာနိ၊ သဗ္ဗာနိ နာနာဝတ္ထုကာနိ။

အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ အာပဇ္ဇေယျ ဧကတော။ (ပါ-၃၆၆)

သဗ္ဗာနိ-ကုန်သော၊ နာနာဝတ္ထုကာနိ-အမျိုးမျိုးသော
ဝတ္ထုရှိကုန်သော၊ ပဉ္စ-ငါးပါးကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာနိ-ဆေးငါးပါးကို
အကပ်ခံ၍ သင့်သောပါရိတ်အာပတ်တို့သို့၊ အပုဗ္ဗံ-ရှေးလည်းမကျ၊
အစရိမံ-နောက်လည်းမကျ၊ ဧကတော-တစ်ပြိုင်နက်၊ အာပဇ္ဇေယျ-
ရောက်ရာ၏။

၁၁၂။ နဝ ပါစိတ္တိယာနိ၊ သဗ္ဗာနိ နာနာဝတ္ထုကာနိ။

အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ အာပဇ္ဇေယျ ဧကတော။ (ပါ-၃၆၆)

၂၀၀။ နဝ-ကိုးပါးကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာနိ-ကိုးပါးသော ပဏိတ
ဘောဇဉ်ကို တောင်း၍ စားခြင်းကြောင့် သင့်သောပါစိတ်အာပတ်တို့သို့
၂၀၀။

၁၁၃။ ပဉ္စ ပါစိတ္တိယာနိ၊ သဗ္ဗာနိ နာနာဝတ္ထုကာနိ။
ဧကဝါစာယ ဒေသေယျ၊ ဝုတ္တာ အာဒိစ္စပန္နုနာ။ (၁၂-၃၆၆)

၂၀၀။ ပါစိတ္တိယာနိ-တို့ကို၊ ဧကဝါစာယ-"အဟံ ဘန္တေ ပဉ္စ
ဘေသဇ္ဇာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သတ္တာဟံ အတိက္ကာမေတွာ ပဉ္စ၊
အာပတ္တိယော အာပန္နော၊ တာ တုမှမူလေ ပဋိဒေသေမိ" ဟူသော
တစ်ခွန်းတည်းသောစကားဖြင့်၊ ဒေသေယျ (ဣတိ)-ဒေသနာပြောရာ
၏ဟူ၍၊ အာဒိစ္စပန္နုနာ-သည်၊ ဝုတ္တာ။

၁၁၄။ နဝ ပါစိတ္တိယာနိ၊ သဗ္ဗာနိ နာနာဝတ္ထုကာနိ။
ဧကဝါစာယ ဒေသေယျ၊ ဝုတ္တာ အာဒိစ္စပန္နုနာ။ (၁၂-၃၆၆)

၂၀၀။ နဝ ပါစိတ္တိယာနိ ဧကဝါစာယ-"အဟံ ဘန္တေ နဝ
ပဏိတဘောဇနာနိ ဝိညာပေတွာ ဘူဒ္ဓိတွာ နဝ အာပတ္တိယော အာ-
ပန္နော၊ တာ တုမှမူလေ ပဋိဒေသေမိ" ဟူသော တစ်ခွန်းတည်းသော
စကားဖြင့်၊ ၂၀၀။

၁၁၅။ ပဉ္စ ပါစိတ္တိယာနိ၊ သဗ္ဗာနိ နာနာဝတ္ထုကာနိ။
ဝတ္ထု ကိတ္တေတွာ ဒေသေယျ၊ ဝုတ္တာ အာဒိစ္စပန္နုနာ။
(၁၂-၃၆၇)

၂၀၀။ ဝတ္ထု-"အဟံ ဘန္တေ ပဉ္စ ဘေသဇ္ဇာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ
သတ္တာဟံ အတိက္ကာမေသိ၊ ယထာဝတ္ထုကံ တံ တုမှမူလေ ပဋိဒေသေမိ"
ဟူသောဝတ္ထုကို၊ ကိတ္တေတွာ-ပြောကြား၍၊ (ထုတ်ဖော်၍)၊ ဒေသေယျ
(ဣတိ)-ဒေသနာပြောရာ၏ဟူ၍၊ ၂၀၀။

၁၁၆။နဝ ပါစိတ္တိယာနိ၊ သဗ္ဗာနိ နာနာဝတ္ထုကာနိ။
 ဝတ္ထု ကိတ္တေတွာ ဒေသေယျ၊ ဝုတ္တာ အာဒိစ္စပန္နုနာ။
 (ပါ-၃၆၇)

ဝတ္ထု-“အဟံ ဘန္တေ နဝ ပဏိတဘောဇနာနိ ဝိညာပေတွာ ဘုတ္တော၊ ယထာဝတ္ထုကံ တံ တုမ္မုလေ ပဋိဒေသေမိ” ဟူသောဝတ္ထုကို၊

၁၁၇။ယာဝတတိယဧတေ တိဿော အာပတ္တိယော၊
 ဆ ဝေါဟာရပစ္စယာ။
 ခါဒန္တဿ တိဿော အာပတ္တိယော၊
 ပဉ္စ ဘောဇနပစ္စယာ။ (ပါ-၃၆၇)

ယာဝတတိယဧတေ-ယာဝတတိယကဉ္စ၊ တိဿော-ပါ၊သံ၊ ပါ-
 အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပလ္လတိ-
 ရောက်၏။ ဝေါဟာရပစ္စယာ-ဝိညာတ်နှင့်ယှဉ်သော စကားဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်၊ (ဝါ) ပစ္စည်းနှင့်စပ်၍ ပြောဆိုခြင်းဟူသော အ
 ကြောင်းကြောင့်၊ ဆ-ပါ၊သံ၊ထုလ်၊ပါ၊ပါ၊ဒု-အားဖြင့် ခြောက်ပါးကုန်
 သော၊ (အာပတ္တိယော အာပလ္လတိ၊) ခါဒန္တဿ-ခဲစားသောသူအား၊
 တိဿော-ထုလ်၊ပါ၊ဒု-အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော၊အာပတ္တိယော
 (အာပလ္လတိ၊) ဘောဇနပစ္စယာ-စားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊
 ပဉ္စ-သံ၊ထုလ်၊ပါ၊ပါ၊ဒု-အားဖြင့် ငါးပါးကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော
 အာပလ္လတိ၊)

၁၁၈။သဗ္ဗာ ယာဝတတိယကာ၊ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂစ္ဆန္တိ။
 ပဉ္စဒ္ဓဉ္စေဝ အာပတ္တိ၊ ပဉ္စဒ္ဓံ အဓိကရဏေန စ။ (ပါ-၃၆၇)

သဗ္ဗာ-ကုန်သော၊ ယာဝတတိယကာ-တို့သည်၊ ပဉ္စ-ပါ၊သံ၊
 ထုလ်၊ပါ၊ဒု-အားဖြင့် ငါးပါးကုန်သော၊ ဌာနာနိ-ဌာနတို့သို့၊ (အရာတို့
 သို့) ဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ကုန်၏။ ပဉ္စဒ္ဓဉ္စေဝ-သိတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတို့၏သာ။

အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) ပဉ္စန္ဒ-သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတို့၏ (အတွက်၊) အဓိကရဏေန စ-အဓိကရုဏ်းသည်လည်း၊ [ပဌမာအနတ် တတိယာသက်၊] (ဟောတိ။)

၁၁၉။ ပဉ္စန္ဒံ ဝိနိစ္ဆယော ဟောတိ၊ ပဉ္စန္ဒံ ဝုပသမေန စ။
ပဉ္စန္ဒဉ္စေဝ အနာပတ္တိံ၊ တိဟိ ဌာနေဟိ သောဘတိ။
(ပါ-ဒုရ)

ပဉ္စန္ဒ-သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတို့၏အတွက်၊ ဝိနိစ္ဆယော- ဆုံးဖြတ်ရခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ပဉ္စန္ဒံ-တို့၏၊ (အဓိကရဏံ-သည်၊) ဝုပသမေန စ-ငြိမ်းအေးသည်လည်း၊ [ပထမာအနတ် တတိယာသက်၊] (ဟောတိ၊) ပဉ္စန္ဒဉ္စေဝ-တို့၏သာ၊ အနာပတ္တိ-အာပတ်မသင့်ခြင်း သည်၊ (ဟောတိ၊) တိဟိ-သံဃာ၊ဂိုဏ်း၊ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် သုံးပါးကုန် သော၊ ဌာနေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ သောဘတိ-တင့်တယ်၏။

၁၂၀။ ဒွေ ကာယိကာ ရတ္တိံ၊ ဒွေ ကာယိကာ ဒိဝါ။
နိဇ္ဈာယန္တဿ ဧကော အာပတ္တိံ၊ ဧကော ပိဏ္ဍပါတပစ္စယာ။
(ပါ-ဒုရ)

ဒွေ-ပါစိတ်၊ဒုက္ကဋ်အားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော၊ကာယိကာ-ကာယဒွါရ၌ဖြစ်ကုန်သော အာပတ်တို့သို့၊ ရတ္တိံ-ညဉ့်အခါ၌၊ (အာပဇ္ဇတိ၊) ဒွေ-ပါစိတ်၊ဒုက္ကဋ်အားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော၊ ကာယိကာ ဒိဝါ-နေအခါ၌၊ (အာပဇ္ဇတိ၊) နိဇ္ဈာယန္တဿ-ကြည့်ရှုသောရဟန်း၏၊ ဧကော-တစ်ပါးသော၊ အာပတ္တိ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ၊) ပိဏ္ဍပါတ-ပစ္စယာ-ဆွမ်းခံခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဧကော-တစ်ပါးသော၊ (အာပတ္တိ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ ဟောတိ၊) (တစ်နည်း) ပိဏ္ဍပါတ-ပစ္စယာ-ဆွမ်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဧကော-တစ်ပါးသော၊ (အာပတ္တိ-ပါစိတ်အာပတ်သည်၊ ဟောတိ။)

၁၂၁။ အဋ္ဌာနိသံသေ သမ္ပဿံ၊ ပရေသံ သဒ္ဓါယ ဒေသယေ။
 ဥက္ခိတ္တကာ တယော ဝုတ္တာ၊
 တေစတ္တာလိသ သမ္မာဝတ္တနာ။ (ပါ-၃၆၈)

အဋ္ဌာနိသံသေ-ရှစ်ပါးသော အာနိသင်တို့ကို၊ သမ္ပဿံ (သမ္ပဿန္တော)-ကောင်းစွာမြော်မြင်သော ရဟန်းသည်၊ ပရေသံ-သူတစ်ပါးတို့၏အပေါ်၌၊ သဒ္ဓါယ-ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဒေသယေ-ဒေသနာပြောရာ၏၊ ဥက္ခိတ္တကာ-ဥက္ခိတ္တကဖြစ်ကုန်သော၊ တယော-အာပတ်ကိုမရှု၊ မကုစား၊ ယုတ်မာသောအယူကိုမစွန့်သော သုံးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဝုတ္တာ၊ (တေသံယေဝ ဥက္ခိတ္တကာနံ-တို့၏ပင်၊) သမ္မာဝတ္တနာ-ကောင်းစွာကျင့်အပ်သောဝတ်တို့ကို၊ တေစတ္တာလိသ-လေးဆယ့်သုံးပါးတို့ဟူ၍၊ (ဝုတ္တာ-အပ်ကုန်ပြီ။)

၁၂၂။ ပဉ္စဋ္ဌာနေ မုသာဝါဒေါ၊ စုဒ္ဒသ 'ပရမ'န္တိ ဝုစ္စတိ။
 ဒွါဒသ ပါဠိဒေသနိယာ၊ စတုန္ဒံ ဒေသနာယ စ။ (ပါ-၃၆၈)

ပဉ္စဋ္ဌာနေ-ပါးသံ၊ ထုလ်၊ ပါ၊ ဒု-အားဖြင့် ငါးပါးသောဋ္ဌာနတို့သို့၊ မုသာဝါဒေါ-သည်၊ (ဝစ္စတိ-ရောက်၏၊) စုဒ္ဒသ-တစ်ဆယ့်လေးပါးတို့ကို၊ 'ပရမ'န္တိ-ပရမံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ပါဠိဒေသနိယာ-ပါဠိဒေသနိယအာပတ်တို့သည်၊ ဒွါဒသ-ဘိက္ခုပါဠိဒေသနိယ(၄)ပါး၊ ဘိက္ခုနီပါဠိဒေသနိယ(၈)ပါးအားဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးတို့တည်း၊ စတုန္ဒံ-လေးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဒေသနာ(ယ) စ-အစွယ်ဒေသနာသည်လည်း၊ (အပြစ်ကိုပြောခြင်း၊ ထောင်းပန်ခြင်းသည်လည်း၊) ဟောတိ။

၁၂၃။ အဋ္ဌပီတော မုသာဝါဒေါ၊ အဋ္ဌ ဥပေါသထင်္ဂါနိ။
 အဋ္ဌ ဒုတေယျင်္ဂါနိ၊ အဋ္ဌ တိတ္ထိယဝတ္တနာ။ (ပါ-၃၆၈)
 မုသာဝါဒေါ-ချွတ်ယွင်းသောစကားကို ဆိုခြင်းသည်၊ အဋ္ဌပီ-

ကော-ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိ၏။ ဥပေါသထင်္ဂါနိ-ဥပုသ်အင်္ဂါတို့သည်၊
အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ဒုတေယျင်္ဂါနိ-တမန်သည်၏အလုပ်ဖြစ်သော
အင်္ဂါတို့သည်၊ အဋ္ဌ-တည်း။ တိတ္ထိယဝတ္တနာ-သာသနာတော်သို့ဝင်လို
သောတိတ္ထိတို့ ကျင့်အပ်သောဝတ်တို့သည်၊ အဋ္ဌ-တို့တည်း။

၁၂၄။ အဋ္ဌဝါစိကာ ဥပသမ္ပဒါ၊ အဋ္ဌန္တံ ပစ္စုဋ္ဌာတထံ။
အဋ္ဌန္တံ အာသနံ ဒါတထံ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကော အဋ္ဌဟိ။

(ပါ-၃၆၈)

ဥပသမ္ပဒါ-ဘိက္ခုနုပသမ္ပဒကံသည်၊ အဋ္ဌဝါစိကာ-ရှစ်ကြိမ်
ကမ္မဝါစာရွတ်ခြင်းရှိ၏။ အဋ္ဌန္တံ-ဆွမ်းစားစရပ်၌ ရှစ်ယောက်သော
ဘိက္ခုနီတို့အား၊ ပစ္စုဋ္ဌာတထံ-နေရာမှရှေးရှုထထိုက်၏။ အဋ္ဌန္တံ-
ဆွမ်းစားစရပ်၌ ရှစ်ယောက်သောဘိက္ခုနီတို့အား၊ အာသနံ- နေရာကို၊
ဒါတထံ-ပေးထိုက်၏။ အဋ္ဌဟိ-အင်္ဂါရှစ်ပါးတို့နှင့်၊ (သမန္တာဝတော-
သော၊ ဘိက္ခု-ကို) ဘိက္ခုနောဝါဒကော-ဘိက္ခုနောဝါဒကရဟန်း
ဟူ၍၊ (သမန္တိတဗ္ဗော-သမုတ်ထိုက်၏။)

၁၂၅။ ဧကဿ ဆေဇ္ဇံ ဟောတိ၊ စတုန္တံ ထုလ္လစ္စယံ။
စတုန္တုဉ္ဇေဝ အနာပတ္တိ၊ သဗ္ဗေသံ ဧကဝတ္ထုကာ။ (ပါ-၃၆၈)

(နဝသု-သံဃာသင်းခွဲသော ကိုးပါးသောရဟန်းတို့တွင်၊)
ဧကဿ-စာရေးတံကိုယူစေပြီး၍ သံဃာသင်းခွဲသော တစ်ပါးသော
ရဟန်း၏။ ဆေဇ္ဇံ-သာသနာတော်ဝယ် အမြစ်အရင်း၏ ပြတ်ခြင်းသည်၊
(ပါရာဇိကအာပတ်သည်) ဟောတိ၊ စတုန္တံ-ဘေဒါနဝတ္ထကဖြစ်သော
လေးပါးသောရဟန်းတို့၏။ ထုလ္လစ္စယံ-သည်၊ (ဟောတိ) စတုန္တု-
ဉ္ဇေဝ-ဓမ္မဝါဒိဖြစ်သော လေးပါးသောရဟန်းတို့၏သာလျှင်၊ အနာပတ္တိ
(ဟောတိ) သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ကိုးပါးသောရဟန်းတို့၏။

ကေတတ္ထုကာ-သံယဘေဒဟူသော တစ်ခုတည်းသောဝတ္ထုရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ-ကုန်၏။)

၁၂၆။ နဝ အာယာတဝတ္ထုနိ၊ နဝဟိ သံယော ဘိဇ္ဇတိ။
နဝေတ္ထ ပဌမာပတ္တိကာ၊ ဥတ္တိယာ ကရကာ နဝ။ (ပါ-၃၆၈)

အာယာတဝတ္ထုနိ-တို့သည်။ နဝ-ကိုးပါးတို့တည်း။ နဝဟိ-ကိုးပါးသောရဟန်းတို့ဖြင့်၊ (ကြောင့်၊) သံယော ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ-ဤအာပတ်တို့တွင်၊ ပဌမာပတ္တိကာ-ပဌမာပတ္တိကအာပတ်တို့သည်။ နဝ-သုက္ကဝိဿဋ္ဌိစသော ကိုးပါးတို့တည်း။ ဥတ္တိယာ-ဖြင့်၊ ကရကာ-ပြုထိုက်သောကံတို့သည်။ နဝ-ဩသာရဏစသော ကိုးပါးတို့တည်း။

၁၂၇။ ဒသ ပုဂ္ဂလာ နာဘိဝါဒေတဗ္ဗာ၊ အဇ္ဇလိသာမိစေန စ။
ဒသန္တံ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ၊ ဒသ စိဝရဓာရကာ။ (ပါ-၃၆၉)

ဒသ-နဝက၊ အနုပသမ္ပန္နစသော ဆယ်ယောက်ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာ-တို့ကို၊ နာဘိဝါဒေတဗ္ဗာ-ထိုက်ကုန်၊ (တေသံ-ထိုဆယ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အပေါ်၌၊) သာမိစေန -အရိုအသေပြုမှုနှင့် (သဒ္ဓိ-တကွ၊) အဇ္ဇလိ စ-လက်အုပ်ချို့မှုကိုလည်း၊ န (ကာတဗ္ဗော၊) ဒသန္တံ-နဝက၊ အနုပသမ္ပန္နစသော ဆယ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အပေါ်၌၊ (ဧဝံ-ဤသို့ ရှိခိုးမှုစသည်ကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုသောရဟန်း၏၊) ဒုက္ကဋံ ဟောတိ၊ ဒသ-ဆယ်ရက်တို့ပတ်လုံး၊ စိဝရဓာရကာ-အတိရေကသင်္ကန်းကိုဆောင်ခြင်းကို၊ (အနုညာတာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ။)

၁၂၈။ ပဉ္စန္တံ ဝဿံဝုဋ္ဌာနံ၊ ဒါတဗ္ဗံ ဣစ စိဝရံ။
သတ္တန္တံ သန္တေ ဒါတဗ္ဗံ၊ သောဠသန္တံ န ဒါတဗ္ဗံ။ (ပါ-၃၇၀)

ဣဓ-ဤသင်္ကန်းဝေဖန်ရာ၌၊ (မျက်မှောက်၌) ဝါ-ဤကျောင်း၌၊
 ဝသံဝုဋ္ဌာနံ-ကုန်သော၊ ပဉ္စန္ဒ-သီတင်းသုံးဖော်ငါးယောက်တို့အား၊
 စီဝရံ ဒါတဗ္ဗံ၊ သတ္တန္တံ-ဒိသာပက္ကန္တ၊ ဥမ္ပတ္တက၊ ခိတ္တခိတ္တ၊ ဝေဒနာဋ္ဌ၊
 ဥက္ခိတ္တကသုံးယောက်အားဖြင့် ခုနစ်ယောက်သောရဟန်းတို့အား၊
 (သန္တေ-လျှောက်ပတ်သော ကိုယ်စားယူပေးမည့်သူရှိလသော်) ဒါ-
 တဗ္ဗံ-မျက်ကွယ်၌လည်း ပေးဝေထိုက်၏။ သောဠသန္တံ-ပဏ္ဍုန်စ
 သော တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ န ဒါတဗ္ဗံ။

၁၂၉။ ဒသသတံ ရတ္တိသတံ၊ အာပတ္တိယော ဆာဒယိတွာန။
 ဒသ ရတ္တိယော ဝသိတွာန၊ မုစ္စေယျ ပါရိဝါသိကော။
 (၈-၃၆၇)

ပါရိဝါသိကော-ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးသော ရဟန်းသည်၊ ဒသ-
 သတံ-တစ်ရာဆယ်လီ(တစ်ထောင်)သော၊ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊
 ရတ္တိသတံ-ညဉ့်တစ်ရာပတ်လုံး၊ ဆာဒယိတွာန-ဖုံးထားပြီး၍၊ (ဖုံးထား
 သော်)၊ ဒသ ရတ္တိယော-တို့ပတ်လုံး၊ ဝသိတွာန-ပရိဝါသ်နေပြီး၍၊
 (ဝါ) ခြင်းကြောင့်၊ မုစ္စေယျ-အာပတ်မှ လွတ်မြောက်ရာ၏။

၁၃၀။ ဒွါဒသ ကမ္မဒေါသာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။
 ဓမ္မာယံ ဝိနယဝတ္ထုသ္မိံ၊ သဗ္ဗေဝ အဓမ္မိကာ ကတာ။
 (၈-၃၆၈)

အာဒိစ္စပန္နုနာ ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မာယံ-ဓမ္မာမြို့၌၊ ဝိနယဝတ္ထုသ္မိံ-
 ဝိနည်းနှင့်စပ်သော အကြောင်းအရာ၌၊ (တစ်နည်း) ဓမ္မာယံ ဝိနယ-
 ဝတ္ထုသ္မိံ-စမေယျက္ခန္ဓက၌၊ ဒွါဒသ-အဓမ္မေနဝဂ္ဂစသော တစ်ဆယ့်နှစ်
 ပါးကုန်သော၊ ကမ္မဒေါသာ-ကံ၏အပြစ်တို့ကို၊ (ဝါ) အပြစ်ရှိသောကံ
 တို့ကို၊ (ဝါ) အပြစ်နှင့်ယှဉ်သောကံတို့ကို၊ ဝုတ္တာ၊ သဗ္ဗေဝ-အလုံးစုံ
 သော ကံတို့ကိုပင်၊ အဓမ္မိကာ-အဓမ္မိကကံတို့ဟူ၍၊ ကတာ-ပြုတော်

မူအပ်ကုန်ပြီ။

၁၃၁။ စတသော ကမ္မသမ္ပတ္တိယော ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။
စမ္မာယံ ဝိနယဝတ္ထုသ္မိံ၊ သဗ္ဗေဝ ဓမ္မိကာ ကတာ။ (ပါ-၃၆၉)

။ပေ၊ စတသော-ဓမ္မေနသမဂ္ဂစသောအားဖြင့် လေးပါးကုန်
သော၊ ကမ္မသမ္ပတ္တိယော-ကံ၏ပြည့်စုံခြင်းတို့ကို၊ (ဝါ) ပြည့်စုံသောကံ
တို့ကို၊ ဝုတ္တာ၊ သဗ္ဗေဝ ဓမ္မိကာ-ဓမ္မိကကံတို့ဟူ၍၊ (တရား၌ယှဉ်သော
ကံတို့ဟူ၍) ကတာ။

၁၃၂။ ဆ ကမ္မာနိ ဝုတ္တာနိ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။
စမ္မာယံ ဝိနယဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဧကေတ္ထ ဓမ္မိကာ ကတာ၊
ပဉ္စ အဓမ္မိကာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။ (ပါ-၃၆၉)

။ပေ၊ ဆ-အဓမ္မေနဝဂ္ဂကံ၊ အဓမ္မေနသမဂ္ဂကံ၊ ဓမ္မပတိရူပကေန
ဝဂ္ဂကံ၊ ဓမ္မပတိရူပကေနသမဂ္ဂကံ၊ ဓမ္မေနဝဂ္ဂကံ၊ ဓမ္မေနသမဂ္ဂကံအား
ဖြင့် ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ကမ္မာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ၊ ဧတ္ထ-ဤခြောက်
ပါးသောကံတို့တွင်၊ ဧကံ-ဓမ္မေနသမဂ္ဂကံ တစ်ပါးကိုသာ၊ ဓမ္မိကာ
(ဓမ္မိကံ)-ဟူ၍၊ ကတာ(ကတံ) ပဉ္စ-ဓမ္မေနသမဂ္ဂကံမှတစ်ပါး ငါးပါး
သောကံတို့ကို၊ အဓမ္မိကာ အာဒိစ္စပန္နုနာ ဗုဒ္ဓေန ဝုတ္တာ။

၁၃၃။ စတ္တာရိံ ကမ္မာနိ ဝုတ္တာနိ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။
စမ္မာယံ ဝိနယဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဧကေတ္ထ ဓမ္မိကာ ကတာ၊
တယော အဓမ္မိကာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။ (ပါ-၃၇၀)

။ပေ၊ စတ္တာရိံ-အဓမ္မေနဝဂ္ဂကံ၊ အဓမ္မေနသမဂ္ဂကံ၊ ဓမ္မေနဝဂ္ဂ
ကံ၊ ဓမ္မေနသမဂ္ဂကံအားဖြင့် လေးပါးကုန်သော၊ ကမ္မာနိ ဝုတ္တာနိ၊
ဧတ္ထ-ဤလေးပါးသောကံတို့တွင်၊ ဧကံ-ဓမ္မေနသမဂ္ဂကံ တစ်ပါးကို

သာ၊ ဓမ္မိကာ(ဓမ္မိကံ)-ဟူ၍၊ ကတာ(ကတံ) တယော-ဓမ္မေနသမဂ္ဂ
ကံမှတစ်ပါး သုံးပါးသောကံတို့ကို၊ အဓမ္မိကာ အာဒိစ္စပန္နုနာ ဗုဒ္ဓေန
ဝုတ္တာ။

၁၃၄။ ယံ ဒေသိတံနန္တရိနေန တာဒိနာ၊
အာပတ္တိက္ခန္ဓာနိ ဝိဝေကဒဿိနာ။
ဧကေတ္ထ သမ္ပတိ ဝိနာ သမထေဟိ၊
ဧတံ တေ အက္ခာမိ ဝိဘင်္ဂကောဝိဒ။ (၈-၃၇၀)

အနန္တရိနေန-အဖြစ်အပျက်ဟူသော အပိုင်းအခြားမရှိသော
နိဗ္ဗာန်ကို အောင်တော်မူပြီးထသော၊ (ဝါ) ရတော်မူပြီးထသော၊ တာဒိ-
နာ-တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ ဝိဝေကဒဿိနာ-တဒဂါ
ဒိ၊ စရိုင်းဝ၊ ဝိဝေကကို၊ လုံးဝကုန်စင်၊ သိမြင်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ယံ(ယာနိ) အာပတ္တိက္ခန္ဓာနိ-အကြင်အာပတ်အစုတို့
ကို၊ ဒေသိတံ(ဒေသိတာနိ)-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဧတ္ထ-ဤအာ
ပတ်အစုတို့တွင်၊ ဧကော-တစ်ပါးသော ပါရာဇိကအာပတ်အစုသည်၊
သမထေဟိ-တို့နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ သမ္ပတိ-ငြိမ်း၏၊ ဝိဘင်္ဂကော-
ဝိဒ-ဥဘတောဝိဘင်း၌ ကျွမ်းကျင်သောငါ့ရှင်၊ တေ-သင့်အား၊ ဧတံ-
ဤပြဿနာကို၊ (အဟံ) အက္ခာမိ-ဖြေဆိုပါ၏။

၁၃၅။ ဆဉ်နဒိယမုသတာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။
အာပါယိကာ နေရယိကာ၊ ကပ္ပဋ္ဌာ သံယဘောဒကာ။
ဝိနယံ ပဋိဇာနန္တဿ၊ ဝိနယာနိ သုကောဟိ မေ။ (၈-၃၇၀)

အာဒိစ္စပန္နုနာ ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ အာပါယိကာ-အပါယ်၌
ဖြစ်လတ်ကုန်သော၊ နေရယိကာ-အဝိစိရေ၌ ဖြစ်လတ်ကုန်သော၊
ကပ္ပဋ္ဌာ-အဝိစိရေ၌ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်လတ်ကုန်သော၊ သံယ-

ဘေးဒကာ-သံဃာကို ကွဲပြားစေတတ်ကုန်သော (သံဃာသင်းခွဲတတ်
 ကုန်သော)ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဆဉ်နာဒိယဗုဒ္ဓဘာ-ခြောက်ပါးဖြင့် ယုတ်
 လျော့သော အခွဲအားဖြင့်နှစ်ရာတို့ဟူ၍၊ (ဝါ) ၁၄၄-ယောက်တို့ဟူ၍၊
 (ဝုတ္တု) ဝိနယံ-ကို၊ ပဋိဇာနန္တဿ-ငါသိ၏ဟုဝန်ခံသော၊ မေ-
 ငါဝိနည်းမိရ်၏၊ (သန္တိကာ-မှ) ဝိနယာနိ-တို့ကို၊ သုဏောဟိ-နား
 ထောင်လော။

၁၃၆။ အဋ္ဌာရသ နာပါယိကာ ဝုတ္တု၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။
 ဝိနယံ ပဋိဇာနန္တဿ၊ ဝိနယာနိ သုဏောဟိ မေ။ (ပါ-၃၇၀)

၊ပေ၊ နာပါယိကာ(န+အာပါယိကာ)-အပါယ်၌ မဖြစ်လတ်
 သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ အဋ္ဌာရသ-တစ်ဆယ့်ရှစ်ယောက်တို့ဟူ၍၊ ဝုတ္တု၊
 ၊ပေ၊

၁၃၇။ အဋ္ဌာရသ အဋ္ဌကာ ဝုတ္တု၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။
 ဝိနယံ ပဋိဇာနန္တဿ၊ ဝိနယာနိ သုဏောဟိ မေ။ (ပါ-၃၇၀)

၊ပေ၊ အဋ္ဌာရသ-တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော၊ အဋ္ဌကာ-အဋ္ဌက
 တို့ကို၊ ၊ပေ၊

၁၃၈။ ယာဝ သုပုစ္ဆိတံ တယာ၊ ယာဝ သုဝိဿန္တိတံ မယာ။
 ပုစ္ဆာဝိဿန္တနာယ ဝါ၊ နတ္ထိ ကိန္တိ အသုတ္တကံ။ (ပါ-၃၇၂)

ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ တယာ-သည်၊ သုပုစ္ဆိတံ-ကောင်း
 စွာမေးအပ်ပြီ၊ ယာဝ-လောက်၊ မယာ-သည်၊ သုဝိဿန္တိတံ-ကောင်း
 စွာဖြေဆိုအပ်ပြီ၊ (တာဝ-လောက်)၊ ပုစ္ဆာ(ပုစ္ဆာယ) ဝါ-ပုစ္ဆာ၌သော်
 ၎င်း၊ ဝိဿန္တနာယ ဝါ-၌သော်၎င်း၊ အသုတ္တကံ-ဘုရားဟောဖော်
 ပါဠိတော်မှ ကင်းသော၊ ကိန္တိ-တစ်စုံတစ်ခုသောစကားသည်၊ နတ္ထိ။

၁၃၉။ အသံဝါသော ဘိက္ခုဟိ စ ဘိက္ခုနီဟိ စ၊
 သမ္ဘောဂေါ ဧကစ္စော ဘဟိ န လတ္တတိ။
 အဝိပ္ပဝါသေန အနာပတ္တိ၊
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၈-၇၇၇)

ဘိက္ခုဟိ စ-တို့နှင့်၎င်း၊ ဘိက္ခုနီဟိ စ-တို့နှင့်၎င်း၊ အသံဝါ-
 သော-ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာစသော သံဝါသမရှိသည်၊ (ဟောတိ) တဟိ-
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌၊ ဧကစ္စော-အချို့သော၊ သမ္ဘောဂေါ-(မေထုနဓမ္မစသော)
 မအပ်သော အတူတကွ သုံးဆောင်မှုကို၊ န လတ္တတိ-မရအပ်၊ (တေန-
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့်) အဝိပ္ပဝါသေန-မကင်းမူ၍ နေခြင်းကြောင့်၊ အနာ-
 ပတ္တိ (ဟောတိ) သော ပဉ္စာ-ဤပြဿနာကို၊ ကုသလေဟိ-ဝိနည်း
 ကျမ်းကျင့်ပညာရှင်တို့သည်၊ စိန္တိတာ-ကြံစည်အပ်ပြီ။ [ဤကား
 အမေးဖြစ်အောင် အနက်ပေးခြင်းတည်း၊ အဖြေဖြစ်အောင်ကား “စိန္တိတာ-
 ကလေး၏မိခင်ဖြစ်သော ဘိက္ခုနီဟူ၍၊ (ဝါ) ဘိက္ခုနီ၏ ကလေးဟူ၍
 ကြံစည်အပ်ပြီ။” ဟု အနက်ပေးပါ၊ နောက်နောက်ဂါထာတို့၌ အဖြေကို
 တစ်ခါတည်း အနက်ပေးပါမည်။] (အနု-၅၂၀-၁)

၁၄၀။ အဝိဿဇ္ဇိယံ အဝေဘဂီယံ၊
 ပဉ္စ ဝုတ္တာ မဟေသိနာ။
 ဝိဿဇ္ဇန္တဿ ပရိဘုဇ္ဇန္တဿ အနာပတ္တိ၊
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၈-၇၇၇)

ပဉ္စ-ငါးမျိုးကုန်သော၊ (ယာနိ-အကြင်ဝတ္ထုတို့ကို) အဝိဿဇ္ဇိ-
 ယံ-မစွန့်ထိုက်ဟူ၍၊ အဝေဘဂီယံ-မဝေဖန်ထိုက်ဟူ၍၊ မဟေသိနာ-
 ဘုရားရှင်သည်၊ ဝုတ္တာ(ဝုတ္တာနိ)-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ (တာနိ-
 တို့ကို) ဝိဿဇ္ဇန္တဿ-စွန့်သောရဟန်း၏၊ ပရိဘုဇ္ဇန္တဿ-သုံးစွဲသော
 ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ) သော ပဉ္စာ-ကို၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-

ဂရုဘက်ချင်း လဲလှယ်သော ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အာနိ-၅၂၁)

၁၄၄။ ဒသ ပုဂ္ဂလေ န ဝဒါမိ၊ ဧကာဒသ ဝိဝဇ္ဇိယ။

ဥမံ ဝန္တန္တဿ အာပတ္တိ၊

ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေတိ စိန္တိတာ။ (၈-၃၇၇)

ဒသ-တစ်ကျိပ်ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလေ-သေနာသနက္ခန္ဓာက၌ လာသော အဝန္တိယပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ န ဝဒါမိ-ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ဧကာဒသ-ကုန်သော၊ ဝိဝဇ္ဇိယ(ဝိဝဇ္ဇိယာပိ)-မဟာခန္ဓာက၌ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော ဝိဝဇ္ဇိယပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း၊ (န ဝဒါမိ) ဥမံ-သီးတင်းကြီးရဟန်းကို၊ ဝန္တန္တဿ-ရှိခိုးသောရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ) ၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-နဂ္ဂဖြစ်သော သီတင်းကြီးရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အာနိ-၅၂၁)

၁၄၂။ န ဥတိတ္တတော၊ န စ ပန ပါရိဝါသိတော၊

န သံယဘိန္ဒော၊ န စ ပန ပတုသင်္ကန္တော။

သမာနသံဝါသကဘူမိယာ ဌိတော၊

ကထံ န သိတွာယ အသာဓာရဏော သိယာ။

ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေတိ စိန္တိတာ။ (၈-၃၇၇)

(ယော-အကြင်ရဟန်းသည်) န ဥတိတ္တတော-ဥတိတ္တကလည်းမဟုတ်၊ န စ ပါရိဝါသိတော-ပါရိဝါသကျင့်သုံးသော ရဟန်းလည်းမဟုတ်၊ န သံယဘိန္ဒော-သံယာသင်းခွဲသော ရဟန်းလည်းမဟုတ်၊ န စ ပတုသင်္ကန္တော-တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့သော ရဟန်းလည်းမဟုတ်၊ သမာနသံဝါသကဘူမိယာ-သမာနသံဝါသကဘုံ၌၊ (သမာနသံဝါသက၏ အဖြစ်၌) ဌိတော-၏၊ (သော-သည်) ကထံ-လျှင်၊ သိတွာယ-အားဖြင့်၊ အသာဓာရဏော-အခြားရဟန်း

တို့နှင့် မဆက်ဆံသည်၊ သိယာ နှု-ဖြစ်ရာပါသနည်း၊ ၊ပေ၊ စိန္တိတာ-
ဆတ္တာသည်ဖြစ်ဘူးသော ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂)

၁၄၃။ ဥပေတိ ဓမ္မံ ပရိပုစ္ဆမာနော၊ ကုသလံ အတ္ထုပသဠိတံ။
န ဇီဝတိံ န မတော န နိဗ္ဗာတော၊
တံ ပုဂ္ဂလံ ကတမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ။
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၇)

(ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) အတ္ထုပသဠိတံ-စီးပွားနှင့်စပ်
ယှဉ်သော၊ ကုသလံ-ကုသိုလ်ဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ-တရားကို၊ ပရိပုစ္ဆမာ-
နော-မေးတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ၊) ဥပေတိ-ပရိသတ်သို့ ချဉ်းကပ်
တော်မူ၏၊ န ဇီဝတိံ-အသက်ရှင်သူလည်းမဟုတ်၊ န မတော-သေ
သောပုဂ္ဂိုလ်လည်းမဟုတ်၊ န ပရိနိဗ္ဗာတော-ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသော
ပုဂ္ဂိုလ်လည်းမဟုတ်၊ တံ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ကတမံ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊
ဗုဒ္ဓါ-တို့သည်၊ ဝဒန္တိ-မိန့်တော်မူကြကုန်သနည်း၊ ၊ပေ၊ စိန္တိတာ-
နိဗ္ဗိတဗုဒ္ဓဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂)

၁၄၅။ ဥဗ္ဘက္ခကေ န ဝဒါမိ၊ အစောနာဘိ ဝိဝဇ္ဇိယ။
မေထုနဓမ္မပစ္စယာ၊ ကထံ ပါရာဇိကော သိယာ။
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၇)

ဥဗ္ဘက္ခကေ-ညှပ်ရိုးနှစ်ဖက်၏ အထက်အရပ်၌ဖြစ်သော မုခမင်
၌၊ (ပါရာဇိကံ-ကို) န ဝဒါမိ-မဆိုလို၊ အစောနာဘိ-ချက်၏
အောက်အရပ်ဖြစ်သော ဝစ္စမင်၊ ပဿာဝမင်ကို၊ ဝိဝဇ္ဇိယ-ရှောင်ကြဉ်
၍၊ မေထုနဓမ္မပစ္စယာ-မေထုန်မှီဝဲခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊
ကထံ-လျှင်၊ ပါရာဇိကော-ပါရာဇိကကျသူသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ
သနည်း၊ ၊ပေ၊ စိန္တိတာ-ကဗန္ဓိပြိတ္တာ၏ပါးစပ်၌ မေထုန်မှီဝဲသော

ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။

(အင်္ဂု-၅၂၂)

၁၄၆။ ဘိက္ခု သညာစိကာယ ကုဋိ ကရောတိ၊

အဒေသိတဝတ္ထုကံ ပမာဏာတိက္ကန္တံ။

သာရဗ္ဗံ အပရိက္ကမနံ အနာပတ္တိ၊

ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၉-၃၇၇)

(ယော)ဘိက္ခု-သည်၊ သညာစိကာယ-ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေအပ်
သော တောင်းခြင်းဖြင့်၊ အဒေသိတဝတ္ထုကံ-သော၊ ပမာဏာတိ-
က္ကန္တံ-သော၊ သာရဗ္ဗံ-သော၊ အပရိက္ကမနံ-သော၊ ကုဋိ-ကို၊
ကရောတိ-၏၊ (တဿ-၏)၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-
တိဏတ္ထဒနကုဋိကိုပြုသော ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂၂)

၁၄၇။ ဘိက္ခု သညာစိကာယ ကုဋိ ကရောတိ၊

ဒေသိတဝတ္ထုကံ ပမာဏိကံ။

အနာရဗ္ဗံ သပရိက္ကမနံ အာပတ္တိ၊

ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၉-၃၇၈)

(ယော)ဘိက္ခု-သည်၊ သညာစိကာယ ပေ၊ ကရောတိ၊ ပေ၊
(တဿ) အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-သဗ္ဗမတ္တိကာမယကုဋိ
ကိုပြုသော ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂၂)

၁၄၈။ န ကာယိကံ ကိဉ္စိ ပယောဂမာစရေ၊

န စာပိ ဝါစာယ ပရေ ဘဏေယျ။

အာပဇ္ဇေယျ ဂဇုကံ ဆေဇ္ဇဝတ္ထု၊

ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၉-၃၇၉)

ကာယိကံ-ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊

ပယောဂံ-ကို၊ (လွန်ကျမှုကို) န အာစရေ-မပြုမကုင့်ရာ၊ ဝါစာ-
 ယပိ-နှုတ်ဖြင့်လည်း၊ ပရေ-သူတစ်ပါးတို့ကို၊ န စ ဘဏေယျ-ပြော
 လည်းမပြောရာ၊ (ပန-ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း)၊ ဂရုကံ-ဂရုက
 ဖြစ်သော၊ ဆေဇ္ဇဝတ္ထု-သာသနာတော်၌ အမြစ်အရင်း၏ ပြတ်ကြောင်း
 ဖြစ်သော ပါရာဇိကသို့၊ အာပဇ္ဇေယျ-ရောက်ရာ၏၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-
 ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာဘိက္ခုနီဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အနု-၅၂၂)

၁၄၉။ န ကာယိကံ ဝါစသိကဉ္စ ကိဉ္စိ၊
 မနသာပိ သန္တော န ကရေယျ ပါပံ။
 သော နာသိတော ကိန္တိ သုနာသိတော ဘဝေ၊
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ဝါ-၃၇၄)။

(ယော)သန္တော-အကြင်သူတော်ကောင်းသည်၊ ကာယိကံ-
 ၌လည်းဖြစ်သော၊ ဝါစသိကဉ္စ-၌လည်းဖြစ်သော၊ ကိဉ္စိ-သော၊ ပါပံ-
 မကောင်းမှုကို၊ န (ကရေယျ)-ရာ၊ မနသာပိ-မနောဒွါရဖြင့်လည်း၊
 (ကိဉ္စိ) ပါပံ န ကရေယျ၊ သော-သည်၊ ["ဘဝေ"၌စပ်၊] (ဝါ) ကို၊
 နာသိတော-ဖျက်ဆီးအပ်သည်၊ (အသွင်ကိုဖျက် လူထွက်စေအပ်
 သည်) (သမာနော-သော်)၊ ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ သုနာသိတော-
 ကောင်းစွာ ဖျက်ဆီးအပ်သည်၊ (ကောင်းစွာ ဖျက်ဆီးရာရောက်သည်)၊
 ဘဝေ-ဖြစ်ရာသနည်း၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-ပဏ္ဍာန်စသော အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်
 ဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အနု-၅၂၂)

၁၅၀။ အနာလပန္တော မနုဇေန ကေနစိ၊
 ဝါစာဝိရံ နော စ ပရေ ဘဏေယျ။
 အာပဇ္ဇေယျ ဝါစသိကံ န ကာယိကံ၊
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ဝါ-၃၇၄)

(ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊) ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်
 သော၊ မနုဇေန-လူနှင့်တကွ၊ ဝါစာ(ဝါစာယ)-နှုတ်ဖြင့်၊ အနာလပ-
 န္ဓော-မပြောဆိုသည်၊ (ဟောတိ၊) ပရေ-စကားပြောဘက်မှတပါး
 အခြားသူတို့ကို၊ (သန္ဓာယ-ရည်မှန်း၍၊) ဂိရံ စ-စကားသံကိုလည်း၊
 န ဘဏေယျ-မပြောဆိုရာ၊ (သော-သည်၊) ဝါစသိကံ-ဝစိဒ္ဓါရ၌
 ဖြစ်သော၊ န ကာယိကံ-ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သည်မဟုတ်သော၊ (အာ-
 ပတ္တိ-သို့၊) အာပဇ္ဇေယျ-ရောက်ရာ၏၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-ပါတိမောက်
 ရွတ်ပြရာ၌ မိမိမှာထင်ရှားရှိသောအာပတ်ကို ထင်စွာမပြုခြင်းကြောင့်
 သမ္ပဇာနမုသာဝါဒဒုက္ကဋ်အာပတ်သို့ ရောက်သောရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်
 အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂၂)

၁၅၁။ သိက္ခာပဒါ ဗုဒ္ဓဝရေန ဝဏ္ဏိတာ၊
 သံယာဒိသေသာ စတုရော ဘဝေယျ။
 အာပဇ္ဇေယျ ဧကပယောဂေန သဗ္ဗေ၊
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၄)

ဗုဒ္ဓဝရေန-ဘုရားမြတ်သည်၊ ဝဏ္ဏိတာ-ဖွင့်လှစ်ထုတ်ဖော်
 ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်သော၊ သံယာဒိသေသာ-တို့မည်သော၊ စတု-
 ရော သိက္ခာပဒါ-တို့သည်၊ ဘဝေယျ-ရှိကုန်ရာ၏၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံ
 သော သိက္ခာပုဒ်တို့သို့၊ (အာပတ်တို့သို့) ဧကပယောဂေန-တစ်ပြိုင်နက်
 သော ပယောဂဖြင့်၊ အာပဇ္ဇေယျ-ရာ၏၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-အရုဏ်တက်
 ရာအခါဝယ် ရွာတစ်ပါး၌ အကျုံးဝင်သော မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ သက်
 ရောက်သော ဘိက္ခုနီဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂၃)

၁၅၂။ ဥဘော ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာ၊
 ဥဘိန္တံ ဟတ္ထတော စိဝရံ ပဋိဂ္ဂဏေယျ။
 သိသာ အာပတ္တိယော နာနာ၊

ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၈-၃၇၄)

ဥဘော-နှစ်ဦးလုံးတို့သည်၊ ဧကံတော ဥပသမ္ပန္နာ-ဧကတော ဥပသမ္ပန္နတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဥဘိန္တံ-နှစ်ဦးလုံးတို့၏၊ ဟတ္ထတော- မှ၊ စီဝရံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏေယျ-ခံယူအံ့၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ နာနာ-ထူးကုန်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဧကတောဥပသမ္ပန္နာ၊ ဘိက္ခုနိနံ သန္တိကေ ဧကတောဥပ သမ္ပန္နာ ဘိက္ခုနိနှစ်ဦးတို့၏လက်မှ သက်န်းကိုခံယူသော ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ [ဘိက္ခုတို့အထဲ၌ ရဟန်းမပြုသေးမီအတွင်းဝယ် တည်နေ ခိုက်ဘိက္ခုနိကို "ဘိက္ခုနိနံ သန္တိကေ ဧကတောဥပသမ္ပန္နာ"ဟု ဗုဒ္ဓတံပါ။] (အဋ-၅၂၃)

၁၅၃။ စတုရော ဇနာ သံဝိဇာယ၊
ဂရုဘဏ္ဍံ အဝါဟရံ။
တယော ပါရာဇိကာ ဧကော န ပါရာဇိကော၊
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၈-၃၇၄)

စတုရော-လေးယောက်ကုန်သော၊ ဇနာ-ရဟန်းတို့သည်၊ သံဝိဇာယ-သဘောတူစီစဉ်၍၊ (ဝါ) တိုင်ပင်၍၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-တစ်မတ်၊ တစ်မတ်ထက်ပိုလွန်သော ဂရုဘဏ္ဍာကို၊ အဝါဟရံ-ခိုးဆောင်ကြကုန် ပြီ၊ တယော-သုံးယောက်သောရဟန်းတို့သည်၊ ပါရာဇိကာ-ပါရာဇိက ကျကုန်၏၊ ဧကော-တစ်ပါးသည်၊ န ပါရာဇိကော-ပါရာဇိကမကျ။ ပေ၊ စိန္တိတာ-ဆရာတပည့် လေးယောက်တို့ဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ [အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို ၈-၄-၁၊ ၃၂၁ ၌ ချပါ။] (အဋ-၅၂၃)

၁၅၅။ ဣတ္ထိ စ အပ္ပန္နရေ သိယာ၊ ဘိက္ခု စ ဗဟိဒ္ဓါ သိယာ။
ဆိန္တံ တသ္မိံ ယရေ နတ္ထိ၊ မေထုနဓမ္မပစ္စယာ။
ကထံ ပါရာဇိကော သိယာ။

ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၈၂-၃၅)

ဣတ္ထိံ စ-မိန်းမသည်ကား၊ အဗ္ဗန္တရေ-အိမ်၏အတွင်း၌၊ သိ-
ယာ-ရှိရာ၏၊ ဘိက္ခု စ-သည်ကား၊ ဗဟိဒ္ဓါ-အိမ်၏အပြင်၌၊ သိယာ-
၏၊ တသ္မိံ ယရေ-၌၊ ဆိဒ္ဓံ-အပေါက်သည်၊ နတ္ထိံ၊ မေထုနဓမ္မ-
ပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ကထံ-လျှင်၊ (ဝါ) အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ပါရာဇိကော-
ပါရာဇိကကျသူသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာပါသနည်း၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-ဒုဿ
ကုဋ်၌ ကာအပ်သောအဝတ်နှင့်တကွ မေထုနမ္ပိဝေသော ရဟန်းဟူ၍
ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂၇)

၁၅၆။ တေလံ မဇုံ ဖာဏိတဉ္စာပိ သပ္ပိ၊
သာမံ ဂဟေတွာန နိက္ခိပေယျ။
အဝိတိဝတ္ထေ သတ္တာဟေ၊
သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္စန္တဿ အာပတ္တိံ။
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၈၂-၃၅)

တေလံ-ဆီကို၎င်း၊ မဇုံ-ပျားရည်ကို၎င်း၊ ဖာဏိတဉ္စာပိ-တင်
လဲကို၎င်း၊ သပ္ပိ-ထောပတ်ကို၎င်း၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်း၊ ဂဟေတွာ-
အကပ်ခံပြီး၍၊ နိက္ခိပေယျ-သိမ်းထားရာ၏၊ သတ္တာဟေ-ခုနစ်ရက်
သည်၊ အဝိတိဝတ္ထေ-မလွန်မီ၊ ပစ္စယေ-ဂေလညအကြောင်းသည်၊
သတိ-ရှိလသော်၊ ပရိဘုဉ္စန္တဿ-သုံးဆောင်သောရဟန်း၏၊ အာပတ္တိံ
(ဟောတိ)၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-လိင်ပြန်သော ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။
(အင်္ဂု-၅၂၇)

၁၅၇။ နိဿဂ္ဂိယေန အာပတ္တိံ၊
သုဒ္ဓကေန ပါပိတ္တိယံ။
အာပဇ္ဇန္တဿ ဧကတော၊
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၈၂-၃၅)

နိဿဂ္ဂိယေန-စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံနှင့်တကွ၊ အာပတ္တိ-ပါစိတ် အာပတ်သို့၎င်း၊ [“အာပတ္တိ”ဟုဆိုလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ နိဂ္ဂဟိတ်ချေထား သည်။] သုဒ္ဓကေန-နိဿဂ္ဂိယမေဏ၊ သက်သက်အားဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယံ- သို့၎င်း၊ ဧကတော-တစ်ပြိုင်နက်၊ အာပဇ္ဇေယျ-ရာဇာ၊ ၊ပေ၊ စိန္တိတာ- သံယာအထံသို့ ညွတ်ပြီးသော သင်္ကန်းနှစ်ထည်တွင် တစ်ထည်ကို မိမိ သို့ တစ်ထည်ကို အခြားရဟန်းသို့ ညွတ်စေသော ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည် အပ်ပြီ။

(အာပုံ-၅၂၄)

၁၅၈။ ဘိက္ခု သိယာ ဝိသတိယာ သမာဂတာ၊
 ကမ္မံ ကရေယျံ သမဂ္ဂသညိနော။
 ဘိက္ခု သိယာ ဒွါဒသယောဇနေ ဌိတော၊
 ကမ္မဉ္စ တံ ကုပ္ပေယျ ဝဂ္ဂပစ္စယာ။
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၁၂-၇၅၅)

ဝိသတိယာ-နှစ်ကျိပ်အရေအတွက်အားဖြင့်၊ သမာဂတာ- ကောင်းစွာရောက်လာကြကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သမဂ္ဂသညိ- နော-သမဂ္ဂဟု အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) တမ္မံ-ကို၊ ကရေယျံ- ရာဇာ၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတစ်ပါးသည်၊ ဒွါဒသယောဇနေ-တစ်ဆယ့်နှစ် ယူဇနာရှိအောင် ဝေးသောအရပ်၌၊ ဌိတော-တည်နေသည်၊ သိယာ- ဖြစ်ရာဇာ၊ [“သိယာ”နှစ်ပုဒ်တွင် ပထမပုဒ်ကို အနက်မရှိဟုကြံပါ။] တံ ကမ္မဉ္စ-သည်လည်း၊ ဝဂ္ဂပစ္စယာ-ဝဂ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ကုပ္ပေယျ-ပျက်ရာဇာ၊ ၊ပေ၊ စိန္တိတာ-တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာကျယ်သော ဂါမသိမ်အတွင်းဝယ် တစ်နေရာ၌ ရဟန်းတစ်ပါးရှိနေစဉ် ပြုအပ်သော ကံဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။

(အာပုံ-၅၂၄)

၁၅၉။ ပဒဝိတိဟာရမတ္တေန ဝါစာယ ဘဏိတေန စ၊
 သဗ္ဗာနိ ဂရုကာနိ သပ္ပဋိကမ္မာနိ။

စတုသဋ္ဌိ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇေယျ ဧကတော၊
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၈-၇၅၅)

ပဒဝိတိဟာရမတ္ထေန-ခြေလှမ်းကာမျှဖြင့်၎င်း၊ ဝါစာယ-နှုတ်
ဖြင့်၊ ဘဏီတေန စ-ပြောဆိုအပ်ကာမျှဖြင့်၎င်း၊ သဗ္ဗာနိ-ကုန်သော၊
ဂရုကာနိ-ဂရုကဖြစ်ကုန်သော၊ သပ္ပဋိကမ္မာနိ-ကုစားခြင်းနှင့်တကွ
ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုသဋ္ဌိ-ခြောက်ဆယ့်လေးပါးသော၊ အာပတ္တိယော-
တို့သို့၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ (တစ်ပြိုင်နက်) အာပဇ္ဇေယျ-
ရာ၏။ ပေ၊ စိန္တိတာ-ယောက်ျားတစ်ယောက်အတွက် ခြောက်ဆယ့်
လေးယောက်သောမိန်းမတို့ကို အောင်သွယ်ပေးသော ရဟန်းဟူ၍
ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အာပု-၅၂၄)

၁၆၀။ နိဝတ္ထော အန္တရဝါသကေန၊
ဒိဂုဏံ သံယာဋီ ပါရတော။
သဗ္ဗာနိ တာနိ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ၊
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၈-၇၅၅)

(ယော-အကြင်ရဟန်းသည်) အန္တရဝါသကေန-သင်းပိုင်ကို၊
နိဝတ္ထော-ဝတ်သည်၊ (ဟောတိ) ဒိဂုဏံ-ဧကသီနှင့်တကွ နှစ်ထပ်
ဖြစ်သော၊ သံယာဋီ-သင်္ကန်းကြီးကို၊ ပါရတော-ခြုံသည်၊ (ဟောတိ၊
တဿ-၏) သဗ္ဗာနိ-ကုန်သော၊ တာနိ-ထိုသင်္ကန်းသုံးထည်တို့သည်၊
နိဿဂ္ဂိယာနိ-နိဿဂ္ဂိထိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-ဝတ်
အပ်၊ နှစ်ထပ်ပြု၍ခြုံအပ်သော သင်္ကန်း၏အနားကို ဘိက္ခုနီအား ဖွပ်
လျှော်ခိုင်းသော ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အာပု-၅၂၄)

၁၆၁။ န စာပိ ဥတ္တိ၊ န စ ပန ကမ္မဝါစာ၊
န 'စေဟိ ဘိက္ခု'တိ ဝိနော အဝေါစ။

သရဏဂမနဗ္ဗိ န တဿ အတ္ထိ၊
 ဥပသမ္ပဒါ စဿ အကုပ္ပါ။
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၆)

ဥတ္တိပိ-ဥတ်သည်လည်း၊ န စ အတ္ထိ-မရှိ၊ (မပါ) ကမ္မဝါစာ ပန-သည်လည်း၊ န စ (အတ္ထိ) ဧဟိ ဘိက္ခုတိ-ဧဟိ ဘိက္ခုဟူ၍၊ ဇိနော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ န စ အဝေါစ-မိန့်တော်မမူ၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သရဏဂမနဗ္ဗိ-သရဏဂုံသည်လည်း၊ န အတ္ထိ၊ [သရဏဂုံဖြင့်လည်း မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်-ဟူ၍၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥပသမ္ပဒါ စ-မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သည်လည်း၊ (ဝါ)ကိုလည်း၊ အကုပ္ပါ-မဖျက်ဆီးအပ်၊ မဖျက်ဆီးနိုင်၊ (ဝါ)မပျက်၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-မဟာပဇာပတိဂေါတမီ၏ ဥပသမ္ပဒါဟူ၍ ကြံစည် အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၅၅)

၁၆၂။ ဣတ္ထိ ဟနေ န မာတရံ၊ ပုရိသဉ္စ န ပိတရံ ဟနေ။
 ဟနေယျ အနရိယံ မန္တော၊ တေန စာနန္တရံ ဖုသေ။
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၆)

မန္တော-နံ့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ န မာတရံ-အမိလည်းမဟုတ် သော၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ ဟနေ-သတ်ရာ၏၊ န ပိတရံ-အဖလည်းမဟုတ် သော၊ ပုရိသံ-ကို၊ ဟနေ-ရာ၏၊ အနရိယံ-အရိယာလည်းမဟုတ် သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဟနေယျ-ရာ၏၊ တေန စ-ထိုသို့သတ်ခြင်းကြောင့် လည်း၊ အာနန္တရံ-အနန္တရိယကံသို့၊ ဖုသေ-ရောက်၏၊ ပေ၊ စိန္တိတာ- ရဟန္တာမဟုတ်သော လိင်ပြန်သော အမိအဖတို့ကို သတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၅၅)

၁၆၃။ ဣတ္ထိ ဟနေ စ မာတရံ၊ ပုရိသဉ္စ ပိတရံ ဟနေ။

မာတရံ ပိတရံ ဟန္တာ န တေနာနန္တရံ ဖုသေ။
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၆)

မာတရံ-အမိရင်းဖြစ်သော၊ ကုတ္တိ စ-ကိုလည်း၊ ဟနေ-ရာ၏၊
ပိတရံ-အဖရင်းဖြစ်သော၊ ပုရိသဉ္စ-ကိုလည်း၊ ဟနေ-ရာ၏၊ မာတရံ
ပိတရံ-အမိရင်း၊ အဖရင်းကို၊ ဟန္တာ-သတ်ပြီး၍၊ တေန စ-ထိုသတ်
ခြင်းကြောင့်လည်း၊ အာနန္တရံ န ဖုသေ၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-တိရစ္ဆာန်ဖြစ်
သော အမိအဖတို့ကို သတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အာနိ-၅၅)

၁၆၄။ အစောဒယိတွာ အသာရယိတွာ၊
အသမ္ပုဒိဘူတဿ ကရေယျ ကမ္မံ။
ကတဉ္စ ကမ္မံ သုကတံ ဘဝေယျ။
ကာရကော စ သံယော အနာပတ္တိကော သိယာ။
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၆)

အစောဒယိတွာ-မစောဒနာမူ၍၊ အသာရယိတွာ-အပြစ်ကို
အမှတ်မရစေမူ၍၊ အသမ္ပုဒိဘူတဿ-မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်၍ဖြစ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်၏ (အပေါ်၌) ကမ္မံ-ကို၊ ကရေယျ-ရာ၏၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီး
သော၊ ကမ္မဉ္စ-သည်လည်း၊ (ဝါ) ကိုလည်း၊ သုကတံ-ကောင်းစွာပြု
အပ်သည်၊ (ကောင်းစွာပြုအပ်ရာရောက်သည်) ဘဝေယျ။ ကာရ-
ကော-ကံပြုသော၊ သံယော စ-သည်လည်း၊ အနာပတ္တိကော-အာ
ပတ်မရှိသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-ဒုတေနပသမ္ပဒါဟူ၍
ကြံစည်အပ်ပြီ။ (တစ်နည်း) စိန္တိတာ-ပတ္တနိက္ကုဇနစသော အသမ္ပုဒ
ကံရှစ်ပါးဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အာနိ-၅၅)

၁၆၅။ စောဒယိတွာ သာရယိတွာ၊
သမ္ပုဒိဘူတဿ ကရေယျ ကမ္မံ။

ကတဉ္စ ကမ္ပံ အကတံ ဘဝေယျ၊
ကာရကော စ သံယော သာပတ္တိကော သိယာ။
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၆)

စိန္တိတာ-ပဏ္ဍာက်စသူတို့၏ ဥပသမ္ပဒါဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။
(တစ်နည်း) စိန္တိတာ-အနာပတ္တိကပုဂ္ဂိုလ်၏အပေါ်၌ ပြုအပ်သော
ကံဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂၅)

၁၆၆။ ဆိန္ဒန္တဿ အာပတ္တိ၊ ဆိန္ဒန္တဿ အနာပတ္တိ။
ဆာဒေန္တဿ အာပတ္တိ၊ ဆာဒေန္တဿ အနာပတ္တိ။
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၆)

ဆိန္ဒန္တဿ-ဖြတ်သောရဟန်းတစ်ပါး၏၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊
ဆိန္ဒန္တဿ-၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဆာဒေန္တဿ-ဖုံးသော
ရဟန်းတစ်ပါး၏၊ ပေ၊ ဆာဒေန္တဿ-၏၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-တောစိုး
သစ်ပင်စသည်ကို ဖြတ်သောရဟန်း၏ အာပတ်၊ မိမိ၏ဆံပင်စသည်ကို
ဖြတ်သောရဟန်း၏ အနာပတ်၊ အာပတ်ကို ဖုံးသောရဟန်း၏ အာပတ်၊
ကျောင်းစသည်ကို မိုးကာသောရဟန်း၏ အနာပတ်ဟူ၍ ကြံစည်
အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂၅)

၁၆၇။ သစ္စံ ဘဏန္တော ဂရုကံ၊ မုသာ စ လဟု ဘာသတော။
မုသာ ဘဏန္တော ဂရုကံ၊ သစ္စဉ္စ လဟု ဘာသတော။
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၆)

သစ္စံ-အမှန်ကို၊ ဘဏန္တော-ပြောသောရဟန်းသည်၊ ဂရုကံ-
ဂရုကသံယာဒိသေသ်အာပတ်သို့၊ (အာပဇ္ဇတိ)၊ မုသာ-မမှန်သော
စကားကို၊ ဘာသတော စ-ပြောဆိုသောရဟန်း၏ကား၊ လဟု-
လဟုကပါစိတ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏန္တော-

သည်၊ ဂရုတံ (အာပဇ္ဇတိ၊) သစ္စံ-ကို၊ ဘာသတော စ-၏ကား၊
လဟု (ဟောတိ၊) ၊ပေ၊ စိန္တိတာ-သိခရဏီသိစသည်ဖြင့် အမှန်
ကိုပြောသောရဟန်း၊ သမ္ပဇနမုသာဝါဒကို ပြောသောရဟန်း၊ မဟုတ်
မမှန်သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောသောရဟန်း၊ -ဟုတ်မှန်သော
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောသောရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အာနိ-၅၂၆)

၁၆၈။ အဓိဋ္ဌိတံ ရဇနာယ ရတ္တံ၊

ကပ္ပကတမ္ပိ သန္တံ။

ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ အာပတ္တိံ ၊

ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေတိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၇)

အဓိဋ္ဌိတံ-အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ပြီးလည်းဖြစ်သော၊ ရဇနာယ-ဆိုး
ရည်ဖြင့်၊ [“ရဇနေန”ဟုဆိုလိုလျက် နပုံလိင်မှ ဣတ္ထိလိင်ပြန်နေသည်၊] ရတ္တံ-
ဆိုးအပ်ပြီးလည်းဖြစ်သော၊ ကပ္ပကတမ္ပိ-ပြုအပ်ပြီးသော ကပ္ပဗိန္ဒုရိ
သည်လည်း၊ သန္တံ-ဖြစ်သော၊ (စိဝရံ-ကို၊) ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ-ဝတ်ရုံ
သုံးစွဲသော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိံ (ဟောတိ၊) ၊ပေ၊ စိန္တိတာ-နိဿဂ္ဂိယ
သင်္ကန်းကိုမစွန့်ဘဲ ဝတ်ရုံသုံးစွဲသော ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။

(အာနိ-၅၂၆)

၁၆၉။ အတ္တင်္ဂတေ သူရိယေ ဘိက္ခု မံသာနိ ခါဒတိ၊

န ဥပ္ပတ္တတော န စ ပန ခိတ္တစိတ္တော။

န စာပိ သော ဝေဒနာဋ္ဌော ဘဝေယျ။

န စဿ တောတိ အာပတ္တိံ။

သော စ ဓမ္မော သုဂတေန ဒေသိတော၊

ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေတိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၇)

(ယော)ဘိက္ခု-သည်၊ သူရိယေ-နေသည်၊ အတ္တင်္ဂတေ-
ဝင်လသော်၊ မံသာနိ-အသားတို့ကို၊ ခါဒတိ-ခဲစား၏၊ န ဥပ္ပတ္တ-

ကော-ရှူးသူလည်းမဟုတ်၊ န စ ပန ခိတ္တစိတ္တော-ပျံ့လွင့်သော
 စိတ်ရှိသူလည်းမဟုတ်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဝေဒနာဋ္ဌောပိ-
 သည်လည်း၊ န ဘဝေယျ-ရာ၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ စ-
 သည်လည်း၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ သော စ ဓမ္မော-ထိုတရားသဘော
 ကိုလည်း၊ သုဂတေန-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒေသိတော-ဟောတော်
 မူအပ်၊ ပညတ်အပ်ပြီ၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-(စားမြုံ့ပြန်တတ်သော)ရောမန္တက
 ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၅၆)

၁၇၀။ န ရတ္တစိတ္တော၊ န စ ပန ထေယျစိတ္တော၊
 န စာပိ သော ပရံ မရဏာယ စေတယိ။
 သလာကံ ဒေန္တဿ ဟောတိ ဆေဇံ။
 ပဋိဂ္ဂဏန္တဿ ထုလ္လစွယံ။
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၅၅)

ရတ္တစိတ္တော-တပ်မက်သောစိတ်ရှိသူသည်၊ န (ဟောတိ)၊
 [မေထုနဓမ္မကို မလွန်ကျူး-ဟုလို၊] ထေယျစိတ္တော စ-ခိုးသူ၏ဖြစ်
 ကြောင်း စိတ်ရှိသူသည်လည်း၊ န ပန (ဟောတိ)-မဟုတ်၊ [အဒိန္နာဒါန
 ကို မလွန်ကျူး-ဟုလို၊] သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ပရံ-သူတပါးကို၊
 မရဏာယ စာပိ-သေခြင်းငှါလည်း၊ န စေတယိ-မစေ့ဆော်၊ သလာ-
 ကံ-စာရေးတံကို၊ ဒေန္တဿ-ပေးသော၊ (အဿ-ထိုရဟန်း၏)၊
 ဆေဇံ-သာသနာတော်ဝယ် အမြစ်အရင်း၏ ပြတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊
 (သလာကံ-ကို)၊ ပဋိဂ္ဂဏန္တဿ-ခံယူသောရဟန်း၏၊ ထုလ္လစွယံ
 (ဟောတိ)၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-သံဃဘေဒကရဟန်း၊ ဘေဒါနုတ္တက
 ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၅၆)

၁၇၁။ န စာပိ အာရညကံ သာသကံသမ္ပတံ။
 န စာပိ သံယေန သမ္ပတိ ဒိန္နာ။

န စဿ ကထိနံ အတ္ထတံ တတ္ထေဝ၊
 စိဝရံ နိက္ခိပိတွာ ဂစ္ဆေယျ အမှယောဇနံ။
 တတ္ထေဝ အရုဏံ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တဿ အနာပတ္တိ၊
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၇)

သာသကံသမ္ပတံ-ယုံမှားဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သော၊ အာ-
 ရညကံ စာပိ-တောကျောင်းသည်လည်း၊ န (ဟောတီ)-မဟုတ်၊
 သံဃေန-သည်၊ သမ္ပတိ စာပိ-အဝိပုဝါသသမ္ပတိကိုလည်း၊ န
 ဒိန္နာ-မပေးအပ်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ (ဝါ) သည်၊ ကထိနံ စ-ကထိနံ
 ကိုလည်း၊ န အတ္ထတံ-မခင်းအပ်၊ တတ္ထေဝ-ထို (မိမိနေရာ)အရပ်၌
 ပင်၊ စိဝရံ-ကို၊ နိက္ခိပိတွာ-ထားခဲ့၍၊ အမှယောဇနံ-ယူဇနာဝက်
 ခရီးကို၊ ဂစ္ဆေယျ-ရာ၏၊ တတ္ထေဝ-ထိုရောက်ရာအရပ်၌ပင်၊ အရုဏံ-
 အရုဏ်ကို၊ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တဿ-တက်သောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတီ၊)
 ပေ၊ စိန္တိတာ-တစ်ဦးတည်းသောအမျိုး၏ အပိုင်ဖြစ်သော တစ်ယူဇနာ
 စသည်ကျယ်ပြန့်သော သစ်ပင်အောက်၌ သက်န်းထားသော ရဟန်း
 ဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၅၆-၇)

၁၇၂။ ကာယိကာနိ န ဝါစသိကာနိ၊ သဗ္ဗာနိ နာနာဝတ္ထုကာနိ။
 အပုဗ္ဗံ အစရိမံ အာပဇ္ဇေယျ ဧကတော၊
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၇)

ကာယိကာနိ-ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ န ဝါစသိကာနိ-
 ဝစီဒွါရ၌ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်သော၊ နာနာဝတ္ထုကာနိ-အမျိုးမျိုးသော
 ဝတ္ထုရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်တို့သို့၊ (အာပတ်
 တို့သို့) အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဧကတော အာပဇ္ဇေယျ-ရာ၏၊ ပေ၊ စိန္တိ-
 တာ-များစွာသောမိန်းမတို့၏ ဆံပင် (သို့မဟုတ်) လက်ချောင်းတို့ကို
 တစ်ပေါင်းတည်းဆွဲကိုင်သော ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၅၇)

၁၇၃။ ဝါစသိကာနိ န ကာယိကာနိ ၊ သဗ္ဗာနိ နာနာဝတ္ထုကာနိ။
 အပုဗ္ဗံ အစရိမံ အာပဇ္ဇေယျ ဧကတော၊
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၇)

၊ပေ၊ စိန္တိတာ-များစွာသောမိန်းမတို့အား တစ်ခွန်းတည်းသော
 စကားဖြင့် ရန်ရင်းသောစကားကို ပြောသောရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။
 (အင်္ဂု-၅၅၇)

၁၇၄။ တိဿိတ္ထိယော မေထုနံ တံ န သေဝေ၊
 တယော ပုရိသေ တယော အနရိယပဏ္ဏကေ။
 န စာစရေ မေထုနံ ဗျဉ္ဇနသ္မိံ၊
 ဆေဇ္ဇံ သိယာ မေထုနမဗ္ဗပစ္စယာ။
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၈)

တိဿိတ္ထိယော (တိသော+ဣတ္ထိယော-တိသု ဣတ္ထိသု)-
 (လူမိန်းမ၊ နတ်မိန်းမ၊ တိရစ္ဆာန်မိန်းမဟူသော) သုံးယောက်သော မိန်းမ
 တို့၌၊ (ယံ မေထုနံ အတ္ထိံ) တံ မေထုနံ-ကို၊ န သေဝေ-မမ္ဘိဝေ၊
 တယော-(လူယောက်ျား၊ နတ်ယောက်ျား၊ တိရစ္ဆာန်ယောက်ျားအား
 ဖြင့်) သုံးယောက်ကုန်သော၊ ပုရိသေ-တို့သို့၎င်း၊ တယော-(လူ၊ နတ်၊
 တိရစ္ဆာန်အားဖြင့်) သုံးယောက်စီဖြစ်ကုန်သော၊ အနရိယပဏ္ဏတေ-
 မြင့်မြတ်သူမဟုတ်သော ဥဘတောဗျည်း၊ ပဏ္ဏက်တို့သို့၎င်း၊ (ဥပဝနာ-
 ကပ်၍) မေထုနံ-ကို၊ (န သေဝေ) ဗျဉ္ဇနသ္မိံ စ-မိမိ၏နိမိတ်၌
 လည်း၊ မေထုနံ-ကို၊ န အာစရေ-မပြုကျင့်၊ (အထ-ထိုသို့ဖြစ်
 ပါလျက်) မေထုနမဗ္ဗပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဆေဇ္ဇံ-သာသနာတော်ဝယ်
 အမြစ်အရင်း၏ ပြတ်ခြင်းသည်၊ (ပါရာဇိကကျခြင်းသည်) သိယာ-
 ဖြစ်ရာ၏၊ ၊ပေ၊ စိန္တိတာ-အဋ္ဌဝတ္ထုကာဘိက္ခုနီဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။
 (အင်္ဂု-၅၅၇)

၁၇၅။ မာတရံ စိဝရံ ယာစေ၊ နော စ သံယေ ပရိဏတံ။
 ကေနဿ ဟောတိ အာပတ္တိံ၊ အနာပတ္တိံ စ ဉာတကေ။
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၇၇၈)

မာတရံ-မယ်တော်ကို၊ စိဝရံ-ကို၊ ယာစေ-တောင်း၏၊
 သံယေ-၌၊ ပရိဏတံ စ-ညွတ်ပြီးသင်္ကန်းသည်လည်း၊ နော-မဟုတ်၊
 [ဤစကားဖြင့် သံယပရိဏတသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်မသင့်ပုံကို ပြသည်၊]
 ကေန-အဘယ်သိက္ခာပုဒ်ကြောင့်၊ အဿ-ထိုတောင်းသောရဟန်း၏၊
 အာပတ္တိံ-သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ ဉာတကေ-ဆွေးမျိုးတော်သူ၌၊
 (ယာစန္တဿ-တောင်းသောရဟန်း၏) အနာပတ္တိံ-သည်၊ ဟောတိ၊
 [“အနာပတ္တိံ စ ဉာတကေ” ဖြင့် အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်
 မသင့်ပုံကို ပြသည်၊]၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-ဝဿိကသာဠိကသမယ၏ အပြင်
 ဘက်အခါ၌ ဝဿိကသာဠိကသင်္ကန်းအကျိုးငှါ သတိဖြစ်စေမှုကို ပြုခြင်း
 ကြောင့် ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်သော ရဟန်းဟူ၍
 ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်-၅၅၇-၈)

၁၇၆။ ကုဒ္ဓေါ အာရာဇတော ဟောတိ၊
 ကုဒ္ဓေါ ဟောတိ ဝရဟိယော။
 အထ ကော နာမ သော ဓမ္မော၊
 ယေန ကုဒ္ဓေါ ပသံသိယော။
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၇၇၉)

ကုဒ္ဓေါ-အမျက်ထွက်သူသည်၊ အာရာဇတော-ရဟန်းတို့ကို
 နှစ်သက်စေတတ် (နှစ်သက်စေနိုင်)သည်၊ ဟောတိ၊ ကုဒ္ဓေါ-သည်၊
 (ဝါ) ကို၊ ဝရဟိယော-ကဲ့ရဲ့ထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ အထ-ထိုသို့ဖြစ်ပါ
 လျက်၊ ယေန (ဓမ္မေန)-အကြင်တရားကြောင့်၊ ကုဒ္ဓေါ-အမျက်ထွက်
 သူကို၊ ပသံသိယော-ချိုးမွမ်းထိုက်၏၊ သော ဓမ္မော-သည်၊ ကော

နာမ-အဘယ်မည်သောတရားနည်း၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-တိတ္ထိယကျင့်ဝတ်
ဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂၈)

၁၇၇။ တုဋ္ဌော, အာရာဇကော ဟောတိ၊
တုဋ္ဌော ဟောတိ ဂရဟိယော။
အထ ကော နာမ သော ဓမ္မော၊
ယေန တုဋ္ဌော ဂရဟိယော။
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၈)
တုဋ္ဌော-နှစ်သက်သူသည်၊ [အဖြေတုပြီ၊] (အင်္ဂု-၅၂၈)

၁၇၈။ သံယာဒိသေသံ ထုလ္လစ္စယံ၊
ပါစိတ္တိယံ ပါဠိဒေသနီယံ။
ဒုက္ကဋ် အာပဇ္ဇေယျ ဧကတော၊
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၈)

သံယာဒိသေသံ-သို့၎င်း၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ်-သို့၎င်း၊ ဧကတော
အာပဇ္ဇေယျ-ရာ၏၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-မိမိက အဝဿုတဖြစ်လျက်
အဝဿုတယောက်ျား၏လက်မှ ဆွမ်းကိုယူပြီးလျှင် အကပ္ပိယမံသ၊
လသုဏနှင့်၊ ပဏီတဘောဇဉ်တို့ကို ရော၍စားသော ဘိက္ခုနီဟူ၍
ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂၈)

၁၇၉။ ဥဘော ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿာ၊ ဥဘိန္တံ ဧကုပဇ္ဈာယော။
ဧကာစရိယော ဧကာ ကမ္မဝါစာ၊
ဧကော ဥပသမ္ပန္နော ဧကော အနုပသမ္ပန္နော။
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (ပါ-၃၇၈)

ဥဘော-သာမဏေနှစ်ပါးလုံးတို့သည်၊ ပရိပုဏ္ဏဝိသတိ-

ဝိဏာနိဿယ

ဝဿာ-ပြည့်သော အနှစ် နှစ်ဆယ်ရှိကုန်၏။ ဥဘိန္ဒူ-တို့၏၊ ဧကု-
 ပဏ္ဍာယော-တစ်ပါးတည်းသော ဥပဏ္ဍာယ်သည်၎င်း၊ ဧကာစရိယော-
 တစ်ပါးတည်းသော ကမ္မဝါစာဆရာသည်၎င်း၊ ဧကာ-တင်ပြိုင်နက်
 သော၊ ကမ္မဝါစာ-သည်၎င်း၊ (ဟောတိ၊ အထ-ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်၊)
 ဧတော-တစ်ပါးသောသာမဏေသည်၊ ဥပသမ္ပန္နော-ရဟန်းအဖြစ်
 သို့ရောက်၏။ ဧကော-သည်၊ အနုပသမ္ပန္နော-ရဟန်းအဖြစ်သို့ မ
 ရောက်၊ ပေ၊ စိန္တိတာ-ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာကို ဒွန်တွဲ၍ ရွတ်ဖတ်ရာ၌
 မြေ၌တည်သော သမဏေတစ်ပါးနှင့်၊ ကောင်းကင်၌တည်သော သာမ
 ဏေတစ်ပါးဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ [ကောင်းကင်၌တည်သောသာမဏေ
 ရဟန်းမဖြစ်၊] (အင်္ဂု-၅၂၀)

၁၈၀။ အကပ္ပကတံ နာပိ ရဇနာယ ရတ္တံ၊
 တေန နိဝတ္ထော ယေန ကာမံ ဝဇေယျ။
 န စဿ ဟောတိ အာပတ္တိ၊
 သော စ ဓမ္မော သုဂတေန ဒေသိတော။
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၅-၃၇၅)

(ယံ ဝတ္ထံ-အကြင်အဝတ်သည်၊ (ဝါ) ကိုး) အကပ္ပကတံ-ပြု
 အပ်ပြီးသော ကပ္ပဝိန္ဗုလည်းမရှိ၊ ရဇနာယပိ-ဖြင့်လည်း၊ န ရတ္တံ-မ
 ဆိုးအပ်၊ (ယော ဘိက္ခု-သည်) တေန-ထိုအဝတ်ဖြင့်၊ နိဝတ္ထော-
 ဝတ်လျက်၊ ယေန-အကြင်အရပ်သို့၊ ကာမံ-အလိုရှိတိုင်း၊ ဝဇေယျ-
 သွားနိုင်၏။ အဿ စ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ အာပတ္တိံ န ဟောတိ၊
 သော စ ဓမ္မော-ကိုလည်း၊ သုဂတေန-သည်၊ ဒေသိတော-အပ်ပြီ၊
 ပေ၊ စိန္တိတာ-အစွန့်စိတ်ရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်္ဂု-၅၂၀)

၁၈၁။ န ဒေတိ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟော တေန န ဝိဇ္ဇတိ။
 အာပဇ္ဇတိ ဂရုကံ န လဟကံ၊ တဉ္စ ပရိဘောဂပစ္စယာ။

ပဉ္စာမေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၅-၃၇၉)

န ဒေတိ-တိုက်တွန်းတတ်သော ဘိက္ခုနီကလည်း မပေး၊ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-တိုက်တွန်းအပ်သော ဘိက္ခုနီကလည်း မခံယူ၊ တေန-ကြောင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟော-ခံယူမှုသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ-မရှိ၊ (အထ-လျက်၊) န လဟုကံ-လဟုကမဟုတ်သော၊ ဂရုကံ-ဂရုကဖြစ်သော သံယာဒိ သေသံအာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ-ထိုအာပတ်သို့လည်း၊ ပရိ-ဘောဂပစ္စယာ-သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (အာ-ပဇ္ဇတိ၊) ၊ပေ၊ စိန္တိတာ-အဝဿုတယောက်ျား၏လက်မှ ခါဒနီယ ဘောဇနီယကို ခံယူခြင်း၌ တိုက်တွန်းသော ဘိက္ခုနီဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်-၅၂၈-၉)

၁၈၂။ န ဒေတိ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟော တေန န ဝိဇ္ဇတိ။ အာပဇ္ဇတိ လဟုကံ န ဂရုကံ၊ တဉ္စ ပရိဘောဂပစ္စယာ။ ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၅-၃၇၉)

စိန္တိတာ-အဝဿုတယောက်ျား၏လက်မှ ရေ၊ ဒန်ပူကို ခံယူခြင်း၌ တိုက်တွန်းသော ဘိက္ခုနီဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အင်-၅၂၉)

၁၈၃။ အာပဇ္ဇတိ ဂရုကံ သာဝသေသံ၊ ဆာဒေတိ အနာဒရိယံ ပဋိစ္စ။ န ဘိက္ခုနီ နော စ ဖုသေယျ ဝဇ္ဇံ၊ ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၅-၃၈၀)

(ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊) သာဝသေသံ-အကြွင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ဂရုကံ-ဂရုကအာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ (သော-သည်၊) အနာဒရိယံ-လေးစားခြင်းမရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ ဆာဒေ-တိ-ဖုံးထား၏၊ န ဘိက္ခုနီ-ဘိက္ခုနီလည်းမဟုတ်၊ (အထ-လျက်၊)

ဂါထာနိဿယ

ဝဇ္ဇံ စ-အပြစ်သို့လည်း၊ (ဖုံးထားသည့်အတွက် ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဟူသော
အပြစ်သို့လည်း၊) နော ဖုသေယျ-မထိရောက်ရာ၊ ဒေသာ ပဉ္စာ-
ဤပြဿနာကို၊ ကုသလေဟိ-ဝိနည်းကျမ်းကျင်ပညာရှင်တို့သည်၊
စိန္တိတာ-ဥက္ကိတ္တကရဟန်းဟူ၍ ကြံစည်အပ်ပြီ။ (အာနိ-၅၂၉)

ပရိဝါပါဠိတော် ဂါထာနိဿယ ပြီးပြီ။

